National Library
Bibliothèque Nationale
15 1976

B103/A/4/43

LATVIJA AMERIKĀ

NR. 24. SESTDIENA, 1976. 12. JŪNIJS 26. GADS

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mr. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois. 60690, U.S.A.; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

SATURDAY, JUNE 12, 1976

A. Vilks

14. jūniju atceroties

Vēstures vērotāji rietumos aplēsuši, ka kopš 1917. gada oktobŗa revolūcijas cara Krievijā komūnisma režīms līdz šim laikam iznīcinājis ap 70 miljonu dzīvību, tas ir caurmērā 1,2 miljonu cilvēku gadā. Šai masveida nāves pļaujā, kas izdarīta komūnisma principu vārdā, ietelp nošautie, vergu darbu nometnēs nomocītie un slimībās mirušie, kuŗu dzīves un darba apstākļi ar savu asumu, cietsirdību un nežēlību jau sen atklājušies visai civilizētai pasaulei. Šos upuŗus nav nesusi vienīgi krievu tauta: to skaitā ietelp simtiem tūkstošu to, kuŗus Pad. savienība, varmācīgi okupējot kādu Eiropas valsti, iznīcinājusi ar tām pašām metodēm, ieganstiem un terroru, kādu tā kopš 1917. gada revolūcijas lietojusi savā tautā.

Šai nāves viesulī Pad. savienība iemala arī mūsu tautu. Kopš tām baismajām dienām laika jūrā nogrimuši trīsdesmit pieci gadi.

Nekas nav mainījies Kremļa molūkos un izrīcībās pret okupētām zemēm un pakundzēto tautu miljoniem. Viss iet savu gaitu. Varbūt vairs neripo sarkano preču vagonu ešeloni, bet cilvēku dzīvības un dzīves iznīcināšanai izveidojušās rafinētākas metodes, kā tikt galā ar iedomātiem režīma pretiniekiem. Varbūt necilvēcīgo spaidu darbu nometņu vietā tagad stājusies jaunuzbūvētos cietumos ieviestā sistēma, kur pakāpeniski pastiprinot mocības, panāk vajadzīgos rezultātus...

Komūnistu prasība pēc nevainīgām dzīvībām palikusi tā pati. Plaisas dzelzs aizkarā nav vairs aiztaisāmas, tādēļ pa tām aizvien vairāk patiesības ieplūst brīvajā pasaulē. Ar visu to tā palikusi vienaldzīga un nedzirdīga. Ja komūnisti savā presē cenšas taisnoties gadījumos, kad par sarkanā režīma vardarbībām rietumos parādās kāda informācija, nosaucot to par imperiālistu meliem vai apvainojumu, tad vēl tagad jaunās pasaules krastā netrūkst vientiešu, kas komūnistu taisnošanos uzskata par ticamu. Tas tādēļ, ka rietumiem, kaut arī daļēji, vēl ar miegu pielipušas acis un tie nemēģina saskatīt īstenības draudus.

Vienīgi apspiesto tautu trimdiniekiem šī komūnistu „patiesība" ir pārāk skaidra, jo piedzīvota un izjusta. Mēs nelokāmi uzturam savu apsūdzību pret sātanisko režīmu, kas pirms trīsdesmit pieci gadiem Latvijai uzsūtīja Bērtuļa nakti, nomokot un nogalinot tūkstošiem mūsu tautas piederīgo, laupot tiem dzīvību un veselību, bet valstij atņemot brīvību un tiesības.

Baigā jūnija nakts atkal noplandas mūsu skatam. Faktiski tā arī nekad nav pagaisusi no atmiņas un nekad nezudīs.

Nav nekā jauna šodien tai ziņā, ka varas un valstsvīri, aiz zināma aizsega vai nepatiesības slēpdamies, savā labā paveic darbus ar necilvēcīgu un noziedzīgu raksturu. Arī viņējās jūnija dienās iebrukušā komūnistu vara cēla aizsegu saviem nolūkiem — mierināja mūs ar lišķību un savām „patiesībām" par to, ka Pad. savienība neiejauksies Latvijas iekšējās lietās, neapdraudēs suverēnitāti un neskars mūsu neatkarīgās tautas tiesības. Tie izrādījās par īslaicīgiem ziepju burbuļiem, kuŗiem pārplīstot, atklājās iebrucēju īstā daba un nolūki.

Lai maskētu savus nodomus, slēptu no tautas acīm savu rīcību, iebrucēji mēģināja visu to paveikt ar paņēmieniem, kas raksturīgi noziedzniekam. Tai pašā laikā, kad Liepājas, Jelgavas un Rīgas apstādījumos un parkos uzstājās sarkanarmijas deju un mūzikas ansambļi, uz visiem Latvijas novadiem steidzās NKVD apcietināšanas grupas, lai pa visu zemi savāktu kravu sarkanajiem preču vagoniem . . . Kā gan viņi zināja apcietināmos un aizvedamos mūsu tautas locekļus? Kur Serovs ņēma upuŗu sarakstus, dzīvodams un darbodamies pārrobežā? Diemžēl, šī nepieciešamā informācija izplatījās no latviešu komūnistiem, kas gadiem bija vērojuši un vērtējuši režīma maiņai nepieciešamos upuŗus. Mums vēl šodien jānodreb izbīlī un sašutumā par to, ka šajos sarakstos figūrēja nevainīgais cilvēks. Kamēr šī sātaniskā vara ielauzusies zemes lodē, tā operējusi ar nevainīgu cilvēku dzīvībām, lai nostiprinātos terrorā un necilvēcībās. Ar šo veidu tā iedzinuši bailes daudzām tautām un to vadībā, kaut tās bijušas spēkā pārākas par komūnismu, bet negribīgas laikus stāties pretīm nelaimei ar visu savu morālo un fizisko varēšanu, cerot ar līgumiem vai lūgšanām atturēt uzmācīgās briesmas. Šis paņēmiens jau sen pierādījies par nederīgu un bez efekta. Šodien tāpēc redzam daļu pasaules, kas nonākusi bailēs un neziņā par savu nākotni, izvairīdamās savilkt dūri un to cirst īstā laikā un vietā.

Kas vēl palicies pāri no lielās sāpju draudzes, kuŗu moku ceļos aizveda baigā jūnija nakts. Maz, pārāk maz. Tikai gaŗākas ir kļuvušas kapeņu rindas, kas kā necilvēcīgu sāpju un nāves liecinātājas stiepjas izsūtījuma vietu nepārredzamos plašumos. Ja kāds no

(Turpinājums 20. lp.)

Latviešu skolu izlaiduma aktos absolventi nodod skolas karogu nākošai absolventu klasei. Augšējā attēlā karoga nodošana Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolā. No kreisās — karogu nodod Sandra Kuze, Ilze Ezergaile un Arnis Slempers, bet saņem Andris Mackars, Daina Vāgnere un Anita Ābele. Virs karoga redzama māksl. Ērika Dzeņa zīmētā skolas 25. izlaiduma emblēma.
Foto: J. Liģers

Noklusētais dumpis Baltijas jūŗā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Šīsdienas lielākā starptautiskā foruma atrakcija — Sirijas invāzija Lebanonā — ir gandrīz neticama politisko kostūmu maiņa. Runā, ka aiz šī fantastiskā pasākuma savā laikā un savā vietā bijusi arī Henrija Kisingera roka. Lebanonas iekšpolitiskās problēmas — labā spārna kristiešu un kreisā spārna musulmaņu sadursme prasījusi jau neskaitāmus upuŗus. Brīdī, kad labā spārna spēkiem draudēja vislielākās briesmas, stāvoklis pāris dienās ir mainījies. Sirija, apbruņota ar padomju ieročiem, līdz šim atbalstīja Lebanonas kreisos musulmaņus un Palestīnas atbrīvošanas kristiešiem un ar visu savu rija savu nostāju mainījusi — tā palīdz labā spārna Lebanonas kristiešiem un ar visu savu spēku vēršas pret Palestīnas atbrīvošanas kustības partizāniem, kā arī musulmaņiem. Tā ir neticama politiska manipulācija, kuŗas aizkulisēs mēs vēl nespējam ieskatīties.

ASV ārlietu ministrs Kisingers pašreiz atrodas Čīlē, kur Santijāgo sapulcējušies latīņu un Amerikas valstu vadītāji politiķi. Konferences priekšvakarā Kisingers aiz slēgtām durvīm delegāciju vadītājiem izteicies: „Neieejot militāros sīkumos, es jums varu apgalvot, ka ASV spēj apturēt jebkuŗu tālāku Pad. savienības ekspansijas gājiemu. Mēs to ne tikai spējam, bet mēs to arī darīsim." No Henrija mutes līdz Leonīda Iljiča ausīm!

Ar laiku atklājas vislielākie noslēpumi. Vai tā ir sagadīšanās, ka daudzus gadus pēc Sadata sensācionālā ultimāta Maskavai — nekavējoties izvākt no Ēģiptes visus Pad. savienības militāros un civilos padomdevējus un techniķus, tikai tagad atklājas autentiska informācija, kādēļ Ēģiptes prezidents izšķīries par šo drastisko soli. Izrādās, ka Maskava bija plānojusi sazvērestību, kuŗā ietelpa arī prezidenta Sadata nogalināšana.

Šīs nedēļas sākumā lielais amerikāņu galvaspilsētas laikraksts Washington Post sensācionālā ietērpā ziņoja par kādas sarkanās flotes Baltijas jūŗas kaŗakuģa mēģinājumu izbēgt uz rietumiem. Mistiskais dumpis saistās ar Latvijas piekrasti, un sazvērestībā iejauktais padomju flotes iznīcinātājs Storeževoj pagājušā gada novembŗa pirmajā nedēļā bija noenkurots Rīgas ostā. Storeževoj bija daļa no sarkanās flotes Baltijas jūŗas vienībām, kas bija nosūtītas uz Rīgu piedalīties boļševiku revolūcijas 58. gadadienas svinībās.

(Turpinājums 20. lp.)

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJA KANADĀ
RĪKO **otrdien, 15. jūnijā, pl. 8 vak.**
Lietuviešu namā 1573 Bloor St. W.

14. jūnija atceri

Galvenais runātājs: **senātors Ch. Karters**

Priekšnesumu daļā no latviešiem piedalīsies vīru ansamblis **KALVIS** *J. Dzeguzes vadībā*

BALTIJAS TAUTU FEDERĀCIJA KANADĀ

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1976. GADA 12. JŪNIJS, 24. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.

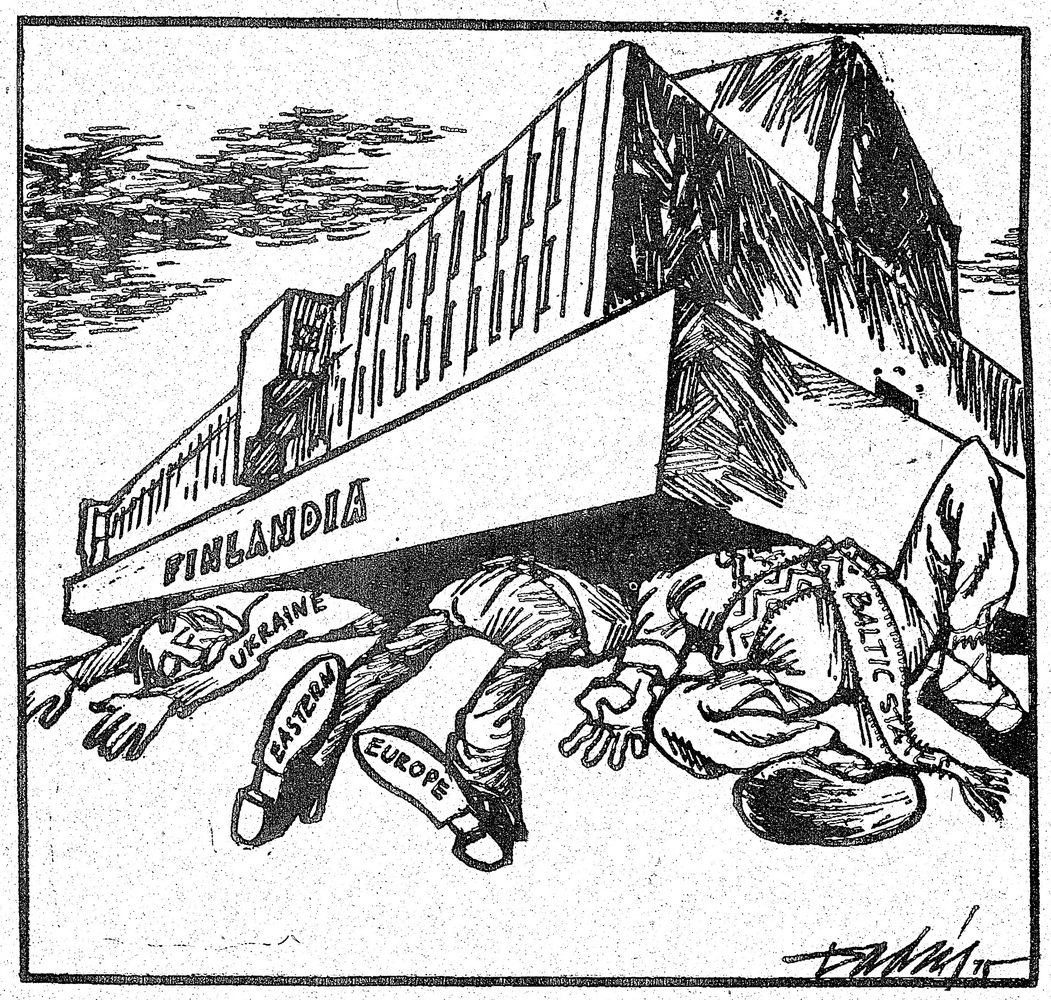

Helsinkos nospiestās tautas... Dadža zīmējums

Sigurds Lindiņš
DV CV prezidija loceklis

Pārdomas Globālo dienu gadā

Daugavas Vanagu organizācijas 3. globālās dienas notiks Lielbritanijā, Londonā. Tās nebūs tikai organizācijas varenības demonstrējums, bet arī visas brīvās pasaules DV organizācijas biedru kopības jūtu apliecinājums. Daugavas Vanagi ir pasaules organizācija, un globālās dienās biedri un organizācijas labvēļi no visām 12 DV zemēm satiekas sirsnīgā draudzīgā vidē.

Globālo dienu laikā notiek DV centrālās valdes sēde un atsevišķo nozaru darba sēdes ar referātiem un pārrunām, uz kurām aicināti visi globālo dienu dalībnieki. Tādā veidā ikkatrs var iepazīties ar organizācijas darbu, var kritizēt pagājušo un izteikt ieteikumus nākotnei. DV globālās dienas notiek ik pa pieciem gadiem, tās kļuvušas jau par tradiciju. Tradicijas ieviešas un nostiprinās ilgākā vai īsākā laika periodā. Tās nevar mākslīgi radīt.

Šīs būs gan tikai mūsu organizācijas 3. globālās dienas, bet pat tagad jau daudzi, nemudināti un neaicināti, runā jau par nākošajām — 4. globālajām dienām kā pašu par sevi saprotamu notikumu. Kā nevaram iedomāties latviešu tautu bez dziesmu svētkiem, tā arī mēs tagad vairs nevaram pieņemt, ka DV orgaizācija šīm globālajām dienām nesekotu nākošās.

Tradicijas turpinās un izbeidzas tikai ar organizācijas vai tautas nāvi. Iznīciniet kokam saknes, un tas nokaltīs. Atņemiet tautai tradicijas, un tā iznīks.

Velkot paralēles, varam teikt, ka DV organizācija, spītējot visiem nedraugiem un ienaidniekiem, dzīvos, jo tai ir gars un tradicijas, kas to dara dzīvu.

Katrs karavadonis zina, cik liela nozīme morālajam apbruņojumam, garīgajiem spēkiem un pienākuma apziņai. Uzticība garam rada pienākuma apziņu, kas nedomā par algu, nedz arī par personisku popularitāti. Par tādu sapņo un pēc tādas cenšas tikai viltus ideālisti un tukšu frāžu varoņi! DV organizācijā tādu nav. DV dara savu darbu sistēmatiski, ar apņēmību sekot saviem mērķiem, vēlmēm un ideāliem.

Savā trīsdesmit gadu pastāvēšanas laikā DV organizācija ir gājusi līdz laika garam un prasībām. Tā ir mainījusies veidojusies un attīstījusies, tā ir mācījusies no kļūdām un sekojusi labiem piemēriem. Savu augstāko ideju, kuras ugunīs esam iedegušies — cīnīties par latviešu tautas eksistenci, brīvību un neatkarību — mēs nemainīsim nekad. Mainīsies tikai veids, forma un taktika, kā mūsu ideju — mērķi sasniegt un piepildīt. Saka — „pastāvēs, kas pārvērtīsies". Tā ir dzīļa patiesība, jo tas, kas nepārvēršas, aiziet iznīcībā. Tomēr ne katrreiz pārvērsties nozīmē pastāvēt. Pārvēršanās var arī iznīcināt.

Tā tas notiek ar ultrakreisajiem aģitātoriem mūsu tautas vidū, kuri arī sludina saviem nedaudzajiem līdzskrējējiem „pastāvēs, kas pārvērtīsies" un aiziet iznīcībā, kalpodami latviešu tautai nepieņemamām svešām idejām, tādējādi pazuzdami mūsu tautai.

Viņi pārvērzdamies zaudē pašu nozīmīgāko, t.i. to, kas katram cilvēkam ir likts šūpulī, proti, personību un pienākuma apziņu pret savu tautu un nacionālitāti. Ibsens teica: „Un ja visu pasauli tu iegūt spētu un pats tu sevi pazaudētu, tad gūtu tikai tukšumu."

Daugavas vanagiem pienākums pret savu tautu ir svēts, un šī pienākuma apziņa ir tā, kas tik cieši saliedā DV organizācijas biedrus. Daugavas Vanagi ir īpatnēja organizācija, kādas otras pasaulē nav un varbūt arī nebūs. Tā ir vairāk nekā organizācija. Tā ir mū-

(Turpinājums 16. lp.)

Lasītāju vēstules

PĀRPRASTS ZIŅOJUMS

Agrākā Toronto latviešu kreditsabiedrības ilggadējā darbiniece Alma Reinberga ievietojusi šī laikraksta iepriekšējā numurā savu vēstuli, kuŗā apgalvo, ka kandidātu nominācijas komisijas priekšsēdis T. Kronbergs kreditsabiedrības 26. maija gada sapulcē it kā būtu „apvainojis" sapulces nominētos divus kandidātus — jauniešus, kas kreditsabiedrības valdē nav ievēlēti tādēļ, ka vēlētājus būtu ietekmējusi nominācijas komisijas priekšsēža piebilde, „ka jauniešiem vēl nevar uzticēt financiālo iestādījumu vadību".

Šāds apgalvojums ir nepareizs. Nominācijas komisijas priekšsēdis gan motīvēja šīs komisijas kandidātu izvēli, minot līdzšinējās kreditsabiedrības vēlētās amatpersonas un raksturojot viņu lielo pieredzi kreditsabiedrības darbā, bet nekādā ziņā nevērsās pret jauniešiem, kā to bija sapratusi vai gribējusi saprast A. Reinberga. Abus jauniešus sapulcē nominēja tikai pēc komisijas nominētiem kandidātiem un par visiem balsoja aizklāti. Balsu vairākumu ieguva nominācijas komisijas kandidāti.

Ja A. Reinberga savā vēstulē piemin arī priekš diviem gadiem notikušo kreditsabiedrības biedru sapulci, minot arī T. Kronberga vārdu, sakarā ar kandidātu nominēšanu, tas tikai liecina, ka vēstules rakstītāja nav gribējusi būt objektīva, bet vadījusies no savām emocijām, simpatijām un antipatijām. Nesaprotams ir arī apgalvojums, ka divu jauniešu neievēlēšana būtu „kā lielākais apvainojums Toronto latviešu kreditsabiedrības pārvaldniekam", kas arī piederot pie šīs vecuma grupas... Šāda loģika ir vairāk nekā naiva. Ir labi saprotamas mātes jūtas, bet kādreiz tās savu aizstāvamo var nostādīt neērtā stāvoklī. Nav arī nemaz zināms, vai pārvaldnieks par abu jauniešu neievēlēšanu būtu apvainojies, tāpat abi jaunieši — kandidāti? Brīvas vēlēšanas ir demokratisks iestādījums. Vai tas būtu apvainojums, ja kāds ieguvis mazāku balsu skaitu un nav ievēlēts? Vai kreditsabiedrības biedri būtu tik naīvi, ka viņus būtu jāpamāca par ko vēlēt?

LNAK priekšsēdis T. Kronbergs, kas bauda visas latviešu sabiedrības uzticību, arī pats ar mazu gadu starpību pieder pie tās pašas A. Reinbergas minētās vecuma grupas. Ja nu viņš būtu šo grupu kaut kādā veidā „apvainojis', kā to domā A. Reinberga, tad tikpat labi būtu „apvainojis' arī pats sevi... T. Kronbergs visur un vienmēr uzsvēris jaunatnes līdzdarbības nepieciešamību latviešu sabiedrībā, kādēļ nav iedomājams, ka viņš kaut kādā veidā būtu gribējis vērsties pret mūsu jaunatni, kā to sapratusi A. Reinberga.

Kreditsabiedrības biedrs L. B.

SKOLA NEDRĪKST KĻŪT PAR „CIŅAS LAUKU"

Reizē saņēmu divus pasta pieneсumus: Laikrakstu Latvija Amerikā un norakstu no Dr. V. Gulēna jr. sarakstes ar Toronto Latviešu biedrības valdi, kā arī pievienotu kopiju no raksta, ko ievietot laikrakstā Latvija Amerikā. Atradu, ka raksts jau ievietots „vecāku komitejas vārdā". Būdams TLB sestdienas skolas vecāku komitejā, esmu ieskatos, — ja kāds manā vārdā runā, būtu nepieciešams vispirms konsultēties. Ja tas nav darīts, tad runāt var tikai „savā vārdā."

Sarakstē ar TLB, skolas vecāku komitejas priekšsēdis izsakās, ka rīkojies pēc TLB valdes priekšsēža norādījumiem, ko diemžēl neapstiprina pievienotā TLB atbildes vēstule. Kā vārdā vecāku komitejas priekšsēdis runā, aprakstot „pašreizējās pārzines augošās grūtības turpmāk efektīgi vadīt skolu?" No kuŗa laika vecāku komitejai radies jauns organs resp. valde? Kā vārdā runā un ko reprezentē šī valde? Ja tā saucamajai vecāku komitejas valdei ir kāda dokumentācija, kas būtu vēršama pret esošo skolas pārzini, tad man tas nav ziņots, arī nevēlētos, ja „manā vārdā" to izlietotu!

Noskaidroju ar cilvēkiem, kas piedalījušies LNAK sesijā, vai tiešām U. Matīsam nav atļauts izteikties, kā to konstatē Dr. V. Gulēns. Izrādās, ka tajā pašā laikā arī citi vārda pieprasītāji — padomes locekļi — nav varējuši izteikties, jo debates šajā jautājumā neesot atklātas.

Vai paskaidrojuma raksts Latvijā Amerikā kaut ko izskaidro vai rada jaunus pārpratumus? Ja tā — patiesi žēl! Savā vārdā gribu piebilst, ka nenovēlu TLB sestdienas skolai kļūt par cīņas lauku.

Rita Krastiņa, Vilovdēlē, Ont.

NEKRITIZĒSIM NEVIETĀ

Atbildot uz manu vēstuli, O. Zvirgzdgrauds LA 1. maija vēstulē vērsies pret manu uzskatu par Toronto izrādīto Rīgas filmu Pūt, vējiņi. Būtu jāsaprot, ka mūs interesē viss, kas tagad notiek apspiestajā dzimtenē, kādēļ ejam skatīties arī latviešu filmas, kas tur uzņemtas. Tajās dzirdam latviešu valodu, kas mums ir mīļa un tuva, it kā sveicienus no mūsu tautas, kas atrodas sarkanās varas žņaugos. Nedomāsim, ka mēs neprastu atšķirt graudus no pelavām. Kritizēt tautiešus, kas apmeklē Rīgas filmu izrādes, ir nevietā. Jaunās Gaitas draugu klubā un JG žurnālā darbojas mūsu pašu latviskās kultūras aizstāvji un pazinēji. Neapsūdzēsim tos, kas ar labu nodomu sagādājuši mums iespēju redzēt šo ievērojamo Raiņa darbu latviešu filmā.

Valdis Šteinmillers, Toronto

TRĪS LITERĀRIE SARĪKOJUMI

Ja O. Ieviņš būtu vairāk sekojis LPB Kanadas kopas darbam, viņš būtu pārliecinājies, ka tieši tagadējā kopas valde ir ļoti rosīga un darbīga, ko rāda daudzie vērtīgie sarīkojumi. Kopas valdes tagadējais priekšsēdis O. Liepa ir ar lieliskām organizātora spējām. O. Ieviņš jautā, kāpēc esot saskaldīšanās, rīkojot trīs literāros sarīkojumus dziesmu svētku laikā un ironizē par vadmotīvu „Pastāvēs, kas pārvērtīsies". Kopas vadība, acīm redzot, bijusi tais ieskatos, ka dziesmu svētku laikā jādod iespēja piedalīties lielākam rakstnieku un dzejnieku skaitam. Vienīgi vēl varēja vēlēties, lai literāros sarīkojumos būtu bijuši iekļauti arī divi literātūras un preses seniori — Biruta Senkēviča un Olģerts Liepiņš.

P. Blūms Hamiltonā

Kad tēvi dzied...

KALAMAZŪ VĪRU KOĻA JUBILEJAS KONCERTĀ

Ar koncertu Stetsona kapellā 23. maijā Kalamazū latviešu vīru koris klusībā atskatījās uz desmit kopējā darbā pavadītiem gadiem. Programmā gan norādīts, ka koncerts uzlūkojams par gatavošanos šī gada 6. dziesmu svētkiem Kanadā, jo ietilpinātas visas svētkiem paredzētās vīru koļa dziesmas. Kādēļ tā? Arī atbilde programmas piezīmēs — Kalamazū latviešu sabiedriskā dzīve mainījusies, kultūrālās rosmes strauji sašaurinās, jo jaunie spēki darba apstākļu dēļ no Kalamazū aizklīst uz citām pilsētām. Tikai latviskās spīts un pūliņu ielokā saposts šis koncerts.

Tiesa, priekš desmit gadiem korī dziedāja tēvi un dēli, skaitā ap 30. Tagad dzied tikai tēvi ar vienu mazu izņēmumu — jaunieti Alfrēdu Elksni.

Pēdējos gados Kalamazū latviešu vīru koris nebija atsevišķus koncertus sarīkojis. Tas nenozīmē, ka viņi nedziedāja. Pāris reizes mēroja garus ceļus uz Toronto, pat Montrealu, lai sadziedātos ar Toronto Viesturu un Montrealas Jundu. Piedalījās arī komp. Jāņa Kalniņa darbu koncertā 1974. gada rudenī, iestudējot kopā ar Grand Rapidu un Dziesmu Vairoga vīriem cita starpā prasīgo komponista Dziesmu par apskaidrotu dzīvi. Liekas, ka atturība pašu mājās bija iemesls, kas lika klausītājiem šinī vakarā sarasties lielā skaitā. Kaut pesimistiskas piezīmītes programmā, vīru koris klausītājus nepievīla.

Liela daļa nopelnu piedēvējami diriģentam Robertam Zuikam, kas pratis dziesmu laivu izvadīt krāčainiem ūdeņiem cauri, tā ka klausītājus pārņēma īsts sajūsmas vilnis. 16 vīri (3 pēdējā brīdī „nobira" ārkārtēju apstākļu dēļ) aplieciināja sevi par vairāk nekā respektējamu dziedoņu vienību.

Programma sadalīta 3 daļās. Pirmā — tautas dziesmas J. Vītola Silta, jauka istabiņa, kas patiesi parādīja mīlestību mātei, skaists piano, laba elpa, viengabalains dziedājums, kā ko skatot no tālienes bērnības atmiņās. V. Bērzkalna Tumsa, tumsa pavisam citā tempā ar kontrastainiem pantu izpildījumiem, atgriežoties atkal pie samtainā piano Emīla Melngaiļa Šūpļa dziesmā. Gandrīz varētu saukt par koncerta „naglu" Viktora Baštika Jātnieciņa dēliņš biju ar Dziesmu Vairoga solisti Nansiju Bēru. Nansijas balss ar skološanos ieguvusi spožumu un skaistu plūdumu, ko viņa savā solo izpildījumā demonstrēja ar lielu pārliecību. Dziesmu bija jāatkārto.

Koncerta otrā daļā oriģināldziesmas — Jāņa Kalniņa Jūras spožums (Skalbe), Imanta Saksa Dzimtā puse (T. Tomsons), Jāņa Norviļa Jāņu laiks (I. Kalnāre) un Aglona (Al. Ancāns). Šajās dziesmās Roberts Zuika ar dziedoņiem radīja skaistus frazējumus. Jāņu laiks bija jāatkārto, bet Aglona izskanēja saliedētā reliģiozā varenībā un arī lūgšanas pazemībā. Klausītāji prasīt prasīja pēc dziesmas atkārtojuma, to arī saņēma, tikai gan programmas pašās beigās.

Trešajā daļā dziesmu svētkiem paredzētās dziesmas — E. Dārziņa Mirdzi kā zvaigzne (Jēkabsons), Br. Skultes Dainu zeme (L. Auza), Alfr. Kalniņa Šurp, brāļi! (Skalbe) ar P. Lielzuikas solo, pēdējā dziesma Arnolda Kalnāja Jaunais rīts (Aina Ābele). Pie šīs programmas daļas jāpiebilst, ka pirms Br. Skultes Dainu zemes izpildījuma diriģents Roberts Zuika pastāstīja klausītājiem, ka dziesma tieši pirms 30 gadiem veltīta Zuikas korim Vācijā. Tieši šajā brīdī Bruno Skultem ir izvadīšanas svētbrīdis Ņujorkā. Viņš jau pieder aizsaulei. Klausītāji godināja viņa piemiņu pieceļoties. Dziļā cieņā pret aizgājušo komponistu arī pēc Dainu zemes izpildījuma iestājās klusums, aplausi šoreiz neatskanēja.

Arnolda Kalnāja Jaunais rīts ir laimīgs atradums. Dziesma godalgota Latvijas 9. Vispārējo dziesmu svētku konkursā, atskaņota pāris reizes Rīgas radiofonā (1937), bet trimdā aizmirsta. Kādas kaimiņu pilsētas tautietis to atrada savā archīvā un Arnolds Kalnājs to kā pašu pēdējo darbu pirms nāves pārstrādāja. Dziesmai patriotisks saturs, arī spēcīgs dziedājums, tā labi iederējās programmas beigās un bija jāatkārto. Piedevās dzirdējām E. Dārziņa Mūžam zili (Skalbe), Pie tēvu zemes (Šillers) un J. Norviļa Aglonas atkārtojumu.

Roberts Zuika pazīst sava instrumenta stiprās un vājās puses. Stiprā — neatdarināmi skaisti piano dziedājumi, vājā — forte fortissimo, kad parādās daža tenora paseklais tonis. No tā tad viņš arī iespējami izvairās. Varbūt ka tas atņēma koncertam daļu krāsainības, bet ieguvumā palika patīkams, neforsēts dziedājums. Latviešu spīts un pūliņi saņēma klausītāju nedalītu atzinību.

Ziedus solistei Nansijai Bērai pateicībā nodeva vīru koris, bet diriģentu un kori sveica Grand Rapīdu koris, Kalamazū Dziesmu Vairogs un DV sieviešu ansamblis.

Austra Austriņa

Sadalītas balvas jauno komponistu darbiem

Žūrijas komisija priekšsēža prof. T. Ķeniņa vadībā novērtējusi jauno komponistu iesūtītos skaņdarbus, rezultātus paziņojot Dziesmu svētku rīcības komitejai, kas ar tiem iepazinās savā 3. jūnija sēdē. Godalgām sadalīti konkursam paredzētie 800 dol. Apbalvoto skaņražu vārdi uzzināti, atverot aploksnes ar segvārdu.

Pirmā godalga 250 dol. apmērā par kompoziciju „Kvintets" piecās daļās — flautai, obojai, klarnetei, mežragam un fagotai piešķirta Dacei Štauverei Montrealā. Otra godalga (150 dol.) piešķirta Imantam Mežraupam Filadelfijā, Pensilvānijā, par kompoziciju „Alegro" trompētei un klavierēm.

Vokālā mūzikā pirmā godalga nav piešķirta. Otrā godalga 150 dol. par kompoziciju „Četru tautasdziesmu apdares" jauktam korim piešķirta Guntaram Ģedulim Karakasā, Venecuelā.

Vokālās mūzikas katēgorijā piešķirtas vēl sekojošas atzinības balvas: 100 dol. par kompoziciju „Ar smaidošu dziesmu" — balsij, klavierēm un basģitarai — Lolitai Ritmanei Portlandē, ASV; 100 dol. par kompoziciju „Aurēdama Vēju māte" — tautasdziesmu apdare jauktam korim — Pēterim Aldiņam Bostonā. 50 dol. balva par kompozicijām „Mežā" — oriģināldziesma jauktam korim — piešķirta Laimonim Grīnbergam Bradfordā, Anglijā.

Balvas pasniegs jauno mākslinieku koncertā piektdien, 2. jūlijā.

J. Zuntaks rīcības komitejas sēdē ziņoja par tēlnieka Augus-

(Turpinājums 17. lp.)

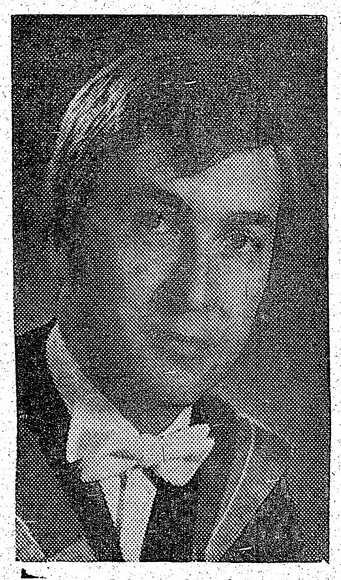

Andris Kalupnieks, B.Sc. (Hon.), D.D.S., beidzis Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti ar uzslavu, iegūstot zobārsta tiesības. Viņš ir studentu korporācijas Beveronija biedrs. Studiju laikā bija aktīvs sportā un fakultātes studentu apvienības vadības darbā. Zobārsta praksi uzsācis Hamiltonā, Ontario.

Otto M. Grebžes

65 GLEZNU IZSTĀDE

47 Stockdale Cres., Richmond Hill, Ontario.

(Gleznotāja studijā)

Izstādes atklāšana 1976. gada 23. jūnijā pl. 8.00 vak.

Izstāde turpināsies līdz 4. jūlijam katru dienu no pl. 9 rītā līdz pl. 11 vakarā. Papildus informācija (416) 884-1061.

BIBLIOGRAFIJA

Vilis Hāzners — Laiks, Telpa, Ļaudis — Daugavas Vanagu organizācijas pirmie 25 gadi. Vēstures apcere, otrā daļa, no 1952.—1973. g., Daugavas Vanagu centrālēs valdes izdevums. Vāku zīmējis Ed. Dzenis, E. Treilona grafiskais iekārtojums, 448 lp.

Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu, atmiņu stāsts, iespiedis un izdevis Amber Printers and Publishers Ltd., Toronto, 390 lp.

Daugavas Vanagu Mēnešraksts, 2. (166) nr., DV centrālās valdes izdevums, atb. redaktors Vilis Hāzners, redakcijas kollēģijā: S. Ancāne, Guna Ikoma, Tonija Krūka, A. Liepiņa, K. Purmals un J. Treijs. Ed. Dzeņa vāks. 80 lp.

Akadēmiskā Dzīve, 18. nr. Vāku zīmējis Viestarts Aistars, redakcijas kollēģijā: M. Rozentāle, A. Zaķis, G. Rozentāle, A. Galeja-Dravniece. 116 lp.

Ceļa Zīmes, 58. nr., Latvju biedrības Lielbritanijā izdevums, redaktors J. Andrups, redakcijas kollēģijā: Andrejs Eglītis, A. Ivaska, A. Jērums, K. Lesiņš un J. Soikāns. 240 lp.

Treji Vārti, 51. nr., apgāda AKA izdevums, galvenais redaktors V. Irbe. Arnolda Sildega vāka apdare. Redaktori: prof. E. Andersons un E. Andersone. 56. lp.

ALA žurnāls, 17. nr., Amerikas latviešu apvienības izdevums, māksl. Elmāra Rumpētera vāks un nodaļu virsraksti, redaktore A. Cīrule. 64 lp.

Vilnis, 4. nr., Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda izdevums, redaktors J. Krīgens. 66 lp.

Ceļa Biedrs, 4. (204) nr., Latviešu ev. lut. baznīcas Amerikā izdevums, redaktors J. V. Strautnieks. 16. lp.

ELJAS Informācija, 78. nr., Eiropa latviešu jaunatnes izdevums, atb. redaktors M. Bite. 46. lp.

Mazputniņš, 208. nr., Jaunatnes literārās biedrības Ceļinieks izdevums, vāku zīmējusi M. Prāmniece, redaktori Laimonis un Līga Streipi. 28 lp.

Zelta Vārtu Vēstis, 4. un 5. nr., Ziemeļkalifornijas latv. ev. lut. draudzes izdevums, vāku zīmējusi māksliniece Krimuldēna-Reinvalde, red. A. Reinvalds. 52 un 54 lp.

Brīvība, 3 (267) nr. Latvijas sociāldemokratiskās strādnieku partijas mēnešraksts, redaktori Bruno Kalniņš un Jānis Ritums.

Jaunā Gaita 108. nr. Redaktors Laimonis Zandbergs. Apgāda Ceļinieks izdevums. 68 lp.

Idejas un Ideāli 201. nr. Toronto latviešu baptistu draudzes izdevums. Redaktors R. Ekšteins. 14 lp.

Kristīgā Balss 4. nr. Amerikas latviešu baptistu apvienības mēnešraksts. Redaktors R. Ekšteins. 48 lp.

SGB 43. nr. — studiju grupas biļetens. Redaktors Aivars Rungis. 12 lp.

Informātors 3 (276.) nr. Vinipegas latviešu biedrības izdevums. Redaktrise Mirdza Rutule. 12 lp.

Svešos Krastos 19. nr. Filadelfijas brīvo latvju biedrības informācijas biļetens. Redaktors N. Lazdiņš. 18 lp.

Vēstnesis 5. (40) nr. un Apvāršņi 9. nr. Izd. Olģerts Liepiņš Bostonā. 6 un 8 lp.

Krājējs 3. (122) nr. Latviešu filatelistu apvienības izdevums. Galvenais redaktors J. Ronis. Redakcijas kollēģijā A. Petrēvics, Māris Tīrums un R. Zālamans. 64 lp.

Austra Balode

PRAVIETIS

(Par Solžeņicinu domājot)

Tā teic, ka praviet's
savā zemē netiek cienīts...

Nu viņš ir trimdinieks,
bez savu māju,
un bez savas tautas.

Kaut savā zemē ienīsts,
nicināts un nievāts,
no moku kausa dzēris,
savu brāļu šaustīts,
nu izdzīts, vientulis,
bet spēkā nesalauzts,
viņš vārdos brāzmainos
pēc cilvēcības sauc!

Viņš deg,
deg viņa vārdi
atzīšanā svētā,
un patiesības dārdos
nodreb dvēsele —
viņš jaunu laiku jundī,
jaunu atdzimšanu
ik cilvēkam,
ik tautai mocītai.

Bet — atbalss nav...

jo viņa ugunsvārdi
noslāpst dzīļu dziesmā,
ko zelta teļa
pielūdzēji dzied.

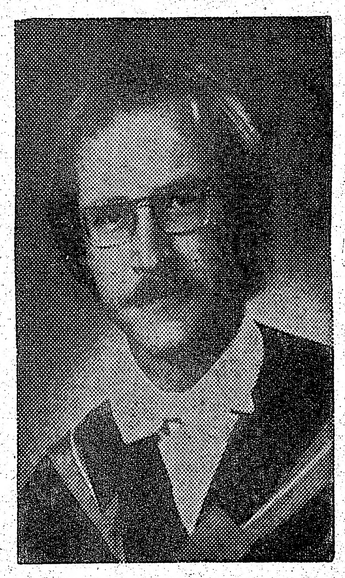

Viesturs Šķobe

beidzis Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti ar — Doctor of Dental Surgery gradu.

Ieklausies vēstures soļos

Kad piecdesmitajos gados Ņujorkas četrinieks — Augusts Annus, nelaikis Janis Gailis, Frīdrichs Milts un Mārtiņš Krūmiņš — ar savu ceļojošo skati vai izstādi uz riteņiem iegriezās Klīvlandē, dedzīgākais skates balstītājs un gleznu pircējs bija Teofīls Cirķelis. Tā gadu plūdumā un mīlestības apgarotā mērķtiecībā ir izveidota apjomā un daudzveidībā viena no nozīmīgākām latviešu gleznu kolekcijām Amerikā.

Teofīlam Cirķelim latviešu māksla nav laika kavēklis, nedz līdzekļu ieguldījums un pavisam jau ne iekštelpu izdaiļošanas līdzekliis, bet gan pozitīvs garīgs spēks un nozīmīga, vai, patiesi, visnozīmīgākā daļa no viņa dzīves. Šāda šodien visai reti atrodama ideālistiska degsme pelna patiesu apbrīnu pat no gluži amuziskiem cilvēkiem, par kultūras un mākslas darbiniekiem un mākslinieklem jau nemaz nerunājot.

Bija skumdinoši vai gandrīz nesaprotami, ka viņa rīkotajā sacensības darbu skatē Klīvlandē bija pārstāvēti tikai 25 autori, un to vidū visai nedaudzi no pašreiz nozīmīgākā latviešu mākslinieku kodola svešatnē. T. Cirķelis un Klīvlandes DV apvienība bija ieguldījuši skates noorganizēšanā un rīkošanā daudz rūpīga darba. Kopsummā godalgām bija savākts 1700 dol, no tiem 500 dol. paša iniciātora devums.

Vai patiesi māksliniekiem ir morālas tiesības pretendēt uz nozīmīgu publikas atsaucību personālizstādēs — kas ne vienā vien gadījumā ir deģenerējušās turpat tikai līdz naudas pelnīšanas avotam, — ja tik maz atbildības sajūtas tiek parādīts potenciāli nozīmīgai kollektīva skatei? Kas tad lai balstītu latviešu mākslu, ja ne paši mākslinieki?

Izstādes iniciātora ierosinātā tema bija: „Ieklausies vēstures soļos un jaunrades apgarojumā savā uztverē un izgaismojumā iemūžini vēstījumu, ko pauž latvju paaudžu gājumu iemītās pēdas laikmetu plūdumā."

Vairums autoru šo visai plašo temu bija tulkojuši visai šauri, dominējot tradicionāli trafarētiem latviskuma simboliem. Vīstošs ozollapu vainags pie klēts durvīm, tautumeitas, bēgļi, cietēji, cīnītāji un varena lavīna ar Rīgas torņiem. Roze pirms novīšanas, un skumīga asara pirms nopilēšanas, un, nez kādēļ, arī jachtas un buru laivas! Šāds visai šaurs temas tulkojums nerāda uz novatorisku izdomu un mākslinieciisku dziļumu un visumā neceļ skates kvalitātivo līmeni.

Lai arī visumā ieklausīšanās vēstures soļos bija ar nostalģisku noslieci un visai ierastiem simboliem, skatē netrūka arī mākslinieciski pārliecinoši darbi. Tā, piemēram, bēgļu motīvu Helmuts Baumanis ietvēr darbos ar glezniecisku noslodzi un psiholoģisku dziļumu — stingra kompozicija, drošs gleznojums, saskanīgs savdabīgs kolorīts un uzlāciens.

Gvīdo Brūveŗa apokalipses jātnieki izniruši no nebūtības auļo uz mūžību un Vigeo Saules monotipijā trimdinieka tēlam dziļš iekšējs skanējums.

Jāņa Balka akvareļa noskaņa pārsniedz techniskās prasmes noliktās robežas un Mārtiņa Krūmiņa ķieģelnīca ir tik pārliecinoši svelmaina, ka skatītājam it kā solī jāapstājas.

Gadiem krājoties, Augusts Annus vēl it nedomā nobīties no grūtu figūrālu kompoziciju risināšanas, kaut izpildījumā ne vienmēr sasniegta agrāko gadu pilnskanība. Daudzveidīgu simbolu mērķtiecīga izmantošana ir Annusa forte un dod viņa darbiem mākslinieciskas domas dziļumu. Tēlnieka Miķeļa Geistauta Birutas Blūmas portretējumā it kā garīga sasaukšanās ar Annusa tēliem.

Ilgas Rekes-Andersones nepretenciozās, bet prasmīgi gleznotās abstrakcijas skatē šķita it kā apmaldījušās un varbūt tādēļ aizslēptas aiz stikla, kamēr Alberta Vasiļa tušas zīmējums pilns droša spraiguma.

Žēl, ka negadījuma dēļ neredzēja Alfrēda Krūkliņa, Oskara Skušķa un Arnolda Treiberga pieteiktos darbus. Disonanci skatē radīja izstādītie Lindes, Ozola un Skrauca izteikti vājie gleznojumi.

Nozīmīgus un rosinošus ievadvārdus skates atklāšanā 29. maijā teica prof. Jānis Siliņš, cita starpā uzsveŗot, ka šis jēdziens satur sevī arī vizionāru skatu nākotnē. Analizējot mākslinieka mākslas vizijas un mākslas darba kopsakarības, prof. uzsvēra, ka mākslas darbam jārod atbalss tautā, lai tas nepaliktu miris kapitāls.

Prof. Siliņš arī paziņoja 14 autoru vārdus, kuriem godalgošanas komisija bija piešķīrusi četru katēgoriju naudas balvas. Augusts Annus neapšaubāmi ir pelnījis tam piešķirto pirmo godalgu, lai gan domas varētu dalīties, vai tieši par skatē izstādīto darbu. Izšķiršanās, kuŗam no pārējiem autoriem piešķiramas 100, 75 vai 50 dolaru balvas un kuŗi atstājami bešā, jādomā, prasīja daudz gudrības un drosmes. Skati slēdza 30. maijā.

Sinamlubs

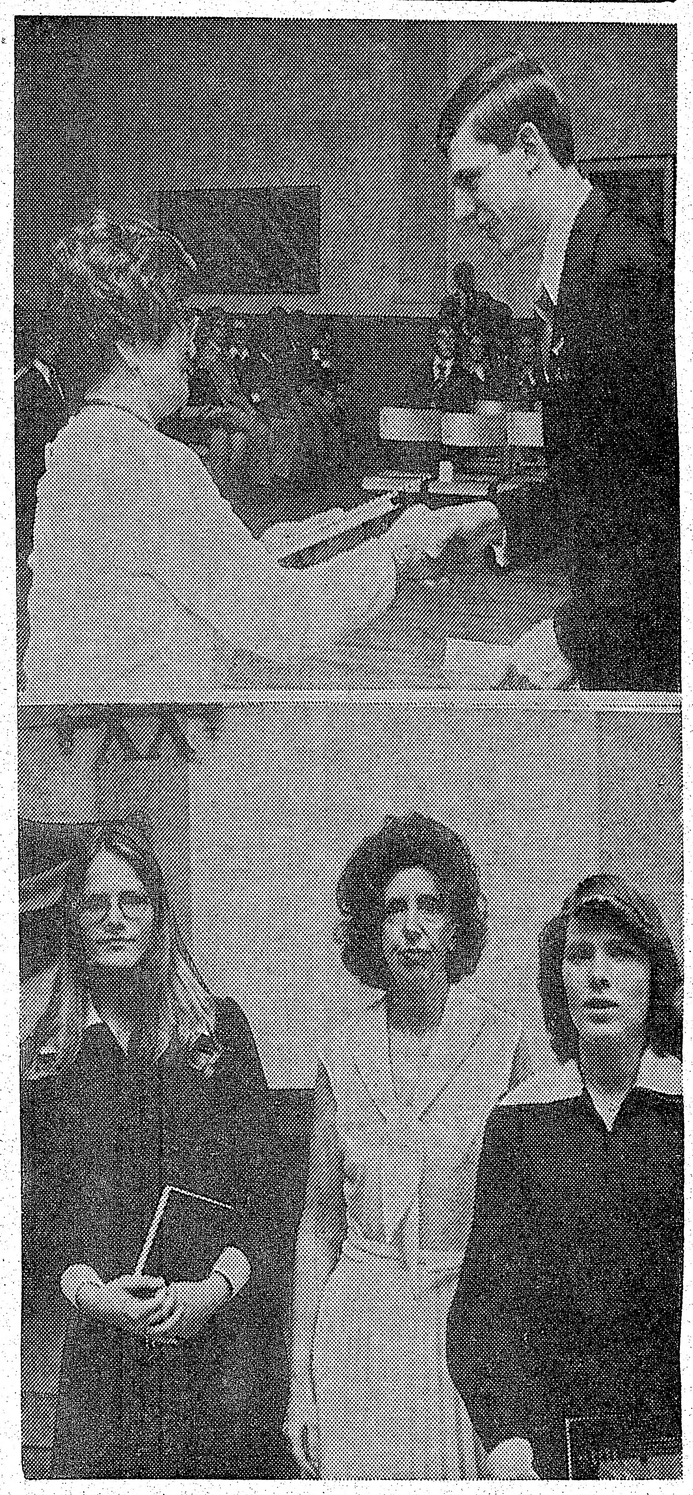

Birutas Senkēvičas balvai jau piecpadsmitais gads. Šogad to saņēma TLTA ģimnazijas absolvents Edgars Liepiņš. Apakšējā attēlā: LPB Kanadas kopas veltes par darbiem ģimnazijas žurnālā saņem Ilze Kraujiņa (pa kreisi) un Dagnija Tauriņa. Vidū skolotāja I. Krauze (dzejniece Guna Ikona).

Foto: J. Liģers

Gaŗezera grāmatu klēts izbūve turpinās

Gaŗezera grāmatu klētī, ko pēc V. Miķelsona ierosinājuma sāka iekārtot toreizējais Vasaras skolu fonds un oficiāli atklāja 1970. gada vasarā, tagad plauktos ir ap 4000 iesietu un ap 1000 brošētu grāmatu. Visas tās ir dāvinātas. Grāmatu straujais pieplūdums radījis novietošanas grūtības. Jau vairākkārt mainītas klēts telpas. Arī kopējās telpas ar Tautas mākslas krātuvi jau sen izrādījušās par mazām.

Gaŗezera padome pagājušā gada 13. decembŗa sēdē izšķirās par Grāmatu klēts pārvietošanu uz blakus esošām noliktavas telpām, iepriekš tās izbūvējot, lai tur varētu ērti novietot ap 15.000 grāmatu un dažādu archīva materiālu. Telpas izbūve ar iekārtotu apsildīšanu gaisa vēsināšanu izmaksātu ap 5000 dol.. Darbus veicot saimniekam J. Oliņam, tie uzsākti jau pag. gada decembrī. Radušies arī labvēļi. Dr. V. Rūtenbergs no Klīvlandes bija viens no pirmajiem, ar kuŗu ziedojumiem izbūvēja iepriekšējo telpu Grāmatu klētij un Tautas mākslas krātuvei. G. Paegle no Saginavas novēlēja sava mirušā tēva A. Bluķa piemiņai 650 dol. No pagājušā gada peļņas 200 dol. piešķīrusi Grand Rapidu-Kalamazū latviešu kreditsabiedrība.

Pēdējā laikā skolotāja Biruta Slaucītāja-Ģeģere no Sakramento pievienojusi savu dzimšanas dienas dāvinājumu 700 dol. Savā pavadvēstulē viņa raksta, ka šo dāvanu velta Gaŗezeram, un viņa būtu priecīga kādreiz vēl nokļūt Gaŗezerā, „lai skatītu to atvērto logu, pa kuŗu plūst ārā mīļās latviešu valodas skaņas," apzīmējot Gaŗezeru par „Mazo Latviju" Fr. Ritums no Kalamazū pieteicis Grāmatu klēts greznošanai latvisku griestu lukturi.

V. Bokis

Par gadskārtu Jānīts nāca
Savus bērnus apraudzīt.

Posieties gadskārtējiem Līgo svētkiem Sidrabenē

26. jūnijā pl. 6 vakarā

Līgo svētku uzvedumā piedalīsies: Alma Skudra - Kārkliņa, Vankuveras operdziedone Dace Kārkliņa, Vizma Maksiņa, A. Liepiņas vadītās Dainas koŗa koklētājas, Diždancis Z. Miezīša vadībā un visi Jāņu bērni.

V. Vimbas sakārtotu svētku ieskaņas mūziku atskaņos Weston Silver Band pūtēju orķestris L. Hiscock vadībā.

Par deju mūziku gādās RUNČI A. Grīnberga vadībā.

Uguņošanai raķetes ziedojis Robertson Motors Ltd. pārstāvis H. Plaude.

Ieeja 5 dolari. Pensionāriem 3 dolari. Studentiem, uzrādot skolnieku kartes, 3 dolari. Bērniem līdz 14 gadiem ieeja brīva. Mašīnu iebraukšana un novietošana svētkos brīva.

UZ REDZĒŠANOS SIDRABENĒ!

Visus laipni aicina

SIDRABENES PĀRVALDE

JAUNS LATVIEŠU UZŅĒMUMS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel.
466-1951
466-1502
(Area 416)
Rezid.
493-9718

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN KOŠUMA STĀDI,
LIETIŠKĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI:
ROTAS, KERAMIKA, AUDUMI, KOKA UN ĀDAS DARBI.

Veikals atvērts no pl. 8.30 — 6.00 vak.,
Ceturtdienu un piektdienu vakaros līdz pl. 9.00 vak.

Māra Lūsis

Ko Maskava vēlētos par ASV prezidentu?

Padomju sūtniecības pārstāvji Vašingtonā vairākas reizes kontaktējušies ar prezidenta amata kandidāta demokrata Džimija Kārtera palīgiem un padomdevējiem, izrādot interesi ASV prezidenta vēlēšanām un likuši saprast, ka viņi varētu ieturēt tādu politiku, kas spētu ietekmēt vēlēšanas iznākumu.

Pad. diplomāti vairākkārt apgalvojuši, ka prezidents Džeralds Fords graujot detanti, ka viņi nevēloties redzēt senātoru Henriju Džeksonu par prezidentu un ka abiem būtu ieguvums, ja izkārtotu satikšanos ar Kārteru un Pad. savienības sūtni Anatoliju Bobrīņinu. Forda administrācijas pārstāvji bieži publiski paskaidrojuši, ka bruņošanās sarunas novilcina Maskava, nevēlēdamās piekāpties. Rēgens turpretim pārmet prezidentam Fordam, ka viņš pārāk daudz piekāpjoties Pad. Savienības priekšā.

Tanī pašā laikā, kad krievi uzmanību pievērš Kārteram, Fords republikāņu prieksvēlēšanu sanāksmēs mēģina skaidrot politiski vārīgās Pad. savienības un ASV attieksmes. Padomju jautājumu eksperti izteikušies, ka jau agrāk krievi esot mēģinājuši ietekmēt ASV prezidenta vēlēšanas ar politisku rīcību vēlēšanu kampaņas laikā, bet tik atklāti kā tagad viņi nav rīkojušies, vēršoties pret prezidentu Fordu ar nepārprotamām piezīmēm.

Saskare ar krieviem sākusies jau pērnruden, un kāds Kārtera palīgs izteicies: „Viņi cenšas mums iestāstīt, ka uzskata prezidenta vēlēšanu politiku par iespēju iejaukties mūsu iekšējā politikā, lai mēģinātu ietekmēt vēlēšanu iznākumu. Kārtera palīgi un padomdevēji izteikušies, ka arī franču un angļu diplomāti mēģinājuši tuvināties, lai gan ne tik bieži, bet nekad pie viņiem neesot griezušies Ķīnas diplomāti. Padomju diplomāti gan neesot mēģinājuši tuvoties senātora Džeksona, Rēgena vai Hamfrija palīgiem.

Ar Kārtera kampaņas dalībniekiem padomju diplomāti pirmo reizi mēģinājuši iepazīties pagājušā oktobrī, kad laikraksti pareģoja, ka Kārters varētu uzvarēt demokratu kandidātu pirmsvēlēšanās. No sākuma padomju diplomāti ieradušies Kārtera kampaņas birojā Vašingtonā un meklējuši kampaņas literātūru un runas. Kopš februāŗa un marta, it īpaši pēdējā mēnesī, krievi bieži zvana un apmeklē biroju. Pieminami īpaši trīs rēgulārie apmeklētāji: Viktors Izākovs, sūtniecības padomdevējs un pēc ranga ceturtais diplomāts sūtniecībā, Igors Ļebeģevs — trešais sekretārs un Oļegs Vermiškins — preses sekretārs. Kāds Kārtera kampaņas loceklis izteicies: „Krievi minēja, ka tie neesot iepriecināti ar senātoru Džeksonu. Viņš ir viena no tām personām, ko tie nevēlas redzēt nominētu prezidenta amatam. Lielākā daļa sarunas notika par to, ka izjūk ASV un padomju attieksmes laikā, kad Fords sacenšas ar Rēgenu konservātīvo balsu iegūšanā.

Sakarā ar krievu ierosinājumu par Kārtera un sūtņa Dobrīņina satikšanos, padomdevēji domā, ka šāda satikšanās pašreiz nebūtu ieteicama, lai gan to vispār neuzskata par neparastu vai nelegālu, jo kandidāti bieži sarunājas ar ārzemju pārstāvjiem Vašingtonā, un ceļo pa ārzemēm, lai satiktos ar ārzemju valstu vadītājiem.

ASV ārlietu ministrijas eksperti par Pad. savienības aktīvitātēm izteikušies, ka viņiem liekoties tipiska padomju uzmanības parādīšana iespaidīgiem vadītājiem, tikai šoreiz Kārtera personālam pievērsta sevišķa uzmanība.

Kārters savās runās un paskaidrojumos uzsver trīs punktus ASV un padomju attieksmēs. Pirmkārt, viņš pasvītrā, cik šīs attieksmes svarīgas un ka jācenšas sadarbību ar sabiedrotiem pastiprināt. Otrkārt, viņš solās atbalstīt „detantes mērķus" un turpināt ASV draudzīgās attieksmes ar Maskavu. Treškārt, viņš vaino Forda valdību, kas Maskavai devusi par daudz, bet pretī prasījusi par maz. Kārters arī apsolījis par 5 proc. samazināt ASV aizsardzības izdevumus.

Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojumā Čikagā, ko rīkoja turienes DV apvienība, bijušais kaŗa ziņotājs Arvīds Elgūts stāstīja par Kurzemes pēdējām dienām un 19. Latviešu divizijas varonīgajām cīņām pret lielo ienaidnieka pārspēku. Latviešu vīri cīnījās gaŗā frontes iecirknī un attuŗēja daudzas padomju divizijas. Sarīkojumu ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Stefenbergs. Dzejoļus lasīja M. Antēna un V. Dābolina. Savienības priekšnieks A. Bārda, kas Kurzemes cietoksnī ievainots, pateicās sarīkojuma dalībniekiem. Arī DV ASV valdes loceklis J. Pogenbergs cinījies Kurzemes cietoksnī un izkluvis pēc kapitulācijas 1945. g. rudenī. Viņš pasniedza DV ASV valdes piešķirto goda rakstu režisorei Mārai Antēnai. Augšējā attēlā A. Elgūts stāsta par Kurzemes kaujām. Apakšā — J. Pogenbergs pasniedz goda rakstu M. Antēnai.

Foto: J. Jaunkalnietis

Chirurģijas brīnumi

Vācu chirurgu biedrības 93. kongresā, kas notika no 28. maija līdz 1. jūnijam Minchenē, studijās un diskusijās par jaunākiem sasniegumiem chirurģijā pulcējās ievērojamākie Vācijas un citu valstu chirurgi. Studiju laikā izrādījā krāsu filmu serijas par daudzo chirurģisko operāciju norisi, bez tam nolasīja 149 priekšlasījumus par medicīniski zinātniskiem tematiem, galvenokārt par chirurģiju un tās problēmām. Pāri par 40 chirurgu piedalījās mikrochirurģiskās operācijas norisē. Vienlaicīgi Minchenē notika arī plaša chirurģisko instrumentu, aparātu, operācijas zāļu iekārtas izstāde.

Chirurģija ir viena no plašākām un svarīgākām medicīnas nozarēm, kas sāka attīstīties jau senatnē kaŗa laikos, jo tad bija jāārstē brūces, kaulu lūzumi, locekļu sakroplojumi. Mūmijas liecina, ka senie ēģiptieši jau tajos laikos pratuši izdarīt locekļu amputācijas. Indusi jau apmēram 1000 gadus pr. Kristus pazina deguna plastiku. Grieķu Homēra eps apraksta kaŗa chirurģiju, Troju ieņemot. Augstas attīstības pakāpi chirurģija sasniedza Grieķijā Hipokrata laikā. Hipokrats ir aprakstījis vairākas chirurģiskas slimības un ieteicis daudzas vēl šodien lietojamas operācijas. Romā otrā g. s. sākumā Kornēlijs Celzs mācēja apturēt asiņošanu, pārsienot asinsvadus. Chirurģijas attīstībā ir savi panākumi Bizantijas un Aleksandrijas arabiem. 13. g. s. chirurģija uzplauka Italijā un 15. g. s. Francijā.

Uz zinātniskiem pamatiem chirurģijā sāk izveidoties tikai 18. g. s., un 1731. gadā Parīzē bija nodibināta pirmā chirurģiskā akadēmija, tomēr īsta chirurģija sākās tikai 19. g. s., kad slimniekus sāka operēt iemidzinot. Ar rentgena staru atklāšanu 1895. gadā, attīstījās rentgena diagnostika, un līdz ar to arī pavērās iespējas sarežģītu operāciju izdarīšanai. Drīz radās vajadzība speciālizēties šaurās chirurģiskās nozarēs. Jau sen bija izveidojušās operātīva ginokoloģija un ortopedija, vēlāk arī uroloģija. Visplašāk izveidojās plastiskā chirurģija — defektīvo organisko audu un organu aizstāšana. Šodien nav vairs tāda organa vai organu sistēmas, kur nevarētu izdarīt chirurģiskas operācijas.

Pēdējā laikā strauji attīstījusies mikrochirurģija, kur ārsti izdara operācijas caur mikroskopu ar 40 reizes lielu attēla palielinājumu. Pēdējos gados mikrochirurģijā ir sasniegts liels progress. Minchenē chirurgi replantēja slimniekam norauto roku, un tā pilnīgi atguva visas funkcijas spējas. Kādam citam slimniekam Minchenē replantēja ar riņķzāģi nogrieztus 4 pirkstus. Tamlīdzīga replantācija prasa no chirurgiem 5 — 7 stundas koncentrēta darba zem mikroskopa. Vissmalkākos nervus un asinsvadus sašuj ar diegu, trīs reizes smalkāku par sieviešu matu. Vācijā pagaidām darbojas tikai divi mikrochirurģijas replantācijas centri: Minchenē un Hamburgā.

Vairāku chirurgu iepazīstināšanai ar mikrochirurģiju un replantācijas metodēm un techniku, Minchenes universitātes patoloģiskajā institūtā chirurgu kongresa laikā pāri par 40 chirurgu no dažādām Vācijas klinikām piedalījās mikrochirurģiskās operācijas norisē.

Tanī pašā laikā sarīkotajā chirurģijas izstādē deva plašu pārskatu par operācijas zāļu iekārtu, chirurģisko instrumentu, aparātu, ierīces, locītavu protēzes, pārsienamo materiālu bagāto izvēli. Atsevišķā nodaļā bija izstādīta medicīniski zinātniska literātūra vācu un svešvalodās, un palielinātie krāsu foto uzņēmumi kuņģa, zarnu, nieru operācijās, gūžu un citu locītavu protēzes iestādīšana.

Svarīgākā no izstādītām ierīcēm bija instalācija slimnieka transportēšanai uz rentgena diagnostiku, citām izmeklēšanām un galvenokārt operācijai. Aparātūra izmaksā pāri par 35.000 marku. Tā sastāv no speciāla visādos stāvokļos grozāma braucamā galda un ar saspiesto gaisu vai elektroenerģiju iedarbināmas ceļamās ierīces. Braucamais galds operācijas

(Turpinājums 6. lp.)

LĪGO SVĒTKI SAULAINĒ

SESTDIEN, 26. JŪNIJĀ

Ansamblis „DZINTARS" no Portlandes

Divas izrādes — pl. 4 un pl. 6 vakarā

Lietuviešu deju kapella „MUZIKA — Saules šķūnī
Jānis Girgensons ar jautrām deju lentēm kamīna zālē.
Jāņu tēvs un Jāņu māte pacienās ar sieru un kvasu pie Lielā ugunskura. Pūnītī bufete — desiņas ar skābiem kāpostiem, „liepājnieki", tortes u. c.

Ieeja 5 dol. pieaugušiem, 4 dol. pensionāriem un skolniekiem. Auto novietošana 1 dol. Biļetes iepriekšpārdošanā Sv. Jāņa baznīcā pie A. Konča kundzes un R. Šteinberga, tel. 921-3327 un 967-9897, vai pie A. Luča — 225-7369. Ieeja tikai uz deju 4 dol. no personas.

UZ REDZĒŠANOS JĀŅOS SAULAINĒ!

Saulaines pārvalde

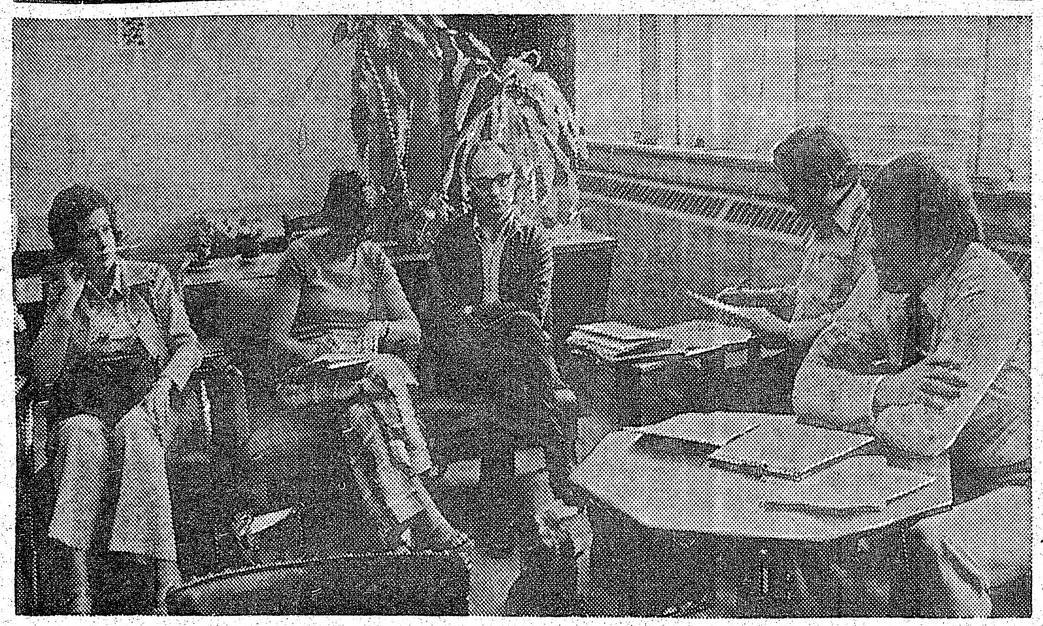

Par Toronto latviešu skolas turpmāko darbību 29. maijā runāja vecāku pārstāvju sanāksmē. Attēlā pa labi vecāku komitejas priekšsēdis Dr. V. Gulēns un sekretārs G. Liepiņš: tālāk no labās — U. Matiss, S. Miezīte un V. Ābele. Sanāksmē piedalījās ap 20 bērnu vecāku.
Foto: J. Ligers

Rūpes par skolas nākotni

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS VALDES ATBILDE SESTDIENAS SKOLAS PĀRZINES LIETĀ

Sakarā ar pārrunām LNAK padomes sēsijā par Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas darbību un atreferējumiem presē, skolas vecāku komitejas priekšsēdis Dr. V. Gulēns bija nācis mūsu laikraksta 29. maija numurā ar plašāku paskaidrojumu. Toronto Latviešu biedrības priekšnieka vietn. J. Grodnis savukārt iesniedzis izvilkumus no Dr. V. Gulēna saraksts ar TLB valdi, lūdzot tos publicēt. Sazinoties ar TLB valdes priekšsēdi J. Briedi, pēdējais paskaidroja, ka skolas vecāku komitejas priekšsēža vēstules glabājas TLB un arī lūdza iepazīstināt latviešu sabiedrību ar šiem izvilkumiem.

Ievērojot, ka par latviešu skolas nākotni ieinteresēta visa latviešu sabiedrība, kas to materiāli atbalsta, un ka tas nav tikai lokāls jautājums vien, tālāk sniedzam piesūtīto rakstu.

Redakcija

Tiklīdz Dr. V. Gulēns pagājušā rudenī pārņēma vecāku komitejas vadību, tika radītas 13 dažādas darba grupas. Viena no tām bija skolas vadības kontinuitātes darba grupa resp. jauna skolas pārziņa meklēšanas grupa. Šī gada 17. februāŗa vēstulē TLB biedrības valdes priekšsēdis Dr. V. Gulēns raksta: „Runa ir par vislabāko atrisinājumu nākamā skolas pārziņa meklēšanā. Kā jau Jūs ziniet, Martinsona kundze ir pāri par 70 gadu un tā ir pienācis pēdējais laiks domāt un runāt par pienācīga atvietotāja meklēšanu." ... „No vecāku komitejas puses šis jautājums tomēr noteikti un neapšaubāmi atrisināms šogad. Iemesli pārmaiņām, liekas, visiem saprotami un skaidri — tos šeit neuzskaitīšu."

9. apr. vēstulē: „Visbeidzot (atstāstot sarunu ar Martinsona kundzi) mūsu sarunas nonāca pie manas izteiktās vēlēšanās dzirdēt no Martinsona kundzes, vai viņa labprāt un brīprātīgi varētu atbalstīt jauna pārziņa meklēšanu un to arī tā publiski paziņot." ... „Tādēļ pasvītroju Martinsona kundzei, ka es nespēju uzminēt pašreiz, kādus soļus spertu vai vecāku komiteja vai daļa skolas vecāku, ja Martinsona kundze nedotu savu piekrišanu maiņām. Es minēju dažas iespējas: skolas padomes līmenī izteikt neuzticību, sūdzēties LNAK izglītības nozarei vai dibināt otru skolu."

24. apr. vēstulē: „Tā kā nebijām dzirdējuši ne no Jums, ne pašreizējās skolas pārzines nekādas ziņas, pieņēmām, ka nekādu pārmaiņu nav. Ja tas tā, lūdzam TLB valdi uz steidzamām pārrunām" ... „Pēc vecāku komitejas vienbalsīga uzskata šis jautājums nevar un netiks vienkārši atstāts pamalē."

13. maija vēstulē: „... lūdzu TLB valdi labvēlīgi nobeigt iesākto nākamā pārziņa meklēšanas procesu. Manā pārliecībā tālāki un izsmeļošāki motivējumi nav vajadzīgi un nebūtu meklējami" ... „mēs nevaram nekādi samierināties ar pārziņa maiņas jautājuma atlikšanu" ... „Uz TLB valdes pleciem, gribot negribot, gulstas skolas tuvākā un tālākā nākotne, pat būt vai nebūt." (Kaut gan skola pastāv jau 26 gadus).

30. maija vēstulē: „Tomēr, ja TLB valde atzītu šādu satikšanos (4. jūnijā) par nevajadzīgu vai neiespējamu, vecāku komitejai neatliktu citas iespējas, ka pašiem sasaukt pilnsapulci, lai pārrunātu esošo stāvokli un noskaidrotu skolas turpmākās attiecības ar TLB" ... „vēlreiz vēlos vērst Jūsu uzmanību uz vecāku komitejas nostāju: nekādā formā nav pieņemams, ka tiktu izvēlēts kndidāts (skolas pārziņa amatam) bez vecāku komitejas līdzdalības; latviešu skola mūsdienu apstākļos nav iedomājama bez vecāku aktīvas līdzdalības. **TLB valde**

Chirurģijas brīnumi

(Pārnesums no 5. lp.)

priekštelpā ir saslēdzams ar ceļamo aparātūru un ar pogas nospiešanu galds ar slimnieku tiek nogādāts operācijas telpā un otrādi. Tas ir ļoti svarīgi pie smagi ievainotiem, sevišķi pie mugurkaula lūzumiem, kad nedrīkst izdarīt pagrieziena kustības.

Bija arī Simensa un Filipa firmu konstruētais jaunais rentgena aparāts diagnostikai un lietošanai operācijas laikā. Uz pusloka statīva aparāts ir grozāms horizontālā un vertikālā plāksnē un ir nostādāms katrā vajadzīgā stāvoklī. Aparāts neuzņem, kā parasti, uz filmām, bet uzņemto bildi patur, kuŗa ar pogas nospiešanu krāsās parādās uz ekrāna. Tas chirurgam dod lielu laika ietaupījumu, jo atkrīt gaidīšana uz filmas attīstīšanu. Aparāts ir parocīgs katrai lietošanai, arī uzņēmumiem brūces un vēdera dobumā, galvas kausā. Operācijas laikā tas dod chirurgam labu kontroli, sevišķi sadrumstaloto kaulu saskrūvēšanā. Arī staru iedarbība uz slimnieku ir ļoti minimāla. Ātrai operācijas griezuma sašūšanai ir jauns aparāts, kur atkrīt mezglu siešana.

Par brīnuma aparātu varētu apzīmēt Minchenes ārstu konstruēto ierīci lēzera staru izmantošanai iekšējas asiņošanas apturēšanai. Piemēram, kuņģa asiņošanas apturēšanai slimniekam caur barības vadu kuņģī ievada 2 mm resnu stikla šķiedras caurulīti ar objektīvu apakšgalā. Caur okulāru augšgalā ārsts uzmeklē asiņošanas vietu un, izraisot lēzera staru iedarbību ar temparātūru 80 līdz 140 gradu, asiņošana tiek apturēta.

No daudziem elektroniskiem aparātiem bija galvenokārt slimnīcu intensīvnodaļām, kas pilnīgi automatiski kontrolē slimnieka sirdsdarbību, pulsu, elpošanu, asinsspiedienu un temperātūru. Izstādē eksponētās tūkstošiem šķēres, dažādas knaibles, pincetes, elektriskie kaulu zāģi, urbjamās mašīnas, dažādie darba rīki un komplicēto aparātu bagātība liecināja, ka chirurgam bez anatomiskām un medicīniskām zināšanām vēl labi jāpārzina arī visa sarežģītā technoloģija, un jābūt arī veiklam „amatniekam", lai katrā situācijā varētu lietot piemērotāko instrumentu.

Ārsts tagad kļūst vairāk piesaistīts pie aparātiem viņu reģistrēto datu izvērtēšanai un analizēšanai. Ārsts zaudē tiešo kontaktu ar slimnieku, kuŗu viņš pats operē. Vērīgās ārsta sarunas ar slimnieku viņa nomierināšanai, viņa paļāvības radīšanai, kaŗ piederēja pie psichioloģiskās terapijas, līdz ar to pamazām aiziet pagātnē. Ārsts klinikās kļūst arvien vairāk pārslogots ar techniku, formulāru aizpildīšanu un ar norēķināšanos ar slimo kasēm un citām iestādēm. Slimnieks gan labi izoperēts, bet tiek arvien vairāk atstāts viens ar savām problēmām un rūpēm.

I. Blažēvičs

Desmit dziesmoti gadi

Grand Rapidu latviešu korim apritējuši desmit gadu, kuŗus tas atzīmēja ar īpašu koncertu Latviešu biedrības namā. Ar apbrīnu vērojama diriģenta Roberta Zuikas lielā pieķeršanās dziesmai. Būdams kaŗavīrs, viņš licis dziesmai skanēt Kurzemes krastā, kad mūsu dzimtene dega kaŗa ugunīs, par jaunu tā atbalsojusies kaŗavīru meža nometnē pie Tornas. Vēl šodien jāatceras 18. novembŗa svinības un parādi 1944. g., ko kuplināja R. Zuikas kaŗavīru koris. Viņš licis dziesmai skanēt gūstekņu nometnē Putlosā, Libekā, Anglijā un beidzot pāri okeanam ASV. Dziesma Robertam Zuikam bijusi pati dzīve.

Grand Rapidos R. Zuika savu kori vadījis visus šos desmit gadus. Koŗa pamatu bijis lielie dziesmu draugi koristi, un viens no tā stiprākiem pīlāriem koŗa priekšnieks Vold. Judovics. Korī dzied 63 dalībnieki, 26 no tiem kopš koŗa dibināšanas. Pirmajā mēģinājumā pulcējušies 32 dziedātāji. Koris rīkojis ne tikai patstāvīgus koncertus, bet piedalījies dziesmu svētkos, dziesmu dienās Garezerā, viesojies citās pilsētās un kuplinājis sarīkojumus pašu mājās.

Ar atzinību pieminams agrākais Latviešu biedrības priekšnieks A. Meiers, kas sekmējis un atbalstījis koŗa nodibināšanu un uzņemts par pirmo koŗa goda biedru. **V. Zirnītis**

Iznākusi pazīstamā triloģijas KĀVU GADOS autora

Jāņa Zariņa

interesantā grāmata par Smiltenes Piensaimniecības un lopkopības vidusskolu

Cepure ar zelta vārpu

Tas ir jauks jaunības atmiņu stāsts par brīvās Latvijas skolu jaunatnes dzīvi vispār. Grāmatai pievienotas arī vairākas illustrācijas no šīs Smiltenes lauksaimniecības mācību iestādes dzīves un Smiltenes apkārtnes. Autors, kas tagad pievienojies veļu pulkiem, silti notēlojis tā laika jaunās Latvijas valsts skolu jaunatnes dzīvi un entuziasmu divdesmitajos gados. Grāmatai 390 lappuses, un tā iznākusi glītā iesējumā Amber Printers & Publishers Ltd. izdevumā Toronto.

Cena tikai 6 dol. eksemplārā. *Atkalpārdevējiem 20% atlaide.*

AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 Broadview Ave. Toronto. M4M 2E9

Sveicam tālus un tuvus ciemiņus

6. Latviešu dziesmu svētkos Kanadā un aicinām apciemot Latviešu namu 491 College St:

Toronto latviešu kreditsabiedriba
aicina tautiešus iepazīties ar lielāko latviešu naudas iestādi brīvajā pasaulē. Visi laipni gaidīti!

Daugavas Vanagu grāmatnica
piedāvā latviešu grāmatas, skaņu plates, izstrādājumus u.t.t. Atvērta no 28. jūnija — 4. jūlijam no plkst. 9 rītā—7 vakarā, tālr. 921-7121.

Latviešu nama dāmu komiteja un valde
atveŗ virtuvi — kafejnīcu no 30. jūnija — 4. jūlijam. Brokastis no pl. 9, pusdienas no pl. 12 dienā — 1 naktī. Dzērienu bufete. Edieni latviskā gaumē (ieskaitot skābos kāpostus ar desiņām). Organizāciju vai draugu atkalredzēšanos kārtojot, piesakiet grupas S. Zaķei (416) 293-2513.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 8 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemsi termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma izmaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var ņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts: no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakarā, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TĀLRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs

atvērts otrd. un ceturtdien no 6.30 vak. — 9 vakarā.

Tālrunis 529-7939

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.

apbedīšanas birojs

612 YONGE STREET

(Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale

221-1159

(56. turpinājums)

— Nāc, Irma, iekšā, Rita aicina ciemā atnākušo meiteni. — Nāc iekšā, runā, stāsti, jūties brīvi. Es zinu, kā jūtas asaru pilna, samilzusi sirds. Sēdies, atpūties. Uzvārīšu liepu tēju. Mums te ir šauri, bet šaurumā siltāk.

— Inge man teica, Tu, tante, gribot mani satikt. Atnācu — un visā novārgušajā meitenes stāvā jūtams nedrošums.

— Tante Rita, man bail, — elso Irma. — Nekad, ne ar vienu neesmu drīkstējusi runāt. Kā bija tur — Pakalnos, tu jau zini.

— Cik zinu, tu sākumā gāji lauku darbos — Lejās, Tūbās, Ciemaldos. Par ko tad tante Lilija pukojās?

— Man neveicās, — un Irmas sastrādātās rokas dreb. — No Ciemaldiem es aizbēgu.

— Kāpēc? Biji par jaunu, darbs par smagu; vēl jau tikai četrpadsmit gadu vien bija.

— Tur ir — tur ir tāda — lieta — man kauns par to runāt.

— Runā droši, kad kāda bēda izbēdāta — izrunāta, tad tā vairs nespiež tik smagi.

— Vedām sienu. Saules tveice. Tad pēkšņi stipras, karstas rokas sažņaudz man vidu. Es nevaru pakliegt. Man tik bezgalīgas bailes. Bet tad — saķēru siena klēpi un metu saimniekam uz galvas. Nezinu, kā es ripeniski noripoju no strēķa. Apvainojums, niknums krata manus plecus. — Rita labi saprot jaunās sirds apvainojumu. Viņa saprot arī vecīgo saimnieku.

— Tad tu atgriezies Pakalnos?

— Tad — jā — Pakalnos — nebija labi. Tur tēvocis Didzis mani izdzina. Bailes mani vajā, bružā, ņurca kā negants kaķis peli. Vienmēr un visur man aizstājas kāds priekšā un jautā: tavs tēvs, tavs tēvs...? Bailes, tās lūr manī, jo man nav kur paslēpties. Gribu ierauties sevī, savā ādā sačokurot. Vēl tai pavasarī, kad es ienācu Jelgavā, gribēju ielēkt mālainajos palu ūdeņos starp ledus gabaliem, lai tie mani samaļ.

Rita redz, cik melna sāpju tumsa ir šī bērna dvēselē. Ar nežēlīgo salu gandrīz pārvēršoties ledus klucī, tam ir jāatrod siltums pašam sevī. Cik daudz spēka tur vajag, lai nesalūztu. Dzenāta, trenkāta, nemīlēta, dziļu bēdu zīmēm dvēselē, kuŗa arvien vēl sūrst. Bet dzīvība ir tāda dziesma, kuŗai aizvien gribas atrast vārdus, dziedot ar pilnu balsi. Rita jūt, ka šis bērns varētu dziedāt, tikai kāds smacētājs aizlauzis tās balsi; viņai nebija tādas skanošas dzīves. Viņa ir kā smagu bēdu piekrauta laiva, kam pret viļņiem jācīnās pret krastu.

Tai pašā galdniecībā, kur strādā Rita, otrā nodaļā izgatavo zārkus. Tur Rita palīdzēja atrast darbu Ilzes meitai Irmai, tā meiteni paturot acīs un zināmā aizgādībā. Ar labvēlīgā krievu virsnieka palīdzību Ritai laimējās sadabūt zāles Irmas slimajām plaušām un meitene pamazām atspirga. Vēl bija palicis grūtais kopdzīves jautājums, bet tur Ritas spēki bija par maziem; dzīvokļu vienkārši nebija. Tā Irma turpināja dzīvot kopmītnē ar citām. Bet bieži vien Ritas mātes atnesto labumu dalīja ar Irmu, cenšoties atlīdzināt tantes Annas sirds siltumu, ko bija jutusi pati tai baigajā pārvērtību laikā.

Turpat mēbeļu cechā sāk strādāt arī Kupris. Kopā ar galdnieku Pēteri un Ūdŗu tēvu tie veido kādu saliedētu vienību. Ne vienu vien reizi tur dzird tādas valodas, ka bailēs jāaizspiež ausis. Bet vīri nebaidās. Pagaidām te viņi visi ir savējie. Kupris arī te ir tā latviskā sirdsapziņa, ar saviem noteiktiem principiem, kuŗu pārkāpšanu tas uzskata par kaitīgu.

Kur manas bailes?

Citreiz varbūt tās mani sagrābtu, kratītu un nelaistu vaļā. — Un es, ietinusies biezajā segā, basām kājām bēgtu uz vecāku istabu.

Bet šonakt mani nebaida spokainās ēnas aiz loga — melnie egļu zari. Trula un nejūtīga es skatos nakts baismā un brīnos — kur manas bailes? Šajā naktī manī nav baiļu par sevi — savu drošību, savu dzīvību. Šonakt es baiļojos par kādu man tuvu cilvēku. Kādu latviešu leģionāru, kuŗam pieder mana meitenes sirds gaišā mīlestībā, manas gaviles, mani sapņi...

Un bailes par viņu — viņa dzīvību mani stindzina.

Paveŗos pulkstenī uz naktsgaldiņa. Tā rādītājs spīd tumsā kā kaķa acis. Īsākais — stundu rādītājs nostājies starp divpadsmitiem un vieniem. Pusnakts jau pāri, bet manas domas veidojas skaidras kā rīta gaisma un asas kā nakts asmeņi. — — —

Garā es skatu Kurzemes krastu — miglā un dūmakā tītu. Krastu, uz kuŗu dosies Elmārs Alks.

Bet migla dzimtenes krastā ir necaurredzama, asiņaina. Migla, kuŗā var pazust cilvēks...

Ak Dievs, vai var pazust viņš, par kuŗu lūdzos tevi? Vai var pazust un nebūt vairs, ja sirdī dārgu un svētu nesu viņa tēlu?

Bet ja nav ceļa, kurp iet? — Ir tikai migla, asinis un spindzošu ložu krusa?

Tirdošas domas no manis neatstājas ne mirkli. Tās smeldz manī kā vaļējas brūces. Un šīs brūces sāp skaudri, skaudri.

Katru minūti, katru brīdi es plēšu tās vaļā no jauna. Līdz asaras rūgtas un lielas rit man pār vaigiem. Zem galvas spilvens kļūst valga un sājš.

— . —

Atvadu rīts. —

Caur aizkaru spraugu svīst bāla rīta gaisma. Tā it kā kaunās no spilgtās lustras pie griestiem.

Kāda būs diena? — Diena, kad viņam jāaiziet... Kāps zeltaina saule no jūŗas klēpja debesu lokā, vai aizslēpsies aiz tumšu mākoņu grēdas un virmos sniegi?

Jau labu brīdi mēs stāvam mazās telpas vidū, un es samulsumā nezinu, kur aicināt viesi apsēsties. — Uz vienīgā krēsla vai gultas? —

Visu laiku es jūtu viņa nopietno jautātāja acu skatu, un man ir grūti runāt. Grūti atrast vārdus, kas atvadas ielīksmotu. Kaut kur dziļi, dziļi krūtīs smeldz skaudra sāpe.

„Ļaunais kaŗš!" čukst manas lūpas.

Silta, sargājoša delna slīd glāstā pār maniem pirkstiem. Iet mirkļi — laiks, un man liekas, ka šajā klusumā arvien tuvāk pienāk nežēlīgā, nenovēršamā īstenība.

Ir palikušas tikai minūtes... minūtes, kuŗās pulkstenis tikšķ ātrāk, ātrāk un ātrāk.

„Kaŗš ir mūs savedis kopā, Rudīt! Es nebūtu zinājis braukt uz Vidzemi līgavu lūkot..." klusumu pārcērt Elmāra vārdi. Paceļu acis, it kā neticot teiktajam. — Bet nākošajā mirklī spožu Nameja gredzenu viņa — kaŗavīra roka velk manā pirkstā.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Baltijas tautu federācijas Kanadā rīkotais 14. jūnija atceres akts notiks otrdien, 15. jūnijā, pl. 8 vak. Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W., Toronto.

● Baltiešu rīkotais 14. jūnija pieminas akts notiks 13. jūnija pl. 3 pēcp. igauņu bērnu vasaras nometnē „Seedrioru" pie Elaras (Kičeneras tuvumā), tāpat kā iepriekšējā gadā. Piemiņas sarīkojumu ievadīs gājiens un vainagu nolikšana pie igauņu celtā piemineklja komūnistu nomocīto piemiņai. No latviešiem piedalās māc. K. Kuškēvics no Hamiltonas. Baltiešu organizācijas piedalīsies ar karogiem. Latviešus ar uzrunu pārstāvēs DV KV priekšsēdis G. Brikmanis, bet no kanadiešiem piedalīsies senātors Tompsons. Koncerta daļā no latviešiem piedalīsies vīru koris Viesturs diriģenta J. Baruša vadībā. Svinību norisi pārraidīs radio un televīzija. O. K.

● Jāņu svinības divos latviešu ev. lut. draudžu un katoļu draudzes lauku īpašumā notiks 26. jūnijā, bet Austrumu draudze Jāņus svinēs Tālavā 19. jūnijā. Saulainē 26. jūnijā Jāņu vakarā piedalīsies ansamblis Dzintars no Portlandes ar divām izstādēm — pl. 4 pēcp. un pl. 6 vak. Deju mūziku spēlēs lietuviešu deju kapella Mūzika. Saules šķūnī, bet kamīnzālē deja pie J. Girgensona skaņu lentēs mūzikas.

● Sidrabenē 26. jūnijā pl. 6 vak. Līgo svētku uzvedumā piedalīsies Alma Skudra-Kārkliņa, Dace Kārkliņa, Vizma Maksiņa, Dainas koŗa koklētāji A. Liepiņas vadībā un Dižancis Z. Miezīša vadībā. Spēlēs pūtēju orķestris Weston Silver Band, met deju mūziku Runči A. Grīnberga vadībā.

● Austrumu draudzes īpašumā Tālavā Jāņu svinības notiks 19. jūnijā. Būs ugunskurs, aplīgošanās, priekšnesumi un deja pie skaņu plašu mūzikas.

● Katoļu draudzes Jāņu svinības 26. jūnijā Mežciemā būs ar aplīgošanos draudzes koŗa diriģenta Ā. Gertmaņa un J. Budzes vadībā. Mežciema dāmas J. Pērkones vadībā sakārtos Jāņu cienastu groziņu veidā sabiedriskās telpās.

● Dievturu Burtnieku draudzes locekļi nesvinēs Jāņus sakarā ar draudzes locekļa mirušā tēlnieka Augusta Kopmaņa apbedīšanu iepriekšējā nedēļas nogalē.

● Māc. I. Gaide salaulājis Ritu Mārīti Ezeriņu un Pēteri Ernestu Dadzi.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Māru Veltu Suessmuth, dzim. Štengele un Lorensu Brūsu Makfārlēnu (Mac Farlane).

● Jau no agra pavasaŗa Saulainē notikušas vairākas talkas. Pēdējās divās — 29. maijā un 5. jūnijā piedalījās apm. 19 talcinieku, kas uzposa Saulaini Jāņu dienas svinībām un bērnu nometnes atklāšanai. Saulainē ierīkota ūdenssistēma un pirmo reizi apgādās ar avota ūdeni bērnu nometni, šķūni, lielo dzīvojamo māju. Ierīkos dzeŗamo ūdeni arī upmalā. Sistēma izmaksātu 8000 dol., bet, veicot brīvprātīgās talkās, materiālu izmaksa ir tikai 2500 dol. Šovasar būs arī elektriskā apgaismošana upmalā, kur pie elektriskiem vadiem varēs pievienot piekabes un teltis. Vakaros būs apgaismots arī tornis pie galvenās ieejas. Gaidot Jāņu bērnus, sagādāti 10 jauni „pikniku" galdi pagalmā. Talka sākta garāžas būvei traktoram, darbnīcai Saulaines uzturēšanai un bērnu nometnes vajadzībām. Virs garāžas būs skatuves ģērbtuve. Talkas turpināsies katru sestdienu līdz Jāņiem.

● Toronto internacionālā Karavāna 76 šogad risināsies no 18. — 26. jūnijam. Latvieši šogad nepiedalīsies ar Rīgas paviljonu sakarā ar 6. dziesmu svētkiem un Latviešu dienām. Igauņiem būs divi paviljoni — Tallina, Igauņu namā, un Tartū, Tartū kolledžā, 310 Bloor St. W.

● Latviešu pensionāru apvienības 3. jūnija sanāksmē Latviešu namā 129 dalībniekus valdes priekšnieks A. Retigs informēja par svarīgiem jautājumiem pensionāriem. Daudz pensionāru vēl nav izpildījuši savas ienākuma nodokļa lapas, tā zaudējot nodokļu atmaksu. Šīs lapas (Income Tax) jāizpilda visiem pensionāriem, pat ar atpakaļejošu datumu no 1 līdz 4 gadiem, ja tas nav darīts. Pensionāru lēto dzīvokļu mājas būves lietā paredzētas apspriedes 15. un 17. jūnijā. Pensionāri, kas pāri 65 gadiem un nodzīvojuši Kanadā vairāk nekā divus gadus, ja tiem nepieciešams pabalsts, var iesniegt lūgumu sociālai apgādei, pieprasot pabalstu. Toronto pensionāru nedēļu ievadīs 21. jūnijā no pl. 10 rītā līdz 3 pēcp. Toronto pilsētas valdes nama laukumā ar mūzikāliem priekšnesumiem. Ieeja brīva. Pensionāru apvienības valde aicina pensionārus apmeklēt dziesmu svētku laikā Globālo pensionāru sanāksmi 30. jūnijā no pl. 10 līdz pl. 3 pēcp. Latviešu namā. Priekšnesumu daļā deklamēs Maija Kuze un pie kafijas galda notiks savstarpēja informācijas izmaiņa. Ontario pensionāru apvienības kongress notiks no 21.—28. augustam Sv. Katrīnās. Par delegātiem piedalīsies A. Retigs un E. Austriņš. Vasaras izbraukums paredzēts jūlija beigās vai augusta sākumā uz Bīmsvilles ķiršu dārziem un Hamiltonas botānisko dārzu. Piedalīšanās maksa 9.50 dol. no personas. Birojs vasaras laikā būs slēgts, bet nepieciešamos gadījumos sazināties ar valdes priekšsēdi vai valdes locekļiem. Kārtējās sanāksmes atsāks 9. septembrī.

● Sidrabenes nometnes ārsta bērnu pārbaude 16. jūnijā pl. 6.30 vak. Sv. Andreja baznīcā. Pārbaudi izdarīs Dr. A. Rubenis.

● Gleznotāja Agŗa Anšmita trešā patstāvīgā gleznu skate no 19. jūn. — 4. jūl. Jorkvilles galerijā, 1128 Bay St., atvērta no pl. 10 rītā līdz 6 vak., bet piektdienās līdz pl. 9 vak. Šinī skatē redzēsim ap 40 viņa darbus, galvenokārt dabas ainavas. Jaunais mākslinieks 1962. gadā beidzis Toronto mākslas kolledžu, bet 1967. gadā sācis studijas Gvelfas universitātē, 1970. gadā iegūstot B.A. gradu. Šai pašā universitātē 1973. g. ieguvis M.A. gradu mākslas filozofijā. Līdz 1974. g. studējis psiholoģiju mākslas teorijā. Pašlaik gatavojas doktora gradam Vaterlū universitātē. Saņēmis vairākas stipendijas. Ieguvis pirmās godalgas gleznu skatēs Gvelfas universitātē, arī pirmo godalgu kopizstādē. Godalgoto darbu universitāte atpirkusi savai gleznu kollekcijai. Agris Anšmits pieder pie mākslinieku apvienības Latvis. Viņa pirmo patstāvīgo gleznu izstādi savā namā rīkoja DV Toronto nodaļa. O. K.

● Latviešu kara invalidu apvienība Kanadā aicina biedrus ar piederīgiem un draugiem piedalīties Līgo vakarā 26. jūnijā Saulainē. Ņemami līdz groziņi. Tuvākai informācijai zvanīt priekšsēdim G. Krustiņam: 469-1468.

● 6. latviešu dziesmu svētku laikā Toronto apmeklētājiem sarīkojumu starplaikos un brīvajā laikā būs iespēja paēst un pakavēties latviskā vidē divos Toronto latviešu sabiedrības īpašumos: Latviešu namā, 491 College St. un DV namā, 125 Broadview Ave. un Queen St. krustojumā. Toronto vanadžu kopa svētku laikā DV namā izsniegs pusdienas un vakariņas no trešdienas, 30. jūnijā, līdz piektdienai, 2. jūlijam, no pl. 5—10 vak. Būs pilna bufete, priekšnesumi un mūzika. DV Toronto nod. sarīk. daļas vad. A. Brumelis iekārtos arī lasāmgaldu. Latviešu namā pagrabzālē iekārtos siltu ēdienu bufeti, kas būs atvērta no 30. jūnija līdz 4. jūlijam no pl. 10 rītā līdz 1 naktī. Dzērienu bāru vadīs E. Koks. Nama galvenajā zālē iekārtos kafejnīcu. Valdes sarīkojuma daļas vadītājs U. Maksiņš rūpēsies par mūziku skaņu lentēs.

● Virsnieku apvienība Kanadā Latviešu dienu un dziesmu svētku laikā rīko virsnieku un viņu ģimenes locekļu brokastis sestdien, 3. jūlijā, pl. 11 no rīta Four Seasons Sheraton viesnīcā, V.I.P. telpā. Pieteikties pie apvienības valdes locekļiem. Darbosies arī viesu telpa (Hospitality Suite).

● Ilga Āboltiņa, kas ar P.B. H.E. gradu beigusi Toronto universitāti un ieguvusi B.Ed. gradu Kingstonas universitātē, turpmākos divus gadus strādās par skolotāju Kanadas armijas bazes Baden-Baden ģimnazijā Vācijā. I. Āboltiņa pašlaik strādā par ģimnazijas skolotāju Toronto. Viņa vispirms piedalīsies kā atlētu pavadone vieglatlētikas disciplīnās šīs vasaras olimpiskajās spēlēs Montrealā un dzīvos olimpiskajā ciemā, pēc tam dosies uz savu jauno darba vietu Rietumvācijā.

● Jauno mākslinieku konkursa vērtēšanas komisijas priekšsēdis ir prof. T. Ķeniņš, bet locekļi — prof. V. Dambrāne un komp. A. Jērums, ne A. Jansons, kā iepriekš ziņots.

● Alma Kopmane lūdz aizrādīt, ka nelaikis tēlnieks Augusts Kopmanis sākuma gados mācījies vakara technikumā mākslas nodaļā Rīgā, nevis galdniecības nodaļā, kā iepriekš ziņots.

● Kanadas mākslinieku apvienība Latvis un Latviešu institūts kā turpinājumu pērnā gada Klīvlandes saieta norisēm rīko otru mākslinieku saietu 30. jūnijā no pl. 10 rītā līdz 6 vakarā Four Seasons Sheraton viesnīcā, Grand Ballroom East telpās. Saietā ar referātiem piedalīsies mākslas vēsturniece Eleonora Šturma un referēs par tematu Kritikas uzdevums un atbildība; ALA kultūras biroja tēlotājas mākslas nozares vadītājs Arnolds Sildegs — Māksla, mākslinieks un sabiedrība; rakstniece Indra Gubiņa — Izstādes un kritika; dzejniece un mākslinieces Guna Ikona — Dzejas un grafikas kopējā sakne; Nikolajs Bulmanis — Ieskats Arnolda Nuliša mākslā laikmeta skatījumā. Saieta norisēs būs arī paneļdiskusijas. Ar uzrunām piedalīsies Latviešu institūta padomes priekšsēdis Marģers Grīns u.c. Saietu koordinēs Tālivaldis Ķiķauka. Aicināti piedalīties visi mākslinieki, īpaši jaunie un mākslas interesenti. Pieteikšanās pie Ilgvara Šteina, 38 Carluke Crescent., Apt. 706, Willowdale, Ont. M2L 2J4, tālr. (416) 225-8181. Piedalīšanās 3 dol. technisko izdevumu segšanai un atspirdzinājumiem.

● Latviešu fonda padomes un finanču komitejas sēdē 5. jūnijā Toronto piedalījās Ģirts Kaugurs (priekšsēdis), V. Muižnieks, J. Peniķis, V. Gulēns, J. Kukainis, U. Bluķis un E. Āpše. Latviešu fondā pašreiz ir 631 dalībnieks, fonda vērtība — 275.000 dol. Fondam pievienojušies jauni tūkstošnieki: Nr. 156. korp. Patria, 157. Alfrēds un Māra Bērztīsi, Pitsburgā, ASV, 158. Jānis un Brigita Robiņi, 159. Montrealas latviešu biedrība, 160. Alfreds un Alma Lejas, Toronto, 161. Arnolds Nulītis, Toronto, un 162. DV Londonas nodaļa. Latviešu fonds pārvērsts par bezpeļņas organizāciju ASV, un statūtu pārreģistrēšanu sākts kārtot arī Kanadā. Līdz ar to ziedojumu varēs atvilkt no nodokļiem. Valde pieņēma finanču komitejas ieteikumu, ka dalības maksu var pieņemt arī vērtspapīros un nav jāmaksā nodoklis par kapitāla augļiem. Pabalsta pieprasījumi iesniegti 14 projekties, kas pārsniedz 45.000 dol. vērtību, bet šogad paredzēts piešķirt tikai 20.000. Sēdē projektus caurskatīja, bet nenoraidīja un nosūtīja tālāk projekta komisijai. Dziesmu svētku laikā Latviešu fonda informācijas centrs atradīsies Four Seasons Sheraton viesnīcā (Carlton Room), un būs atvērts katru dienu, sākot ar 28. jūniju līdz 4. jūlijam. Tur varēs uzkavēties sarunās, ieguldīt naudu un saņemt informāciju. Projektu balsošanā pieņemta 20 punktu sistēma, ko varēs sadalīt projektiem, nepiešķirot vairāk par 10 punktiem vienam projektam.

● Toronto latviešu kreditsabiedrības biedrs Aleksandrs Čivželis lūdz aizrādīt, ka aizvadītā bankas gada sapulcē jautājumā par piedalīšanos Latviešu centrā viņš norādījis, ka pēc viņa kalkulācijas centra ienākumiem jābūt vismaz 500 dol. diemā, lai centrs varētu eksistēt, nevis ar 500 dol. zaudējumu nedēļā, kā kļūdaini raksta atreferējumā minēts. O. K.

3 kongresi latviešu dienās

KULTŪRAS DARBINIEKU KONGRESS

PBLA Latviešu dienu sarīkojumos 28. jūnijā paredzēts kultūras darbinieku kongress, kas sāksies pl. 9 no rīta Four Seasons Sheraton viesnīcā, 123 Queen St. W. Toronto. Uzrunas teiks I. Purva, Dr. E. Upenieks un M. Grīns, pēc tam īsreferāti: Latviešu tautas mantojums, lasīs J. Andrups no Anglijas; Kur gūsim Latvijas spēku (I. Vīksna, Toronto) un Tauta krustceļos (V. Klīve, ASV). Pēc tam kafijas pārtraukums. Vēlāk panelis — Latviešu kultūras jaunrade. Paneli vadīs J. Andrups, panelisti — A. Zariņš (Austrālija), A. Sildegs (ASV) A. Graudiņa (ASV), I. Gubiņa (Kanada) un A. Jērums (Anglija).

No pl. 12.30 — 2.30 Pasaules latviešu dienu azaids ar viesu piedalīšanos. Galvenais runātājs Ontario valdības kultūras ministrs R. Velčs. Pēcpusdienā darbosies otrā pārrunu grupa: Kultūras darbs un darbinieki. To vadīs V. Klīve; paneli: M. Biezais (Austrālija), G. Bračs (Austrālija), O. Liepa (Kanada) un M. Grīns (ASV). Pēc paneļa dzīvās kultūras ainas (R. Freimūts). Otrā pārrunu grupa vēl apskatīs tematu: Kultūras — cīņas ierocis Latvijas brīvībai. Paneli vadīs I. Pūrva; panelisti — I. Vīksna, G. Pāvuls (Zviedrija). Vakarā panelis: Kultūras nākotnes darba plāns globālā mērogā M. Grīna vadībā. Panelī piedalīsies visu centrālo organizāciju kultūras daļu vadītāji un Kultūras fonda priekšsēdis V. Klīve.

Visi kongresa dalībnieki varēs piedalīties diskusijās un izteikties. Piedalīšanās maksa 3 dol. no personas, bet kopā ar skolu darbinieku kongresu — 5 dol. Iepriekšējā pieteikšanās ļoti vēlama, lai iekārtotu telpas, pasūtinātu atspirdzinājumus u. c. Tāpat sevišķi svarīgi iepriekšējā pieteikšanās azaidam, lai noteikti zinātu personu skaitu, kas tajā vēlētos piedalīties. Piedalīšanās azaidā 10 dol. no personas, bet iepriekš pieteicoties jāmaksā tikai puse resp. 5 dol. Dalības maksa līdz ar pieteikumu sūtāma Annai Briedei, 17 Dee Ave., Weston, Ont. līdz 20. jūnijam. Tālr. 248-1418.

SKOLU DARBINIEKU KONGRESS

paredzēts 30. jūnijā Four Seasons Sheraton viesnīcā pl. 8.30 no rīta, Civic Ballroom telpās. Uzrunu sacīs centrālo izglītības iestāžu vadītāji no Austrālijas, Eiropas, ASV un Kanadas. Referāti: Audzināšanas un izglītības mērķi; Latviskā audzināšana; Nacionālpolitiskā audzināšana latviešu skolās un diskusijas par latviešu skolu uzdevumiem un mērķiem. Pēc pusdienu pārtraukuma referātu turpinājums: Vai pašreizējās mācību programmas ir piemērotas latviešu skolu uzdevumiem? (diskusijas). Mācību grāmatas, kādas tās ir un kādām tām jābūt? (diskusijas). Minsteres latviešu ģimnazija (jautājumi un atbildes). Amerikas latviešu ģimnazija (jautājumi un atbildes). Pēc tam panelis: Skolotāju un vecāku sadarbība skolas darbā. Kongresa nobeigums pl. 6 vak.

Līdztekus kongresam paredzētas divas izstādes: Latviešu skola un Mācības grāmatas un līdzekļi.

NACIONĀLPOLITISKĀ DARBA VADĪTĀJU KONGRESS

Starp abiem iepriekš minētiem kongresiem (kultūras darbinieku un skolu darbinieku) vēl notiks Nacionālpolitiskā darba vadītāju kongress, kas sāksies otrdien, 29. jūnijā, pl. 9 no rīta Four Seasons Sheraton viesnīcā. Šī kongresa rīcības komitejas priekšsēdis ir LNAK valdes loceklis A. Joma. Pēc viņa uzrunas paredzēta PBLA priekšsēža Dr. I. Spilnera runa un referāti: Nacionālā pastāvēšana un tās ideoloģija (V. Upeslācis); Latviešu tautas stāvoklis Latvijā (A. Šilde); Vai saeimas sistēmas atjaunošana emigrācijā iespējama un vēlama? (Dr. A. Šteins). Pēc referātiem pārrunas un četri paneļi: Apolitiskā nacionālisma nostājas izvērtēšana; Nacionālpolitiskās nākotnes darbība trimdas zemēs; Brīvības fonda nākotnes darbība un Nacionālpolitiskās darbības izplatīšana uz Latviju. Pēc katra paneļa paredzētas pārrunas.

(Lo)

Jauniešu sarikojumi dziesmu svētkos

Toronto dziesmu svētku ietvaros paredzēti 11 atsevišķi sarīkojumi LNJAK rīkotajai jauniešu programmai „Skats '76". Ieejas maksa noteikta visai zema — 15 dol. par visiem sarīkojumiem, biļetes iepriekš pasūtinot latviešu jaunatnes apvienības biedriem; 20 dol., biļetes iegādājoties dziesmu svētku laikā un ja pircējs ir latviešu jaunatnes apvienības biedrs; 25 dol. nebiedriem.

LNJAK arī izkārtojusi lētas apmešanās vietas saviem biedriem Toronto universitātes mītnēs — 27 dol. vienai nedēļai. Maksu istabām varēs nokārtot, ierodoties Toronto, bet tūlīt pie

(Turpinājums 13. lp.)

Latviešu dienu ieskaņas Tobago

Pirmo pasaules latviešu dienu priekšvakarā notiks jau agrāk plānotais, bet ar šīm dienām tieši nesaistītais latviešu salidojums Tobago salā. Tas risināsies no 10. — 23. jūnijam, pēc kam laba daļa salidojuma dalībnieku tiešā ceļā dosies uz Kanadu, kur piedalīsies Pirmajās pasaules latviešu dienās un dziesmu svētku sarīkojumos. 10. jūnija rītā no Ņujorkas uz Tobago izlidos 80 tautiešu no ASV, Kanadas, Austrālijas, Zviedrijas, Vācijas Latvijas vēstures profesora Dr. Edgara Andersona vadībā. Pa citiem ceļiem šinī tropu salā ieradīsies tautieši no Venecuēlas, Arģentīnas, Jaunzēlandes un varbūt arī no Brazilijas, kas pievienosies Andersona grupai. Daļa Tobago braucēju šajā salā bijuši jau vairākkārt, viens pat 7 reizes.

Dr. E. Andersons 1960. gadā Trinidadā un Tobago vadīja lielu vietējās valdības financētu internacionālu vēsturnieku un archaiologu ekspedīciju, kas ar savu plašo publicitāti radīja dziļu vietējo iedzīvotāju interesi. Jo sevišķi vietējie iedzīvotāji interesējās par „mistiskajiem" kurzemniekiem. Tādēļ nebrīnīsimies, ka viens no jaunās Trinidadas un Tobago valsts 8 kara kuģiem nosaukts par Courland Bay, oficiāli godinot 17. gadsimta kurzemnieku apmetni Tobago. Šis kara kuģis patlaban ir vienīgais visā pasaulē, kam ir latvisks nosaukums. Ja padomju kara flotē agrāk vēl bija iznīcinātājs Rīga, tagad tur nav vairs neviena kara kuvi ar latvisku nosaukumu.

Pēdējās ziņas par kurzemniekiem Tobago ir no 1693. gada. Jaunākajos laikos latviešu dievkalpojums Tobago salā pirmo reizi notika 1974. gada 11. augustā mācītāja Alfrēda Gulbja vadībā, atzīmējot kurzemnieku ev. lut. baznīcas un vispār luterāņu baznīcas Dienvidamerikā 320 gadu jubileju. 1654. gada augustā Tobago darbību sāka kurzemnieku mācītājs Pēteris Engelbrechts. Atceres dievkalpojumā piedalījās 22 tautieši no ASV, Kanadas un Venecuēlas. Tas notika anglikāņu Sv. Dāvida baznīcā pie Lielā Kurzemes līča, tieši turpat, kur 1654. gadā pacēlās skaistā kurzemnieku baznīca ar slaidu torni, pēc kurzemnieku paražas ar krustu un gaili.

Šogad māc. Romans Reinfelds latviešu „Tobago draudzi" aktīvizēs ar diviem dievkalpojumiem. 13. jūnijā notiks dievkalpojums ar dievgaldu 100 latviešu saimei no 4 kontinentiem un 10 zemēm. Programmā būs arī trīs jaunas garīgas dziesmas, kuŗu autori ir dziedone Lidija Venta-Dobrovoļska, prof. Kārlis Dzelzītis un prof. Ernests Foldāts. Liela apmēra dievkalpojums notiks 20. jūnijā, kuŗā piedalīsies ne tikai latviešu saime, bet arī plašas vietējo iedzīvotāju aprindas. Dievkalpojumu angļu un latviešu valodā vadīs māc. R. Reinfelds, kas daudzus gadus bijis Jaunzēlandes latviešu draudzes gans, bet pēdējā laikā ir Venecuēlas latviešu mācītājs. Viņam asistēs anglikāņu Sv. Dāvida baznīcas vikārs Kenets Foresters un vietējais katoļu mācītājs.

Dr. Edgars Andersons ar vietējo ekspertu Džona Meklīna, Endrjū Kāra un Veina D. Rostanta atbalstu noorganizējis plašu kultūras sarīkojumu programmu, kuŗā paredzēti 9 izbraukumi uz pirmo Kurzemnieku izcelšanās vietu Tobago pirms 337 gadiem Bonakorda lagūnā, Lielo Kurzemes līci, kur bija ziedoša kurzemnieku kolonija no 1654. — 1659. gadam un arī vēlāk, Mazo Kurzemes līci, kur pastāvēja kurzemnieku apmetnes no 1679. — 1693. gadam, Kuršu, Kalpu, Ventspils un Liepājas līci, Jēkaba, Šmolla, Beneta, Kazimira, karaļa Džordža un citu fortu un cietokšņu vietām, Kurzemes upi, Kurzemes muižu, Paradīzes putnu salu, kas ir vienīgā vieta rietumu puslodē, kur šie putni uzturas, pasakainajiem koraļļu un tropisko zivju dārziem Bukū rifā un citām dabas skaistuma bagātām vietām, piem., Karoni putnu rezervātu, džungļiem u.t.t. Godalgoti vietējie ansambļi sniegs savu īpato orķestŗu, kalipso dziesmu un limbo deju priekšnesumus, bet vietējais Tobago folkloras teātris sagatavojis sevišķu programmu. Būs arī konference, kuŗā referātus lasīs profesori E. Andersons, Foldāts un Kārlis Dzelzītis, numizmāts un antīkvārs Eižens Dzelzkalējs, māc. Reinfelds, inž. Jānis Balodis un Maksimīls Grietēns un rež. Vilis Lapenieks. Savus darbus lasīs rakstnieks Kārlis Ķezbers, kā arī notiks Lapenieka un prof. Rutka filmu izrādes.

Lielās vēsturiskās piemiņas plāksnes atklāšanas laikā Lielajā Kurzemes līcī 1974. gada augustā. Latvijas sūtnis Dr. Anatols Dinbergs un vairāki citi tautieši ierosināja arī piemineklja būvi šajā vietā, lai uz gadu simteņiem iemūžinātu Latvijas saites ar tālo un skaisto tropu zemi. Tas tomēr nebija viegls uzdevums, jo trūka līdzekļu un sākumā vienam otram latvietim un Tobago iedzīvotājam nebija skaidra piemineklja ideja un mērķis.

Pateicoties 4 ideālistiem, kas noziedoja lielas summas, un vairākiem tautiešiem 3 kontinentos, kas ziedoja pēc savas rocības, radās financiāla baze idejas īstenošanai, lai gan vēl tagad pietrūkst vismaz 2000 dol. pieminekļa pabeigšanai. Ziedojumi, kas bija atbrīvoti no nodokļiem, saplūda ALA sevišķā kontā. ALA žūrijas komisija pēc izsludinātā konkursa ieteikumam izraudzīja divus Augusta Kopmaņa un vienu Jāņa Mintika metu.

Trinidadas un Tobago tūrisma, mākslas un kultūras padome izraudzīja J. Mintika projektu kā vienīgo un videi un apstākļiem īsti piemērotu.

Piemineklja būves vadību uzņēmies tēlnieks Patčufūns, kuŗam ievērojams vārds Centrālamerikā, ieskaitot Meksiku. Piemineklis būs monumentāls, simbolisks veidojums, kas iekļauj sevī forta un kuģa elementus., Latvijas karoga dimensijas izcelsies no plašās bazes pret debesīm trijos mastos. Piemineklis atradīsies uz 100 pēdu augstas klints pie Kurzemes upes ietekas Lielajā Kurzemes līcī un labi iekļausies apkārtējo celtņu kompleksos, kuŗus veido Jēkaba forts, stadions, Sv. Dāvida baznīca un valdības celtnes. Tas būs tālu redzams no okeana, kā arī no Dilmutas pilsētiņas, Bruņu rupuču viesnīcas un ceļiem, kas ved uz līci.

Pamata atklāšanas ceremonijā piedalīsies vietējo iedzīvotāju saime, Tobago pārvaldes kultūras un sabiedriski darbinieki, kā arī valdības pārstāvji. Valdība paredz piešķirt līdzekļus parka izveidošanai ap pieminekli, kā arī rīkos sevišķu pieņemšanu iebraukušo tautiešu saimei. Vairāki tautieši Tobago vēsturiskajam mūzejam nodos retus un vērtīgus eksponātus, kam sakars ar Kurzemes un Tobago vēsturi. A.

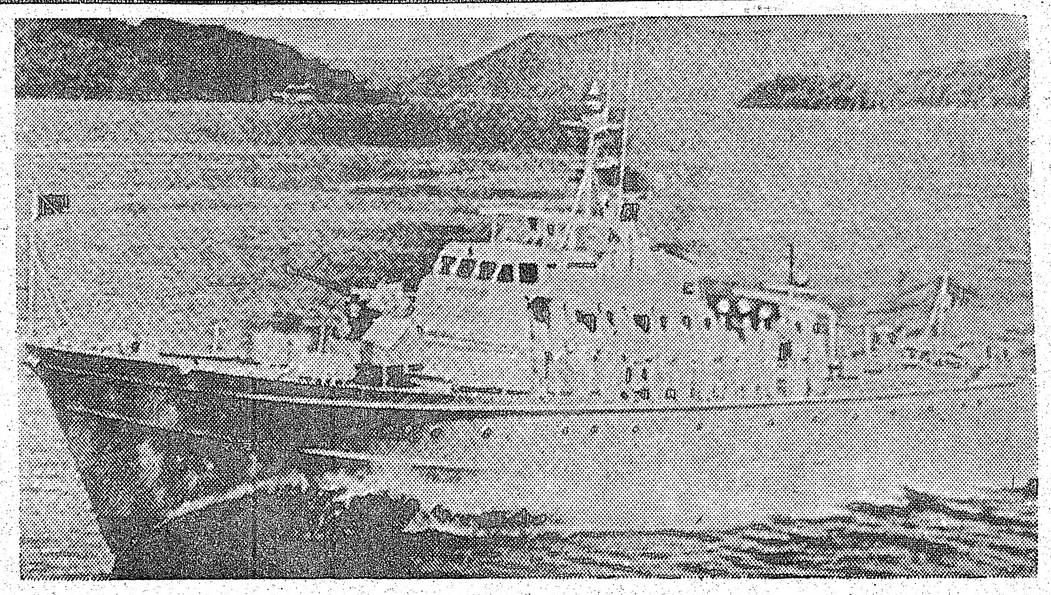

Trinidadas un Tobago kaŗakuģis Courland Bay.

Foto: Dr. Edgars Andersons

Dāvana draudzei

Grand Rapidos jau kopš 1962. g. pastāv latviešu baptistu draudze ar samērā mazu skaitlisko sastāvu. Garīgo aprūpi visu laiku veicis māc. A. Stefenbergs no Čikagas, vadot dievkalpojumus parasti reizi mēnesī. Draudzē viesojušies māc. U. Ukstiņš no Klīvlandes, māc. R. Ekšteins no Toronto, māc. A. Ceruks no Brazilijas u.c.

Dievkalpojumiem līdz pag. gada sākumam baptistu draudze izmantoja Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes baznīcas sarīkojumu telpas, bet pirms tam Vienības draudzes baznīcu. Sākot ar rudens posmu, draudzei pašai „latviešu pagastā" pie Rokfordas ir savas telpas, ko savā mājā izbūvējis agrākais Biržu pag. lauksaimnieks Artūrs Pakalns. Zālē vietas 150 personām. Telpu iesvētīšana paredzēta šovasar. Visu darba smagumu uz saviem pleciem iznesis A. Pakalns ar prof. Dr. R. Markusu. A. Pakalns nodod lūgšanas namu pilnīgā draudzes lietošanā, neprasot īres maksu.

Sarunās noskaidrojās, ka A. Pakalns neliegs telpas izmantošanai arī citiem piemērotām vajadzībām. Tur dievkalpojumus jau noturējusi Vienības draudze, rīkojot izbraukumu un pulcēšanos viesmīlīgā latvieša īpašumā.

„Latviešu pagasts" pie Rokfordas atrodas apm. 20 min. braucienā no Grand Rapidiem ziemeļu virzienā. Tur 1961. g. 13 akrus iepirka enerģisks latviešu būvuzņēmējs Valdemārs Ostrovs, sadalot 26 gruntsgabalos. Lielāks skaits latviešu tanī laikā bija mājas pasteigušies jau iepirkt pilsētā, kaut gan vēlāk dažs labs atzina, ka Ostrova īpašums būtu ideāla vieta dzīvot lauku klusumā, izveidojot plašāku tautiešu puduri.

Mājas vairāki tur uzcēluši, un neviens to tagad nenožēlo, ņemot vērā pilsētas nedrošību. Pirmais savu māju uzcēla bij. kaŗavīrs Maksis Jansons, pēc tam pats Ostrovs, vēlāk arī citi. Tāpat netālu, gluži ne „pagasta" robežās, dzīvo skolotājs Kļaviņu Pēteris ar savu ģimeni. Rokfordas pilsētā arī ir dažas ģimenes. Ja vēl pieskaitītu latviešus, kas dzīvo pie dažiem šejienes apkārtnes ezeriem nepārtraukti vasarā un ziemā, mūsu tautiešu izvietojumu ārpus Grand Rapidiem ziemeļu virzienā varētu uzskatīt par samērā lielu. V. Z.

LIELĀKĀ INVENTĀRA IZPĀRDOŠANA

HOUSE OF DENMARK

Vēsturē

ATLAIDE LIDZ 50%

House of Denmark

1942 Avenue Rd.
Toronto, 787-5767
2 ielas uz dienvidiem no 401. ceļa.

Atvērts ik dienas no pl. 10—9 vak.
sestdienās no pl. 10—6 vak.

Šķērsām citiem raksta „VĒSTNESIS".

Ja gribat gūt neparastu, bet patiesu ieskatu sabiedriskajā, politiskajā un mākslas dzīvē, lasiet

„Vēstnesi" un „Apvāršņus"

Redaktori:
Olģerts Liepiņš, Osvalds Akmentiņš, Eduards Keišs

Gada abonements: „Vēstnesim" 12 dol., „Apvāršņiem" 6 dol.
Adrese: O. Liepiņš 755 Tremont Street, Boston, Ma. 02118, U.S.A.

Jāņu siers ar ķimenēm, svaigas olas

no farmas, dažādas veselības tējas no Eiropas un dažādi veselības produkti.

FAREFAX NUTRITION veikalā
Dufferin Mall, Bloor St. W.

TLB sestdienas skolas 25. izlaiduma absolventi, skolotāji un viesi. 1. rindā no kreisās absolventi: Anda Kube, Urzula Lielbārde, Zinta Briede, Rita Zemīte, Gundega Ozoliņa, Ingrīda Bērziņa, Inta Šulce, Rita Miķelsone un Anna Pauzere; 2. rindā skolotājas: M. Rengarte, A. Mukta, I. Ķeniņa, absolventu klases audzinātāja K. Kļaviņa, skolas pārzine A. Martinsone, otras absolventu klases audzinātāja M. Miezīte, archibiskaps A. Lūsis, B Senkēviča, LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, V. Slavieša un S. Pogule; 3. rindā: V. Pakalns, skolotājas V. Maksiņa, A. Liepiņa, absolventes Ieva Ose, Sandra Ķuze, Inta Lukse, Ruta Zibene, Ilze Ezergaile, skolotājas A. Cēbere, E. Namgauda, Z. Jansone, S. Nāgele, J. Vāgnere un R. Brencis. Aizmugurē absolventi: Raimonds Kalviņš, Uga Dzenis, Harolds Bulmanis, Raimonds Pētersons, Andris Miķelsons, Edvīns Ozoliņš, Ervīns Nulle, Andris Matīss, Valdis Martinsons, Ludis Liepiņš, Edmunds Lejiņš, Alberts Zubāns, Arnis Slempers, Roberts Snuciņš, Ivars Pavasars, Pēteris Lapiņš, Tālis Briedis, TLB priekšnieks J. Briedis un G. Liepiņš.

Foto: J. Liģers

666 ABSOLVENTI

TORONTO LATVIEŠU SESTDIENAS SKOLAS 25. IZLAIDUMS

Latviešu biedrības sestdienas skolas 26. mācības gada nobeiguma un 25. izlaiduma aktā 5. jūnijā Latviešu nama pārpildītajā zālē beigšanas apliecības saņēma 31 jaunietis. Visos šais gados skolu ar tiesībām iestātīties latviešu ģimnazijā beiguši 666 jaunieši.

Aktā svētbrīdi vadīja archibīskaps A. Lūsis, atgādinot, ka skolas 25. izlaiduma jaunieši ir dzimuši ārpus Latvijas, nav dzīvojuši kopā ar tautu, kas runā latviešu valodu. Latviešu skola ir neaizstājama mūsu dzīvē, un šādas skolas pastāvēšana ir brīnums. Brīvībā dzīvojot, ir radušies pašaizliedzīgi skolotāji, kas grib, lai bērni izaug par latviešiem svešumā. Skolas pārzine A. Martinsone un skolotāja M. Miezīte skolas darbā pavadījušas trešo daļu no mūža. Sestdienas skolā ir dota iespēja rādīt bērniem un jauniešiem ceļu pie Dieva, ko vairs nedara Kanadā un dzimtenē. Šeit arī māca nesagrozīto Latvijas vēsturi, kas māca mīlēt un būt lepniem ar savu tautu. Mums ir tiesības uz brīvību kā kurai katrai citai valstij. Skolā māca latvisko dzīves zinu un tradicijas. Latvijas latviešu skolās vairs nemāca latviešu tautas dziesmas un gara mantas, ģimnazijas audzēkņi nemāk noskaitīt nevienu četrrindiņu tautas dziesmu. Tauta Latvijā paliek bez Dieva un vēstures. Mūsu skolās šeit ir kā mazas Latvijas gaismas un brīvības idejas glabātājas. Archibīskapa novēlējums jauniešiem, lai viņi saglabātu brīvības ilgas un runātu to vārdā, kas spiesti klusēt, ar to attaisnojot latviešu skolas pastāvēšanu svešumā.

TLB valdes priekšsēdis J. Briedis savā runā atzīmēja, ka skolai beidzies pirmais gads gadsimta nākošajā ceturksnī, kuŗā tā ar 243 audzēkņiem iegājusi. Latviešu skolas darbības pamatā ir veselu gadu simteni koptas un veidotas latviešu skolas tradicijas, sākot ar Kronvaldu Ati un svešumā ar rūpīgi pārdomātām un izstrādātām direktīvām. LNAK izglītības nozares vadībā. Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks ar lēnprātīgu un skaidru skatu vadījis mūsu skolu dzīvi. „Katrs bērns, kas cenšas runāt latviski, cīnās par Latviju," teikusi prof. Vaira Freiberga.

Pēc Latvijas himnas un skolas pārzines A. Martinsones uzrunas sekoja karoga nodošana. Apsolventu klases karognesēji Arnis Slempers ar asistentēm Sandru Ķuzi un Ilzi Ezergaili karogu nodeva nākošajai 8. klasei. To pārņēma Andris Mackars, Anita Ābele un Daina Vāgnere. Absolventu klases koprunai tekstus bija sastādījušas abu abitūrientu klašu audzinātājas K. Kļaviņa un M. Miezīte.

Liecības, grāmatu veltes un TLB veltes absolventiem pasniedza LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, skolas pārzine A. Martinsone, TLB pārstāvis skolā V. Pakalns un klases audzinātājas K. Kļaviņa un M. Miezīte. Trīsdesmit viens apsolvents no skolas saņēma veltī — Alfreda Dziļuma grāmatu Gaidi mani. TLB velte bija skolas žurnāls Auseklītis.

Īpašas balvas izpelnījās sekmīgākie skolēni — Ilze Ezergaile, Sandra Ķuze, Raimonds Kalniņš, Valdis Martinsons un Inta Šulce: katrs par bezmaksas nedēļai Saulaines un Sidrabenes nometnē, bet 2. vietas ieguvēja Zinta Briede, Arnis Slempers, Annas Pauzere un 3. vietas ieguvēji Ruta Zibene Alberts Zubāns, Ingrīda Bērziņa, Ieva Ose un Gundega Ozoliņa — grāmatas.

Balvas par labāko latv. valodu un latvisko stāju saņēma Zinta Briede (B. Senkēvičas 20 dol. noguldījumu Latviešu kreditsabiedrībā) un Ieva Ose (A. Gribusta piemiņas fonda balvu). Personīgas grāmatu balvas pārzinei A. Martinsonei un skolotājai M. Miezītei pasniedza B. Senkēviča, kas jau 15 gadus pasniedz savas balvas latviešu skolām Kanadā. Bez tam no skolas prievītes saņēma Edmunds Lejiņš, Gundega Ozoliņa, Inta Šulca un Alberts Zubāns, kas mācību gadā nebija kavējuši nevienu dienu.

Atzinības rakstus saņēma arī labākie 7. klašu skolēni: Gunilla Gustava, Anita Ābele, Rita Jente, Gundega Ķelle, Sandra Liepa, Andris Mackars, Astra Struce un Daina Vāgnere. Guna Ikona pasniedza Latviešu preses b-bas Kanadas kopas balvas labākajiem rakstītājiem skolas žurnālā: Dacei Ķuzei un Intai Luksai — A. Vinčela no vācu valodas tulkoto Ingo Petersona Meža vilki.

Aktā apbalvojumus un pagodinājumus saņēma vairāki skolotāji. TLB priekšnieks J. Briedis pasniedza skolotājai V. Slaviešai, kas skolā nostrādājusi 25 gadus kā pirmā latviešu skolotāja, TLB adresi. V. Slavieša ir latviešu sestdienas ģimnazijas izveidotāja, TLB goda biedre un zinātņu kopas vadītāja. Skolotājas Zane Jansone un Sarma Zubāne pēc 5 gadu nostrādāšanas skolā saņēma skolas nozīmi sudrabā. Sirsnīgi bija 8. klašu audzinātāju K. Kļaviņas un M. Miezītes atvadvārdi. Absolventu vārdā atvadījās un skolotājiem pateicās Zinta Briede un Raimonds Kalviņš.

Apsveikumus LNAK vārdā nodeva izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, Kanadas latviešu katoļu apvienības vārdā J. Grodnis (aploksne), Toronto korporāciju kopas seniors O. Jeckalējs sveicināja no akadēmiskās saimes un pasniedza pa aploksnei no korporāciju kopas un korp. Lettgalijas. No skolas vecāku komitejas sveicināja G. Liepiņš un nodeva absolventu klases vecāku velti skolai — palielinātu Brīvības pieminekļa attēlu. G. Liepiņš sacīja, ka jaunā audze ir tautas nākotne. Kad viņa laika paaudze beigusi skolu, viņi visi norunājuši satikties Latvijā pie Brīvības pieminekļa. Viņš pats to arī apmeklējis. Pie pieminekļa nacionālie latvieši bija nolikuši daudz baltu un sarkanu ziedu, un tie tur atradušies gandrīz vienmēr. Absolventu klases dāvināja klases audzinātājām albūmus ar audzēkņu attēliem un rozes; pa rožu ziedam saņēma arī pārējie skolotāji. Skolas pārzina A. Martinsone saņēma no skolas labvēļiem un cienītājiem O. Grebžes gleznu.

Rakstveida apsveikumus, kuŗus nolasīja Z. Jansone, bija sūtījis Latvijas konsuls V. Tomsons Montrealā, Latviešu skolas Hamiltonā pārzine E. Gulbe un A. Augule. Skolas pārzine A. Martinsone pateicās vecākiem, latviešu sabiedrībai, draudzēm, organizācijām un māksliniekam E. Dzenim par zāles dekorējumu. Klavierpavadījumus dziesmām spēlēja V. Maksiņa. Pēc tam sekoja 8. klases vecāku sarūpētais azaids, tautas dejas un rotaļas, spēlējot ģimnazijas skolēnu orķestris Pēteŗa Zariņa vadībā. Otrā dienā visa absolventu klase audzinātāju vadībā izbrauca ekskursijā uz Sidrabeni.

V. S.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

12. un 13. jūnijā DV un LS AK Jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē. Sākums pl. 10 no rīta. Programmā — sports, stendi, šachs, u.t.t. Sestdienas vakarā deja. Ieeja 2 dol. vienai dienai, 3 dol. abām dienām. Pensionāriem un skolniekiem puscena, bērniem brīva.

26. jūnijā gadskārtējais Jāņu sarīkojums Sidrabenē. Piedalīsies Diždancis un koncertorķestris Weston Silver Band, kuŗā spēlē arī latvieši.

26. jūnijā Līgo svētki Mežciemā. Sākums pl. 6 vakarā.

4. jūlijā pl. 10.30 no rīta Four Seasons Sheraton Hotel Civic Ball Room telpās Latvju Dievturu sadraudzes Saderības daudzinājums. Dižrunu teiks Dr. Vaira Vīķe-Freiberga.

1976. / 1977. GADA TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTI

14. oktobrī, ceturtdien Ieva Graubiņa (vijole), pie klavierēm Roberto Bravo no Anglijas.

4. decembrī, sestdien, Marina Kārkliņa (klavieres) no ASV.

5. februārī, sestdien, Filadelfijas ansamblis „Melodija", mūzikālā vadītāja Gunta Plostniece.

21. aprīlī soprāns Rita Dzilna-Zaprauska, pie klavierēm Edite Timermane.

Visi koncerti notiks Sv. Lorenca Taunhallē.

12. jūnijā Lidijas Auzānes Tīcmanes lugas SOS izrāde Latviešu sabiedriskajā centrā Indianapolē.

NIAGARA

17. — 18. jūlijam Jaunatnes un draudzības dienas ar Čikagas Piecīšiem un Runčiem.

12. jūnijā — Niagaras upē — Sv. Katrīnu Mednieku un makšķernieku klubs rīko zušu makšķerēšanas sacensības no pl. 3 pēcp. — 12. naktī. Sapulcēšanās parastajā vietā.

BĒRZAINE

17. jūlijā Bērzainē zaļumballe un DV Toronto nodaļas internās meistarsacīkstes šaušanā.

SAULAINE

26. jūnijā Līgo svētki Saulainē. Piedalās dziesmu ansamblis Dzintars no Oregonas, ASV, spēlēs lietuvieru deju kapella Mūzika. Tradicionālās Jāņu izdarības un dažādi jaunumi.. Divas izrādes p. 4 un pl. 6 pēc pusdienas.

Iesvētības Toronto Austrumu draudzē, pirmajā rindā no kreisās: Astra Pāpe, Sandra Ozola, draudzes priekšnieks A. Bērziņš, Aira Dārziņa, draudzes mācītājs A. Briedis, Sandra Markitante un Sandra Jaunzeme; aizmugurē no kreisās: Orests Hartmanis, Edvards Vonda, Jānis Toža, Dāvis Sproģis, Ivars Dārziņš, Ivars Smidrovskis, Valters Tora, Aldo Ronis un Jānis Ozols.
Foto: J. Liģers

Protests pret latviešu jauniešu apcietināšanu Vašingtonā

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDE TORONTO

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā pirmajā valdes sēdē pēc padomes sesijas 2. jūnijā piedalījās visi valdes locekļi, kā arī padomes priekšsēdis V. Upeslācis, palīdzības nozares vadītājs K. Priedītis, sporta nozares vadītāja vietn. Ž. Zentiņš, bet no revīzijas komisijas priekšsēdis J. Grodnis un loceklis I. Zamlovskis. Valdes sastāvā, kā zināms, nav īpašu pārmaiņu. Vairs nekandidējot līdzšinējam valdes loceklim Guntim Suksem, valdē atkal ievēlēja Kārli Tanni, kas jau tajā darbojās agrākos gados. Viņš jaunajā valdē veiks kasiera amatu un vadīs arī LNAK biroju, līdzšinējam kasierim V. Miklašēvicam veicot valdes locekļa pienākumus.

Pārējie valdes locekļi un nozaru vadītāji veiks līdzšinējos pienākumus: LNAK priekšsēdis T. Krombergs padomes sesijā ievēlēts atsevišķi; 1. priekšsēža vietnieks un izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, 2. priekšsēža vietn. un politiskās informācijas nozares vadītājs L. Luksa, sekretāre Monika Jonāne, protokolu sekretārs A. Joma, kultūras nozares vadītāja Inta Purva un biedrzinis Valdis Liepiņš. Ārpus valdes sastāva jaunatnes nozari vadīs Imants Purvs, palīdzības — K. Priedītis, saimniecības — A. Rāviņš un sporta nozari A. Dzilna ar vietnieku Ž. Zentiņu (visi līdzšinējie).

Priekšsēdis T. Kronbergs apsveica ar pirmo sēdi pēc padomes sesijas un pateicās nozaru vadītājiem par līdzšinējo veikumu. Plašākas pārrunas izraisīja jaunatnes nozares vadītāja Imanta Purva ziņojums un politiskās informācijas nozares vadītāja Dr. L. Luksa komentāri par 26. maijā notikušo incidentu pie padomju sūtniecības Kanādā, kur policija aizturēja septiņus latviešu jauniešus, kas tur demonstrēja pret Brūveru ģimenes aizturēšanu Rīgā un kas atbrīvoti tikai pret 500 dol. drošības naudas iemaksu katram. Aizturēto vidū atradies arī 16 g. v. Dāvids Graube. Jaunieši apcietināti pēc padomju pārstāvniecības pieprasījuma.

LNAK vade vienprātīgi atzina, ka jauniešiem sniedzams morāls un materiāls atbalsts un pilnvaroja politiskās informācijas nozares vadītāju Dr. L. Luksu pētīt apstākļus un iespējas efektīgākam atbalstam. LN AK valde aicina ikvienu Kanadā dzīvojošo latvieti **atbalstīt:**

1. Starptautiski pieņemto cilvēku tiesību robežās (demonstrācijās ASV, Vācijā, Zviedrijā u.c.) izteiktās prasības, izlaist Brūveru ģimeni no Pad. savienības okupētās Latvijas.
2. Vašingtonas demonstrācijā apcietinātos jauniešus, kas iestājušies pret Brūveru ģimenes aizturēšanu.
3. Ar cieņas apliecinājumu Minsteres latviešu ģimnāzijas audzēkņus, kas ar demonstrācijām Ķelnē pie Pad. savienības tirdzniecības nama sēru tērpos iegu vuši plašu atbalstu savai ncotājai.

LNAK valdes uzdevumā politiskās informācijas nozare nosūtījusi protesta vēstuli ASV sūtniecībai Otavā par miermīlīgu demonstrantu apcietināšanu, kā arī LNAK pieprasījumu iekšlietu ministrijai Rīgā par Brūveru ģimenes izlaišanu (tulkojumu nodos valdības locekļiem Kanadā).

Izglītības nozares vadītājs J. Mežaks informēja LNAK valdi par piedalīšanos latviešu skolu izlaidumu aktos un aicināja atbalstīt Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolas pārzines Austras Martinsones lūgumu piešķirt skolas žurnālam Auseklītis 100 dol. atbalsta, kam valde vienprātīgi pievienojās. Divas jaunatnes darbinieces, studentes, lūgušas atbalstu, lai mācītos Rietummičigenas latviešu valodas kursos. J. Mežaks norādīja arī uz citām daudzajām vajadzībām, ieteicot jauniešus atbalstīt, bet aicināja citas organizācijas informēt LN AK par jau piešķirtajām stipendijām jauniešiem, lai darbu varētu saskaņot. Inta Purva savukārt atgādināja atbalsta nozīmi jaunatnei latviskajiem centieiem. K. Tannis vēlējās, lai jaunieši studenti sniegtu par sevi attiecīgos reģistrācijas datus LNAK birojam, K. Priedītim bija iebildumi pret Rietummičigenas latviešu valodas kursa vielas izvēli.

Principā atzina, ka iesniegtie jauniešu lūgumi atbalstāmi, ja atbalsts jau nebūtu saņemts no citām organizācijām. Lūgs LN JAK valdi aicināt savos apkārtrakstos jauniešus reģistrēties LNAK birojā un pieprasīt eventuālu pabalstu LNAK valdei vismaz 40 dienas pirms skolas vai kursu sākuma.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ziņoja par piedalīšanos Baltijas tautu federācijas sēdē, kur pārrunāts federālās valdības agrākā sakaru ierēdņa Glena Allena, kas it sevišķi sadarbojās ar baltiešiem, iecerētais projekts organizēt Ontario zinātņu centrā no 24. nov. līdz 4. janvārim etnisko grupu nedēļas, kuras ievadīs baltieši. Katrai grupai paredzēts īpašs novietojums savas folkloras un kultūras demonstrēšanai. Katra no šīm etniskajām grupām pušķotu arī savu Ziemsvētku eglīti un iekārtotu savu ēdienu galdu, organizatorisko darbu

(Turpinājums 13. lp.)

Rakstnieku un preses darbinieku saiets

Latviešu dziesmu svētku Kanadā sarīkojumu ietvaros svētdien, 4. jūlijā, pēc rakstnieku cēliena „Dievs, daba, darbs" beigām turpat Šeratona viesnīcā LPB Kanādas kopa saziņā ar LARAs valdi rīko rakstnieku un preses darbinieku saietu. Paredzētas kopējas pusdienas, organizāciju vadītāju, rakstnieku un preses darbinieku senioru uzrunas, pārrunas u.t.t. Telpā pie galdiem vietas 120 personām.

Tā kā viesnīcas administrācija šajā telpā (VIP Room) ir ar mieru pieņemt tikai vienu kopēju pasūtinājumu un izsniegt vienu kopēju lēsi, piedalīšanās pusdienās tikai iespējama, iepriekš pieteicoties. Maksa — $7.50 par personu. Pieteikumus un naudu pieņem dzejniece Guna Ikona-Krauze (adrese: 2001 Bloor St. W., Apt. 306, Toronto, Ont., Canada, M6S 1M6; tālrunis — 769-1360.). Pieteikšanās izdarāma pa pastu vai personiski vēlākais līdz 3. jūlija priekšpusdienai.

Uz saietu aicināti visi rakstnieki, žurnālisti u.t.t., neatkarīgi no piedalīšanās dziesmu svētku literāro sarīkojumu programmās, tāpat neatkarīgi no piederības rakstnieku un preses darbinieku organizācijām. Pusdienu sākums paredzēts ap pl. 12, uzrunu un pārrunu sākums ap pl. 13, bet saieta beigās pl. 15, atļaujot nepieciešamo laiku nokļūšanai uz koņu kopkoncertu pl. 16.00

O. L.

Hamiltonas Kristus draudzē iesvētītie, pirmajā rindā no kreisās: Sandra Lagzdiņa, Indra Pulciņa, māc. K. Kuškēvics, draudzes priekšnieks O. Bērztiss, māc. E. Ķergis, Nora Bite, Velta Dāboliņa; 2. rindā no kr.: Uldis Rudzītis, Jānis Ritums, Anita Miniate, Inese Ansona, Anda Avena, Rita Avena, Pēteris Kārlis Grīnbergs; aizmugurē no kreisās: Ēriks Zutis, Roberts Mierkalns, Pēteris Roze, Pēteris Grīnbergs, Uldis Dāboliņš un Guntis Dāboliņš.

SAVIENOTAS VALSTĪS

GRAND RAPIDĪ

● Vienības draudzes baznīcā 15.maija vakarā reliģiskās celsmes svētvakars bija jo plaši apmeklēts. Īsu svētrunu teica draudzes māc. J. Lazda, ērģeles spēlēja A. Judovica un metodistu māc. Pointers no Kanadas, bet reliģiska satura R. Galenieces dzejoļus skandēja E. Brūna. Rakstniece Irma Grebzde stāstīja par dziedināšanu ar Dieva žēlastību. Šī bija jau desmitā rakstnieces viesošanās latviešu draudzēs, galvenokārt ASV. Baznīcas sabiedriskajās telpās rakstniece atbildēja uz jautājumiem.

● 80 gadnieku saimei 16. jūnijā pievienojas Taurenes pag. dzimušā Marta Kukaine, dzim. Gulbe. Jauno dienu gaitas vadījusi Rīgā, kur viņas vīram Āgenskalnā bijusi dzirnavu piederumu darbnīca. Pēdējais 2. Pasaules karā pazudis bez vēsts Pomerānijā. Vienīgais dēls Vilmārs, kas ir amerikāņu armijas plkv. ltn. un veic militāros dienesta pienākumus Klīvlandē, pašreiz studē Kentas valsts universitātē Ohaijo, lai iegūtu maģistra gradu publiskā administrācijā. Pati jubilāre vēl garā moža un kustīga, apmeklē dievkalpojumus, sanāksmes un sarīkojumus.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes Mežvidu pārvaldes sezonas atklāšanas sarīkojums notika 16. maijā Mežvidos; to ar svētbrīdi ievadīja māc. Kr. Hermanis. Rakstniece Irma Grebzde bija uzaicināta pastāstīt, kā rakstnieki rada savus darbus un kā viņa pati raksta. Rakstniece izpelnījās sirsnīgus sumināju-mus. Grand Rapidu latviešu koris diriģenta R. Zuikas vadībā nodziedāja četras skanīgas dziesmas. Sarīkojuma norisi vadīja B. Maine. Bija izkārtota sešu vietējo mākslinieku gleznu izstāde.

● Grand Rapidu vienības draudzē 173 locekļi, kas katrs caurmērā ziedojuši ap 60 dol. gadā. Lielākais ziedojums bijis 131 dol., mazākais 12 dol. Budžetā paredzēto 8080 dol. vietā ienācis 9765 dol.. Rezerves fondā uzkrāts pāri par 8000 dol., kuŗā ieskaitīts arī Jāņa Grīnberga testamentārais novēlējums ap 6000 dol. Aizvadītā gadā neviens nav miris, bet neviens nav arī kristīts un iesvētīts; laulāts viens pāris. Draudzē vairumā pensionāru, bet niecīgs skaits bērnu un jauniešu. Arī visi draudzes darbinieki nav neviens zem 60 gadiem. Šī gada budžets apstiprināts par 8565 dol. Pārvēlot vienu trešo daļu padomes locekļu, padome amatus sadalīja šādi: draudzes priekšnieks Jēkabs Boķis, palīgs A. Rēdlichs, sekretārs J. Brūns, padomes sekretārs J. Geriņš, kasieris P. Ştrazdiņš, palīgi A. Gothards un H. Lapiņš, grāmatvedis H. Ritums, sakarnieks ar dāmu komiteju K. Rozenbergs, grāmatu galda pārzinis O. Karlsons. Būvkomisijā darbojas A. Rupmejs, P. Ritums, P. Golts un Ed. Birznieks. Dāmu komitejā par priekšnieci izraudzīta Vilma Riepniece, palīdze un sekretāre L. Rozenberga, otra palīdze A. Rituma, kasiere Z. Golta, palīdze D. Pliča, mantzine O. Zeltiņa, altāŗa ziedu sakārtotājas O. Kārkliņa un M. Kušķe, slimo aprūpētājas E. Medne un V. Zušmane. Līdzšinējais draudzes priekšnieks Pēteris Golts šo amatu veicis 12 gadu, bet dāmu komitejas priekšniece Elza Medne 9 gadus. Revīzijas komisijā darbojas J. Andersons, E. Avots un V. Judovics. Draudzi apkopj māc. J. Lazda.

V. Z.

Garīgai augšanai,
kristīgai sadraudzībai,
veselīgam priekam

KRISTIGAS JAUNATNES KURSI

Šajā Dziesmu svētku gadā notiek no
19. — 26. jūnijam SAULAINĒ

Latviešu jauniešiem, sākot ar 16 gadiem, kas nevēlas būt tikai klaidoņi.

Dalības maksa $55.-; pieteikšanās pie draudžu mācītājiem, vai LELBAs Jaunatnes nozarei tieši: māc. I. Gaide — 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M6S 3P6 (tālr. 416 - 766-5525), ne vēlāk kā līdz 15. maijam; turpat pieprasāmas stipendijas.

Tūrisms rada jaunus darbus

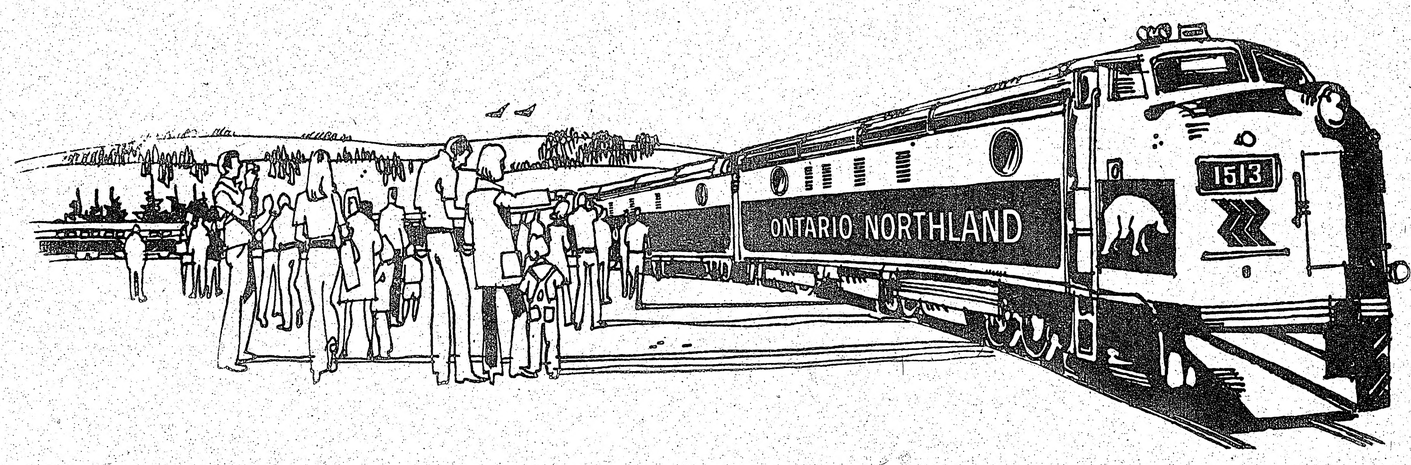

Lūk, ko Ontario dara, lai pievilktu tūristus un kā jūs varat palīdzēt.

Tūrisma attīstība Ontario provincē būtība stiprina mūsu saimniecību. Tas dod 150.000 dažādas iespējas 2,6 biljonus naudā un mūs populārizē visā pasaulē. Un nauda, ko tūristi izdod, palīdz segt dažādas Ontario provinces vajadzības.

Mūsu Ontario valdība daudz piestrādā tūrisma sekmēšanā, palīdzot attīstīt tūrisma iespējas, uzturot tūrisma informācijas birojus un reklāmējot Ontario pievilcību, lai mūsu provinci izmantotu kā atvaļinājumu vietu un sanāksmju centru.

Bet tā ir tikai viena daļa no visa darba. Jūs varat palīdzēt citā veidā. Galu galā labāka daļa no visa ceļojuma ir cilvēki, ko sastop, un ja atnāk viesi, jūs esat šie cilvēki, ko viņi sastop. Tādā kārtā jūs varat palīdzēt Ontario provincei, un netieši jūs pats, būdams laipns pret tūristiem, gādājat, lai viņi justos labi. Tādā veidā jūs „pārdosit" tūrismu, „pārdosit" Ontario un palīdzēsit mums visiem.

Dabiski, jo vairāk jūs zināt par Ontario provinci, jo zinīgāks jūs būsit sarunās ar citiem. Ejiet un mēģiniet visu novērot. Pavadiet paši atvaļinājumu Ontario provincē — tā ir lieliska province ceļojumam, pat ja jūs tur dzīvojat, ar vietām, par kuŗām varbūt jūs esat dzirdējuši, bet varbūt nekad neesat redzējuši.

Pieprasiet bezmaksas brošūru Iepazīstiet Ontario (Get to Know Ontario), kur ietverta arī ceļojuma enciklopēdija, „Coming Events" un bezmaksas provinces ceļu karte.

Rakstiet:

Ontario Travel
Department 3
Ministry of Industry & Tourism
Queen's Park
Toronto, Ontario

Ministry of Iudustry & Tourism
Claude Bennett, Minister

Willian Davis, Premier

PROVINCE OF ONTARIO

Aizsaules ceļos aizgājis

Tēlnieks AUGUSTS A. KOPMANIS R.C.A.

dzimis 1910. gada 17. martā Rīgā,

miris 1976. gada 27. maijā Genovā, Italijā.

Mīlestībā piemin

Jana, Alma, radi Latvijā, Francijā, Kanadā

Bet nenoslāps tik gars un mirdams nemirs.
Nāks saules sūtņi, spārnus klās zem kājām.
Un spēcīgs celšos es uz sauli augšā.
(Rainis)

Vajadzību divreiz vairāk nekā līdzekļu

DAŽĀDIEM PROJEKTIEM NO LATVIEŠU FONDA PIEPRASĪTI 46.675 DOL.

Dati rāda, ka Latviešu fonda pabalstu šinī gadā vēlas 14 projekti kopsummā par 46.675 dol. Fonds pagājušā rudenī šim nolūkam atvēlēja 20.000 dol. Iespējams, ka līdz piešķiršanas laikam šī summa vēl pieaugs. No projektu pieteicējiem tikai viens vēlas aizdevumu, pārējie — neatmaksājamu pabalstu.

Projektu pieteikumos dominē pabalstu pieprasījumi grāmatām un publikācijām. Tie sastāda vairāk nekā pusi no pieteikumu kopskaita. Grāmatu izdevēji „Echo Publishers" (A. Millere) vēlas 2.000 dol. Dr. Ausmas Jaunzemes „Atskaņu Chronikas" tulkojuma izdošanai angļu valodā. Tulkojums no vidējā augšvācu dialekta bazēts uz Jaunzemes doktora disertāciju Stanforda universitātē. „Atvases" apgāds (B. Vītoliņa) Zviedrijā iecerējis izdot virkni populārzinātnisku bērnu grāmatu un vēlas 5.800 dol. atbalstu. Ilustrētās grāmatas krāsās par dabzinātnēm un ikdienas tehniskajām ierīcēm domātas divām bērnu grupām: 5—8 g. v., ar elementāru tekstu, un 9—12 g. v. ar jau sarežģītāku valodu un aprakstiem. Grāmatas iznākšot šī gada beigās un nākošā gada sākumā.

Nelaika Nikolaja Vīksniņa projekta pieteikumu — paidagoģisku rakstu krājuma publicēšanai vajadzīgs 1.000 dol. piešķirums. Latviešu institūts (M. Grīns) pieteicis Latvju Enciklopēdijas papildsējuma (1962. — 1977) darba turpinājuma projektu nākošajam gadam, no Latviešu fonda lūdzot 4.500 dol. Līdzīgu summu apsolījusi sagādāt Amerikas latviešu apvienība.

Pazīstamais mākslas grāmatu autors Dr. H. Vītols pieteicis projektu — apcerējumu „Latviskā māksla trimdā", kuram vēlas 2.500 dol. piešķirumu. Autors darbam iecerējis arī daudzkrāsainas gleznu reprodukcijas.

Architekts Dr. Pauls Kundziņš vēlas 700 dol. pabalstu pētījuma - monografijas „Latviešu emigrācijas sākumi Albertas provincē un Kārļa Pļaviņa sēta" izdošanai. Grāmatā būs ap 300 latviešu veco emigrantu būvēto celtņu fotoattēlu.

LARA un AABS (V. Nollendorfs) iecerējušas izdot enciklopēdisku publikāciju „Latvian Literature in the Western World" un vēlas šī projekta pirmajai fazei savākt un organizēt ziņas par latviešu rakstniecību brīvajā pasaulē — 2.175 dol. piešķirumu. Savāktās ziņas izmantos arī Latvju Enciklopēdijas papildsējumā.

Komponista Ādolfa Ābeles piemiņas fonds (N. Plato) iecerējis izdot Ā. Ābeles dziesmu krājumu „11 latviešu tautasdziesmas solo balsij un klavierēm" un vēlas 2.000 dol. pabalstu.

Austras Balkas projektam „Latvju mūzikas skaņas" (The Sound of Latvian Music) autore vēlas 3.000 dol. piešķirumu, ko izmantotu viena gada raidījumu sagatavošanai trim spēcīgiem FM raidītājiem pie kolledžām un universitātēm Mičigenā, Vašingtonā D. C. un Tenesijā. Projektā piedalīsies grupa mūsu mūzikas speciālistu no Kalamazū un apkārtnes.

Rietumkrasta vasaras vidusskola Kursa (I. Grava) vēlas 3.500 dol. piešķirumu skolas praktikantu programmai. Programma ir akreditēta pie Vašingtona valsts universitātes un domāta latviešu jauno skolotāju sagatavošanai.

Mūziķis Dr. A. Jansons prasa 2.000 dol. piešķirumu nelaika komponista Bruno Skultes simfoniskās poēmas „Daugava" uzdevumam Linkolna centrā Ņujorkā ar orķestri un eventuālu ieskaņojumu skaņu platē.

Paidagoģe Austra Liepiņa vēlas no Latviešu fonda 6.500 dol. aizdevumu latviešu bērniem domātas kāršu spēles „Ganiņš" izdošanai. Krāsainajām kārtīm izmantos 12 Latvijas dzīvnieku attēlus un ganiņu, un uz katras kārts būs divas tautasdziesmas. Komplekti domāti lietošanai latviešu bērnu dārzos, skolās un ģimenēs.

Latviešu skautu un gaidu 8. lielajai nometnei 1977. gada vasarā vadītājs A. Gaujenieks vēlas 1.000 dol. atbalstu. Latvju skauti 1977. gadā atzīmēs 60 gadu, bet gaidas 55 gadu jubileju.

Pašu lielāko pieprasījumu 10.000 dol. apmērā iesniegusi Amerikas Latviešu ģimnazijas plānošanas komisija (Dr. V. Muižnieks). Atbalstu vēlas ģimnazijas skolotāju algu sagādei. Komisijā darbojas 15 redzami latviešu izglītības un kultūras darbinieki, un tās mērķis — 1977. vai vēlākais 1978. gadā sākt Amerikas latviešu ģimnaziju ar pilna kursa ģimnazijas mācībām latviešu valodā.

Pieteiktos projektus izskatīja Latviešu fonda vadība savā 5. jūnija sēdē. Pēc apstiprināšanas projektus nodos balsošanā. Katram balstiesīgam Latviešu fonda dalībniekam šajā vasarā piesūtīs balsošanas zīmi un informāciju par LF vadības apstiprinātajiem projektiem. Latviešu fonda dalībnieki ar savām balsīm izšķirs, kuriem no pieteiktajiem fonda dalībniekiem, pienāksies LF atvēlētie 20.000 dol. Balsošanas rezultātus paziņos LF tradicionālā pilnsapulcē „Nedēļas nogale nākotnei", kas šīgada septembrī notiks Toronto.

Ojārs Celle,
LF Projektu komisijas vad.

Mūsu mīļais diriģents un goda biedrs

KOMPONISTS

BRUNO SKULTE

aizgājis aizsaulē Ņujorkā, 1976. gada 19. maijā.

Viņas tālas saules laukos
Dziedātāju gari iet,
Nenobeigtā zemes dziesma
Sauc tos atkal vienuviet...

Sērās
STUDENTU BIEDRĪBA
DZIESMUVARA

Jauniešu . . .

(Turpinājums no 8. lp.)

Dainas Brumeles jāpiesakās, ja vēlas saņemt kopbiļeti vai istabu internātā: 210 Kirk Drive, Thornhill, Ont. Canada, L3T 3L8, tālr. (416) 889-0472.

Dziesmu svētku laikā LNJAK izdos „Skats '76" rokas grāmatu jauniešiem. Tanī būs informācija par interesantām vietām Toronto, kā arī par sarīkojumiem.

„Skats '76" programma sākas svētdien, 27. jūnijā, pl. 8 vakarā ar iepazīšanās vakaru DV namā.

Pirmdien, 28. jūnijā, pl. 12 dienā kopējas pusdienas jauniešiem — „Slavenības brokastis" Toronto universitātē. Programmas dalībnieki jauniešu mūzikanti — Frikadeļ' Zup' Grup' — no ASV.

Otrdien, 29. jūnijā, sākot ar pl. 10 no rīta un turpinoties visu dienu, notiks „Atjāņi" Toronto saliņās. Pl. 9 vakarā Toronto universitātes telpās jauniešu „Koku kafejnīca" ar īpašu programmu.

Trešdien, 30. jūnijā, pl. 12 dienā otras „Slavenības brokastis", piedaloties pazīstamam flamenko ģitāristam Andrim Kārkliņam (El Leton) no Ņujorkas. Vakarā „Pārsteiguma balle" Tartū kolledžā.

Ceturtdien, 1. jūlijā, pl. 10 no rīta rakstnieku cēliens „Uz sliekšņa jauns līdumnieks parādās" Four Seasons Sheraton viesnīcā. Pl. 4 pēcp. Four Seasons Sheraton viesnīcā Toronto jauniešu teātŗa „Pēdējie āksti" izrāde „Zilonis un latviešu jautājums" (Emigrācijas apskaidrošana II) Baņutas Rubesas režijā.

Piektdien, 2. jūlijā, pl. 10 no rīta informātīvs sarīkojums „Kas notiek LNJAK?" Four Seasons Sheraton viesnīcā. Pl. 8 vakarā „Skats '76" balle Sheraton viesnīcā. Mūziku spēlēs populārā grupa „Lick 'n Stick". Pl. 2 no rīta saviesīgā vakara turpinājums Toronto universitātē ar „Nakts disco".

J. Z.

Protests pret . . .

(Turpinājums no 11. lp.)

uzņemoties Intai Purvai un Dr. L. Luksam, Baltijas tautu federācijas Kanadā viceprieksšēdim. I. Purva arī ziņoja, ka LNAK bibliotēkai iegādātas 14 jaunas grāmatas par 104 dol. un aicināja piedalīties daudzkultūru seminārā Pasaules latviešu dienu laikā Toronto. LNAK priekšsēdis T. Kronbergs mudināja arī LNAK valdes locekļus piedalīties šajā sanāksmē.

Dr. L. Lukss ziņoja par Baltijas tautu federācijas Kanadā rīkoto 14. jūnija atceri 15. jūnijā pl. 8 vak. Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W., kur galvenais runātājs būs senātors Ch. Karters. Priekšnesumu daļā no latviešiem piedalīsies vīru ansamblis Kalvis J. Dzeguzes vadībā. Dr. L. Lukss pateicās A. Sausajam par 50 dol. ziedojumu, kas nodots Gunāra Rodes glābšanas komitejai, tāpat par N. Ambera pūlēm un uzņemtajiem sakariem ar United Church of Canada garīdzniekiem G. Rodes lietā. Atsevišķi Kanadas federālā parlamenta deputāti izrādījuši lielu interesi par Helsinku konferences lēmumu pārkāpumiem no Pad. savienības puses, liekot šķēršļus ģimeņu apvienošanai un cilvēku kustības brīvībai. Par visiem šādiem gadījumiem tautiešiem nevajadzētu klusēt, bet informēt sava iecirkņa deputātus.

Kasieris J. Tannis ziņoja par jaunajiem LNAK mūža biedriem. Par tādiem vēl kļuvuši: V. Rudzītis Hamiltonā, Alma Kaļiņa, Ruta Kaļiņa, prof. A. Dreimanis, R. Millkkaudze un 254. mūža biedrs — Dzintars Melnbārdis.

Otavā sarīkotais Baltiešu vakars no LNAK šoreiz ir prasījis 884 dol. pret 617 dol. iepriekšējā gadā. T. Kronbergs un citi runātāji aprādīja, ka izdevumi attaisnojušies, jo baltiešu vārds parlamenta aprindās kļūst arvien populārāks. Šoreiz viesu vidū bijuši pieci federālās valdības ministri un citas redzamas personas no parlamentāriešu aprindām. T. Kronbergs pieskārās arī A. Reinbegas vēstulei Latvijā Amerikā, kur nepareizi apgalvots, ka nominācijas kom. priekšsēdis Toronto latviešu kreditsabiedrības gada sapulcē būtu it kā vērsies pret latviešu jauniešiem. „Es nekad neesmu nostājies pret jauniešiem, jo arī pats vēl līdzinos viņiem un esmu ar tiem kopā strādājis," teica T. Kronbergs, augsti novērtējot kreditsabiedrības pārvaldnieka J. Reinberga veikumus kreditsabiedrības darbā. Viņš arī noraidīja A. Reinbergas apgalvojumu, ka priekš diviem gadiem nominācijas komisijas priekšsēdis būtu vērsies pret Hamiltonas kandidātiem. Arī V. Upeslācis, kas piedalījies pēdējā kreditsabiedrības biedru sapulcē, atzina, ka A. Reinbergas vēstule bijusi nepārdomāta.

Sporta nozares vadītāja vietnieks Ž. Zentiņš norādīja, ka latviešu sporta dzīvē sācies intensīvs darbs, tāpat pārējo baltiešu sportā. Dziesmu svētku laikā notiks ASV un Kanadas basketbola un volejbola vienību sacensības.

Sēde DV namā ilga 3 stundas.

O. K.

(37. turpinājums)

Tad veras durvis. Nodim soļi un bibliotēkā sanāk kaŗavīri.

Daudziem šis vakars ir pēdējais baltajā namā. Trīs nedēļas aprit ātri. — Šalc jūŗa, skan latviešu mēle, dziesmas, čalo meitenes tāpat kā mājās — dzimtenē. Cīņa piemirstas. Līdz pienāk kāds vējains rīts un ir atkal jāiet — lai zobens neierūsē, jo cīņa nav galā!

Un jūŗa šalc. Kraujā lokās smuidrie adatu koki, atvadas mājot. Viegli puteņo, un aiz baltai lentei līdzīgā ceļa līkuma nozūd pāris desmit zili pelēku stāvu...

Vizija nozūd.

Man pretī nostājas jauns latviešu kaŗavīrs — virsaiša dižumā.

„Kā būtu ar pāris šacha partijām?" viņš aicina vienkārši un īsi, tikai viņa balss viļņo silti un acīs mirdz simtu saules...

Brīvu galdiņu atrodam iepretī ziemeļu logu rindai.

„Saule nogrima aiz pauguŗu kalniem liesmaina," Elmārs ieminas.

„Rītu lēks sidrabota," saku.

Gausi bīdām šacha figūras uz četrstūrainā dēļa šurpu, turpu. Runājam par cilvēkiem, likteņiem, nejaušībām un gadījumiem. Mēs pat smejam par likteņiem savā jaunības pārgalvībā. —

Es ikreiz izvēlos dzeltenās un Elmāram paliek melnās šacha figūras. Bet viņā nav māņticības. — Melnā krāsa viņam šķiet maģiski skaista, ja pretī spēlēju es.

V.v. Bušs šovakar mums nepiebiedrojas. Viņš lasa dienas laikrakstu pie kāda vientuļa galdiņa, dedzinot cigareti pēc cigaretes. Šis nobriedušais vīrs ar sirmiem deniņiem arī kādreiz ir bijis jauns — pirms saviem divdesmit gadiem. Arī viņa sirdī kvēlojusi mīlestība, vēlmes un ilgas. — Un viņš saprot jaunās dienas, jaunos ļaudis. —

Ne Elmārs, ne es rītdienu nepieminam. Ir vārdi, kuŗus izrunājot apklust smiekli, sadrūmst vaigs, zūd burvība un runas vairs nevedas.

Diena, kuŗā dzīvojam, ir skaista, kaut saule aiz pauguru kalniem nogrima liesmaina. — — —

„Pastāsti man ko, Rudīt? Rīt, brienot uz staciju, tavā stāstījumā klausīšos atkal un atkal — un domās tu iesi man blakus," statot šacha figūras jaunai partijai, Elmārs ieminas.

„Ko lai es stāstu? — Pasaku? Sapni?"

„Nē, ne pasaku. Tās lai paliek gaŗiem vakariem pie kamīna. Stāsti man par sevi. Par savu pagājušo vasaru Vīndedzēs."

„Es gāju ganos."

„Un?"

„Grāvmalēs lasīju lauku zemenes. Piesaulē gatavojušās saldās un gardas. Savēru ogas gaŗās smilgās. Nogūlos zālē un laiku īsinādama metu pa vienai mutē. — Reizēm kādu pārgatavu ogu iemetu ganu sunim Hektoram starp zobiem, kuŗš sēdēja man pretī un uzticīgām acīm vēroja katru manu kustību. Ogu norijis, Hektors noskurinājās nepatikā, pagāja pāris soļus nostāk un aizgrieza galvu uz otru pusi. Nē, Hektoram negaršoja zemenes.

Bieži es ņēmu uz ganiem līdz kādu romānu no krusttēva bibliotēkas, kuŗā bija vai visi „Grāmatu Drauga" izdevumi. Un lasot par mīlestību un naidu, piemirsu sev uzticēto ganāmpulku. Attapos daudz par vēlu — kad visas raibaļas kārām valgām mutēm jau mielojās kaimiņa āboliņa laukā. — Tās tik bija bailes! Es skrēju bez jaudas un pucināju Hektoru, kuŗš no miega pietrūcies purināja galvu un grūda purnu zālē. Sunim bija slikta paraža — ja es lasīju, tas gulēja. Un nu mēs lēcām no ciņa uz cini tuvāk kaimiņa laukam un kārumniecēm, kas mūs bija jau iztālēm pamanījušas, vēl steigā plūca trekno, sūlīgo āboliņu lielām, platām mutēm.

Ak, jūs negaušas! Es noskaitusies nevarēju rimties. Man bija slapja mugura un vaļā atrisuši mati. Vissāpīgāk ciest dabūja barvede. Gan no manas šmaugās kārkla rīkstes, gan Hektora asajiem zobiem. Bet izbradātais āboliņš nebija nobēdzināms. Kaimiņš, skops vecpuisis, kas velti meklēja sievu pa visu pagastu, sūdzējās krusttēvam. — Par sodu mani nesūtīja ganos veselu nedēļu. Lika ravēt sakņu dārzu pie mājām.

Sēžot vagas galā no brokasta laika līdz saulrietam, es nocepu brūna kā sīpols. Brālis Arvīds un brālēns Ernests, iedami uz lauku, mani ķircināja. Viņi smējās, ka es atkalpojot savu soda nedēļu. Es noskaitos un sviedu zēniem ar nezāļu kušķiem. Bet viņi nepalika parādā. Atrada manas sarautās nezāles — manu dienas darbu, un meta pretī. Mēs nemitējām plosīties, kamēr nāca krusttēvs un stingrā balsī pasludināja „pamieru".

Taisnošanās krusttēva priekšā bija lieka. — Atlika tikai sakņu dārzu atkal sakopt.

Elmārs klausās manā stāstā ar neslēptu interesi un spraigumu.

Runāju pusbalsī, lai pie blakus galdiņiem sēdošie nevarētu sadzirdēt manus vārdus, kaut šaubu nav, ka viena otra zilbe nokļūst līdz nevēlamām ausīm. —

„Vai tas bija tavs krusttēvs, toreiz saulrietā — ar zirgiem un tevi?"

„Jā. Laipnu vaigu, devīgu roku!"

„Neatceros tava krusttēva vaigu. Redzēju tikai meiteni linu matiem..."

Manu, ka piesarkstu no Elmāra vārdiem, no viņa kvēlā skata. —

Mēs izspēlējam vēl vairākas partijas un visas Elmārs bruņnieciski ļauj man uzvarēt. Varbūt viņam patīk lūkoties manā uzvaras priekā, manās smejošajās acīs.

Tikai kad apaļais sienas pulkstenis rāda desmito stundu, es ceļos un ņemu grāmatas.

Arī Elmārs ceļas.

Caur krēslu un galdu rindām spraucamies uz durvīm.

Pie viena no galdiņiem Lauris Īve spēlē kārtis ar vēl pāris kaŗavīriem. Mums ejot gaŗām, Lauris strauji pieceļas, sniedz man roku un saka:

„Es rītu aizbraucu. — Lai jums labi klājas!"

Īgnums un rūgtums pret Lauri Īvi manī ir pagaisuši. Saņemu Lauŗa sniegto roku un redzu viņa skatā neslēptu pārmetumu — tikai nezinu, par ko? Laikam par nesaprastajām dzejām.

„Jums visu labāko kaŗavīra gaitās!" saku kaut kur dzirdētu frazi, tad apgriežos un eju:

Elmārs mani gaida durvīs.

(Turpinājums seko)

Andrejs Eglītis

MOTĪVS

I

Ir tuvs man motīvs rainiskais
— Un kļūsi vientuligāks
gads pēc gada —
Ir tiesa tā, es nemeklēju
vairs pēc drauga un pēc rada.
No visām ilgošanām dvēs'e
tikai vienu ilgu ilgo —
Kam māte — asinis un zobens —
tēvs, tā visiem kopā jāizlīgo;
Kā sauc to ilgo ilgošanās ilgu,
ko dažreiz gadu simtos neizilgo?
Kur zemes ceļs ir izbeidzies, to
nebeidzami tālāk, tālāk ilgo.

II

Nekad vēl nav tik asa
pazemotiem atriebšanās
izkapts slepus trīta —
Nekad vēl nav tik tālu būts
no tautas atriebšanās
svētā blāzmu rīta.
Būs stepe jānopļauj, kas
čūsku žņaudzienos
tin saknes svētozola kājām,
Lai tatārs izkapts bēg un
samojeds un krievu kuņa
prom uz savām mājām;
Šņāc stepe velnus vilnī
vilnīdama, strinkš kokļei
pāri balalaika —
Kur pļāvējs kavējas?
Griez, izkapts, rītausmai.
Mums nomiršanai nav vairs
laika.

III

Aizmirstās neaizmirstamais?
Ar gadiem tiekam no tā vaļā —
Nu abi vienā un nevienā daļā.
— Nevar otru mužam ņemt,
Ņemto nevar paturēt —

Ausma Jaunzeme

MOZAIKA

Manas ilgas uz Tevi
iet no akmens uz akmens
no puķes uz puķi
lūgdamies.

Kur ir Tava sirds?

No koku drūzmas iznākot
klajumā
spilgtā saule aprij mani

rūtainie lauki izplešas
priekšā tālu — — —

No kurienes nāk šī smarža?
Ceriņi.
Tu.
Es guļu zem mēļa mākoņa
skatos vibrošā mozaikā, saules
un lapu

viļņos
Ceļmalā
Krāsaini trausli tauriņi
saliktiem spārniem
uzmetušies
sastinguši
kā dzīvi —
pārejā.

Apputējuši, pelēki ķimeņu stādi
benzīna lāses uz
traipainā asfalta
melnas eļļas peļķes grāvmalā.

Lietus lāses sitas loga stiklā.
Es laikam tevi nekad neredzēšu.
Pāreja. Neizbēgama
pāreja.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Biskapa B. Sloskāna jubileja

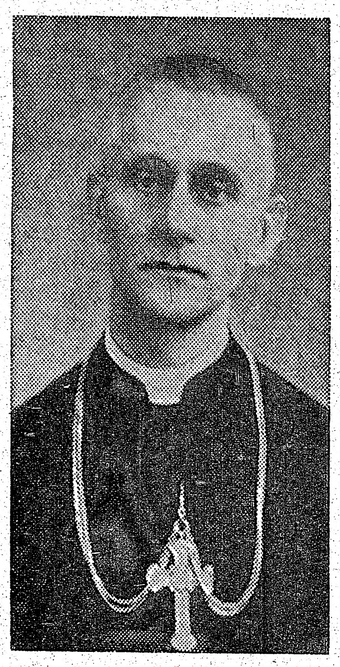

Bīskaps B. Sloskāns

Aiz apbrīnas un cieņas pret šo lielo cilvēku un priesteri, liekas, nav svarīgi kavēties pie viņa dzīves sīkiem biografiskiem faktiem. Bīskaps Boļeslavs Sloskāns, būdams latvietis, pieder visai pasaulei. Kā priesteris viņš savai tautai kļuvis par tās apspiedēju mocekli, kā dzīvs liecinieks un brīdinājums tam postam, kas piemeklē tautas, kad tās attālinās no Dieva un izvēl pašas savus dievus.

Jau gandrīz trešā pasaules daļa ir nonākusi necilvēcīgu despotu varā. Tie draud pārņemt visu pasauli, iznīcinot skaistāko civilizāciju, ko cilvēce ar ticību zem ciešanu un atteikšanās zīmes bija cēlusi savos pēdējos 2000 gados, kuŗu pazīstam kā kristīgo civilizāciju. Šī civilizācija ir augusi varoņu un mocekļu asiņu slacīta. Viens no šādiem civilizācijas aizstāvjiem, līdzīgi kā Sv. Francis no Asīzes, Sv. Benedikts un Sv. Katrīne no Sienas savā veidā tagad ir arī mūsu bīskaps Sloskāns.

Viņš dzimis 1893. g. 31. augustā, Latgales Stirnienē kā lauksaimnieka dēls. 1916. gadā beidza Pēterburgas garīgo semināru un strādāja par priesteri. 1926. gadā ievēlēts par Mohiļevas un Minskas bīskapu, bet jau 1927. gadā boļševiku apcietināts un pārvests uz Solovkas koncentrācijas nometni. 1931. gadā izsūtīts trimdā uz Turuchansku, 1400 km zimeļos no Krasnajarskas. Šīs vietas nežēlības un traģēdiju labi raksturo kaut vai viens fakts, ka viena gada laikā no 1000 izsūtītiem 700 gājuši bojā darba, slimību un bada apstākļu dēļ.

1933. gadā ar brīvās Latvijas un sevišķi Dr. Bīlmaņa, toreizējā sūtņa Maskavā, iestāšanos bīskapu atbrīvo un viņam atļauj izbraukt uz Latvijā.

Latvijā bīskaps Sloskāns strādā par profesoru teoloģijas fakultātē. 1944. gadā viņš reizē ar pārējo augstāko garīdzniecību nokļūst Vācijā, no kurienes drīz vien pārceļas uz Luvēnu, Beļģijā. Tur, būdams ļoti iecienīts un ievērots gan no valdības iestādēm, gan no garīdzniecības un tautas, bīskaps Sloskāns spēj veikt plašu palīdzības darbu, atbalstot gan trūcīgos latviešu studentus, gan gādājot par daudzu latviešu nometņu bērnu izvietošanu vasaras brīvlaikā pie turīgākām beļģu ģimenēm. Šo darbu bīskaps veica, pats dzīvodams vienkāršā vīriešu kongregācijas mītnē, par kuŗu kādreiz izjusti rakstījis nelaikis Norberts Trepša:

„Līdz asarām aizkustina šī vienkāršība. Aiz tās it kā simboliskā skaidrībā redzama patriarchālās Latvijas dabiskā pietiība, priestera atteikšanās no visa ārējā un liekā, bīskapa smagie ciešanu gadi padomju cietumos, Sibirijā, dzimtenes ciešanu apzināšanās un trimdas skarbās īstenības un lielo pienākumu ieskatījums."

Bīskaps Sloskāns daudz runājis plašām audiencēm par padomju dzīvi un nometņu necilvēcībām un šausmām. Visur viņš ir saucis pēc palīdzības savai tautai.

Nežēlīgās cīņās pret cilvēka zemāko dziņu izpaudumiem, kas parādās atkal un atkal mežonīgos ekspansiju kaŗos un vajāšanās, mazas tautas var izturēt un pastāvēt tikai tad, kad tām ir lieli varoņi kaŗa laikā un mocekļi gara laukā. Daudzi mūsu varoņi ir nolikuši savas galvas pie savas dzimtenes robežām cīņā pret nesamērīgu ienaidnieka pārspēku. Šodien gandrīz varētu likties, ka mūsu tautai jau viss būtu zaudēts. Vēl nē! Mums vēl ir daudz gara bruņinieku, kas ir neuzvarami un kas šodien vēl arvien spējuši noturēt savus gara cietokšņus neieņemtus. Kamēr tiepaliks neieņemti, mums vienmēr būs cerības atgūt savai tautai brīvību.

Bīskaps Boļeslavs Sloskāns ir viens no šiem lielajiem savas tautas gara bruņiniekiem un dzīves mocekļiem. Apzinoties, ko viņš izcietis, liekas, ka ar paša Dieva gādību viņam ir aiztaupīta nāve, lai kļūtu kā dzīvs simbols visam mūsu tautas moku gājienam.

Kaut arī savu gadu un vājās veselības dēļ viņš vairs nespēj būt aktīvs sabiedriskā dzīvē, viņa slavas aureolu vītais vārds vien spēj iedvesmot katru jaunu cīnītāju, kuŗam vēl sirdī glabājas Dieva un Latvijas vārds.

8. maijā Eiropas latvieši rīkoja sirmajam bīskapam jubilejas dievkalpojumu ar sekojošu pieņemšanu. Tur bijuši valdības un vietējo iestāžu pārstāvji, kā arī pāvesta delegāts kardinālis Suenens kā galvenais šo ceremoniju viesis.

Latvieši kā dzimtenē, tā trimdā ar lūgšanām un sumināju miem sveic jubilāru, vēlot viņam vēl ilgi būt starp mums, daloties ar mums ciešanās, ticībā un cerībās par latviešu tautas nākotni.

Dr. E. Upenieks

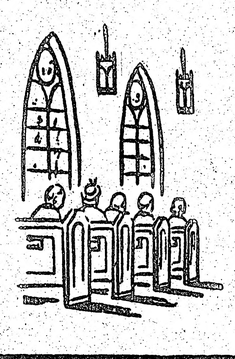

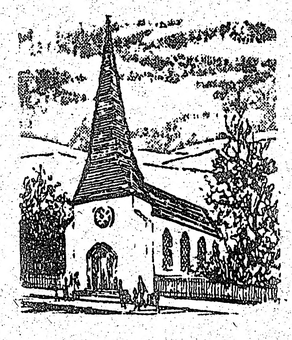

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 706-8525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

Dievkalpojumi jūnijā Sv. Jāņa baznīcā notiek pl. 10 no rīta.

13. jūnijā pl. 10 no rīta Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Piedalīsies Alma Mača un soprāns Zenta Brastiņa.

Māc. J. Cīlītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5. Tālr. 482-5743.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

13. jūnijā pl. 11 no rīta Aizvesto piemiņas dievkalpojums.

20. jūnijā pl. 3 pēcp. dievkalpojums. Māc. A. Čops.

27. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

4. jūlijā pl. 10 no rīta Dziesmu svētku kopdievkalpojums.

11. jūlijā pl. 5. vak. bērnu nometnes atklāšana Sidrabenē.

18. jūlijā pl. 10 no rīta dievkalpojums.

18. jūlijā pl. 6 vak. dievkalpojums Sidrabenē.

25. jūlijā pl. 11 no rīta Bērnu svētki Sidrabenē.

1. augustā pl. 10 no rīta dievkalpojums.

8. augustā pl. 10 no rīta dievkalpojums

8. augustā pl. 11 no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

15. augustā pl. 10 no rīta Sporta svētki Sidrabenē, māc. K. Kuškēvics.

22. augustā pl. 10 no rīta dievkalpojums.

22. augustā pl. 12 dienā bērnu nometnes beigu dievkalpojums Sidrabenē.

29. augustā pl. 6 vak. dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 301 Danforth Avenue.

13. jūnijā pl. 1,30 Aizvesto atceres dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

20. jūnijā pl. 1 pēcp. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

27. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tālavā.

Māc. R. Kleinbergs, 487 Brockdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuskevics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

13. jūnijā pl. 11 priekšpusdienā Kapu svētki Mt. Royal kapsētā. Dziesmu lapiņas.

14. jūnijā, pirmdien, tautas sēru dienas dievkalpojums pl. 8 vakarā igauņu baznīcā. Mūzikāli priekšnesumi. Dziesmu lapiņas. Dievkalpojums kopējs visām trim Baltijas tautām.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

14. jūnijā pl. 8 vakarā Tautas sēru dienas dievkalpojums. Ar solo dziesmu to kuplinās Anda Sprudža. Ziedojums palīdzības darbam.

20. jūnijā pl. 11 no rīta dievkalpojums Sprīdīšos. Lietainā laikā dievkalpojums ēkā.

27. jūnijā pl. 11 no rīta svētbrīdis/Bībeles stunda Latviešu centrā, 28/30 Murrey ielā. Jāņu laikā pakavēsimies pie Jāņa Kristītāja personības un mācības apceres.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTINS AR DIEVU"

Nepārtraukti 21 gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —

107.7 um TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB, CBN FM radio tel. 889-3128.

Arvīds Zariņš

dzimis Cirgaļu pagastā Alkšņupos, Latvijā.

Miris 1976. gada 20. maijā Hamburgā.

Gars paliek nemirstīgs.

Pēc viņa sēro

māte Latvijā, sieva Vācijā un brāļa atraitne Toronto.

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrums

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA

uzņem jaunus skolēnus visās klasēs

1976./77. mācību gadam, kas sākas š. g. 30. augustā.

Apmešanās skolas internātā.

Tuvāku informāciju uz pieprasījumu sniedz skolas direktors —

Ed. Silkalns,
LETTISCHES GYMNASIUM,
Wienburgstr. 52 — 54
4400 MUNSTER,
GERMANY

RAY COFFEY MOTORS

4600 Kingston Road, Scarboro, Ont.

PĀRDOD

60 pirmās šķiras lietotas automašīnas
no 800,00 — 12.000,00 dol. vērtībā.

1976. g. Cutlas Salon (2. durvis)	**1971. g. Laurentian**
1975-4-3 g. Celicas (Toyotas)	**1973. g. Mustang**
1974. g. Caprice (Air Cond.)	**1969. g. Volvo**
1973. g. Spitfire Convertable	**1974. g. A. M. X. . Javelin**
1972-3 g. Firebird	**1972. g. Chevrolet (Conv.)**
1971. g. Duster 340	**1971. g. G. T. O.**

bez tam vēl izvēlē no: Cadilac, Porche, Jaguar u. c.

Zvanīt pārdošanas menedžeram

PĒTERIM ZELTIŅAM, tālr. 284-2222.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ **vienu gadu**	**$21.—**
☐ **6 mēnešiem**	**$11.50**
☐ **3 mēnešiem**	**$ 6.—**

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ **pagarinājums** ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

Pārdomas . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

su tautas un tās likteņa aktīva daļa. DV ir organizācija latviešu tautas nākotnei un tautas kopībai svešumā. Daugavas vanagi ir vienīgie, kas spēj, var un grib vienot ap sevi visu nacionāli domājošo trimdas saimi, neatkarīgi no ticības, politiskās pārliecības un sociālā stāvokļa, jo DV ideja ir tā pati, kas mīt katra īsta, jauna vai veca, latvieša sirdī. Tā izsaka mūsu katra cerību un ilgas: Brīvu — demokratisku Latviju.

DV organizācijā nav ne paaudžu plaisu, nedz arī domstarpības ar jaunatni. Ir tikai varbūt dažādi atšķirīgi ieskati, kā reālizēt DV organizācijas mērķus un idejas. Šie dažādie ieskati tik brīvā un demokratiskā organizācijā kā Daugavas Vanagi ir vienmēr diskutējami un loģiskās pārrunās izkristallizējami.

Mēs visi zinām, ka lielākā daļa organizācijas dibinātāju priekš trīsdesmit gadiem bija jaunekļi un pat zēni. Vai organizācija, kas ir dibināta ar jaunu siržu degsmi, tēvu zemes mīlestību un pienākuma apziņu pret savu tautu, nevar sevī ietvert arī šīs dienas jaunatni? Šī laika jaunieši šad un tad, nepārdomājot un neizprotot, pārmet biedriem — dibinātājiem, ka tie par daudz kavējoties kara gaitu atminās. Ir jāsaprot, ka tad, kad cilvēks kļūst vecāks, viņam patīk kavēties atmiņās, jo kas gan var būt skaistāks kā atcerēties jaunību, kad katrs bija vesels, spēcīgs, pārgalvīgs un enerģijas pilns.

DV dibinātāju jaunība bija karš, uguns, bads un nāve. Viņiem nebija iespēju ELJot, ALJot, dejot, nedz arī kongresus rīkot. Šī laika jaunatne svešumā atcerēsies savu jaunību kā skaisti pavadītu laiku ar interesantiem un patīkamiem piedzīvojumiem, jo tādi būs, un pie tam vēl daudz. Ne gluži tā būs jaunatnei Latvijā. Jāatceras arī tas, ka, ja nebūtu bijis toreiz šo jauno latviešu karavīru, tad daudzi no mūsu tautas brāļiem un māsām nebūtu šeit, brīvībā. Nebūtu arī brīvībā un demokratijā uzaugušas latviešu jaunatnes, tās, kuŗa kādreiz varēs savai senču dzimtenei paust stas un patiesas demokratijas pamatidejas un domu. Tas būs viņu pienākums, zinot, ka par katru latvieti brīvībā viens jauns latviešu leģionārs ir atdevis savu dzīvību.

Globālās dienas ir visas DV saimes svētki, domu un ideju izmaiņas laiks. Tur satiekas jauni un veci draudzīgās sanāksmēs, sarīkojumos un pārrunu stundās. Globālās dienas nav tikai organizācijas sarīkojums. Tās ir visas latviešu tautas svētki kā tēvzemē, tā svešumā, jo kamēr pastāvēs Daugavas Vanagi, tik ilgi būs arī organizēta latviešu kopība un mūsu tauta Latvijā zinās, ka tautieši brīvībā runās viņu vārdā. Runāt un klauvēt pie pasaules sirdsapziņas ir ne tikai mūsu tiesība, bet tas ir mūsu pienākums. Viņu pienākums ir izturēt. DV organizācija veic savu pienākumu, veicina un atbalsta visas latviešu nacionālās pārstāvības.

DV ir pirmā, vecākā un tagad lielākā oficiāli reģistrēta latviešu organizācija svešumā. Ir taisnība tiem, kuŗi saka, ka DV ir trimdas latviešu mugurkauls, sirds un garīgais atspulgs. Jo lielāka ir kāda reģistrēta vienība, jo tādu vairāk uzklausa, respektē un ievēro. Katra nacionāli domājoša pienākums ir būt DV organizācijas biedram. DV biedru kartei vajadzētu būt katra svešatnes latvieša „Latvijas pasei", tad ar lielās DV organizācijas morālo un materiālo atbalstu mūsu nacionālās pārstāvības stāvēs uz daudz stingrākiem pamatiem.

DV īpašumi ir nākošās brīvās Latvijas īpašumi, jo tiklīdz kā Latvijai vajadzēs materiālu atbalstu, tad īpašumos ieguldītie līdzekļi, kas pašlaik pieaug kā absolūtā, tā relātīvā vērtībā, tiks nodoti Latvijas valstij.

Daugavas vanagu vēmes un mērķis būs piepildīti.

Pulcēsimies lielā skaitā, kā organizācijas biedri, tā labvēļi, 3. DV globālās dienās, pārrunāsim šajā rakstā minēto un, protams, arī daudz ko citu, kas nav pieminēts. Globālo dienu ideja: visiem satikties un personiskā saskarē un pārrunās izvērtēt pagājušo un plānot nākotni.

Uz redzēšanos 3. globālās DV dienās!

Brīnišķīga māja ūdens malā

Trīs guļamistabas, 2 vannas istabas, 4 laivu novietnes. Atraitne spiesta šo īpašumu pārdot. Ieguldījums vecumdienām. Atlanta City, New Jersey.

Offertes sūtīt: Pēteris Drapans, 71 North Riverview Rd. Phillipsburg, New Jersey, U.S.A. 08865.

Mayflower REAL ESTATE LTD REALTOR

A. LAKSTIGALA — pārstāvis

Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas īpašumu pirkšanai.

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu,
nesaistīgai informācijai zvanīt **438-7070**

1177 Brimley Rd. Scarboro

Sveicam tuvos un tālos viesus 6. Latviešu dziesmu svētkos un Latviešu dienās Kanadā. DV Toronto nodaļas vanadzes laipni ielūdz visus pusdienās un vakariņās DV namā, 125 Broadview Ave.

Trešdien, 30 jūnijā, no pl. 17—22
Ceturtdien, 1. jūlijā, no pl. 17—22
Piektdien, 2. jūlijā, no pl. 17—22

PILNA BUFETE · PRIEKŠNESUMI · MŪZIKA

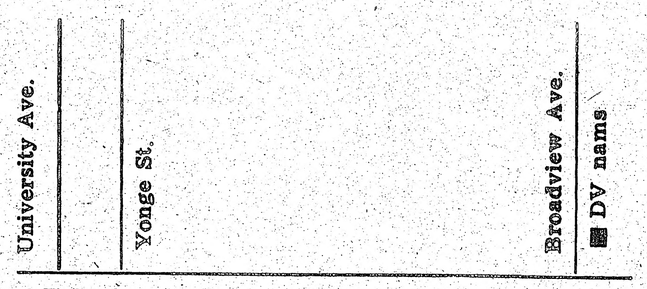

PAVADIET ATVAĻINĀJUMU un
NEDĒĻAS NOGALES
skaistajā Nipissing ezera 10,5 akru salā

SANALULU CAMP

PRIEŽU MEŽŠ, ZIVJU BAGĀTĪBA, PELDĒŠANĀS SMILŠU LĪCĪ

Tuvākai informācijai lūdz zvanīt: K. SUNTAŽS Toronto, (416) 751-6829 — Nipissing (705) 724-5910, vai rakstīt — 51 Wexford Blvd., Scarborough, Ont. M1R 1L2

Grand Rapidu latviešu biedrībai 25 gadi

Grand Rapidu Latviešu biedrība savu 25 gadu atceri atzīmēja pašu namā ar svētbrīdi, ko vadīja mācītāji J. Lazda un Kr. Hermanis. Pēc Latviešu biedrības priekšnieka Aleksandra Grīnberga uzrunas klātesošie nodziedāja Latvijas himnu. Pēc tam par Latviešu biedrības izveidošanos un darba gaitām pastāstīja valdes sekretāre Dzintra Korneta.

Biedrība darbojusies visdažādākās kultūras jomās, arī mūsu tautas un valsts brīvības centienu labā. Izveidotas labas attieksmes ar centrālām organizācijām. Biedrības telpas jaunajā namā devušas plašas iespējas aicināt mākslinieku, rakstniekus, dziedoņus, mūziķus, koŗa vienības, teātŗa ļaudis no citurienes vai rīkot dažāda veida sarīkojumus vietējo spēku atbalstā. Vairāk par visu izceļama Latviešu biedrības nozīme kā vienojošs faktors tautiešu sadzīvē. Grand Rapidos Latviešu biedrības izkārtojumā divos gadījumos notikušas centrālās kultūras dienas un noorganizēti divi ALA kongresi.

Apsveicēju rindu ievadīja ALA vicepriekšsēdis V. Miķelsons, sveicinot no ALA valdes un priekšnieka A. Lejiņa. No Detroitas latviešu apvienības sveica G. Strīķis, no Kalamazū Latviešu biedrības J. Cīrulis, biedrības dāmu komitejas H. Pole, no Dziesmu Vairoga V. Puriņš, Grand Rapidu Latviešu biedrības dāmu komitejas V. Lauce un A. Tālberga, nododot galda lampu, no teātŗa kopas R. Puriņa līdz ar čeku par 1000 dol. telpu izbūvei biedrības namā teātŗa kopas vajadzībām. Vēl bija daudz apsveikumu no vietējām organizācijām, draudzēm un atseviškām personām. Ar rakstu sveicināja Latvijas sūtniecības vadītājs Dr. A. Dinbergs, PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilnens, Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis Detroitā S. Rudzītis, pirmais Grand Rapidu Latviešu biedrības priekšnieks mag. iur. V. Vītiņš u.c.

Jauktā koŗa koncertu diriģenta R. Zuikas vadībā noklausījās tuvu pie 200 klausītāju. Piedalījās arī ciemiņi no tuvākas un tālākas apkārtnes.

V. Zirnītis

Vasaras sezonai izīrējama vasarnīca

ar visām ērtībām Rosdale, Ont. Makšķerniekiem labas iespējas zvejot BALSAM un KAMERON ezeros. Zvanīt katrā laikā 466-9167, Toronto.

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI

Iepriekš pieteikties
tālr. 921-3924

670 College St. (pie Bathurst)
Toronto M6G 1A1

Sadalītas . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

ta Kopmaņa pēkšņo nāvi Itālijā un ierosināja ţēlotājas mākslas izstādē novietot no viņa darbiem vairāk nekā paredzētos divus darbus katram māksliniekam. Tādā pašā sakarā A. Gugāns nāca ar ierosinājumu par nesen mirušā koktēlnieka Hugo Merca darbu skaita palielināšanu lietiskās mākslas izstādē. Rīcības komiteja abiem ierosinājumiem pievienojās.

Dziesmu svētku rīcības komitejas priekšsēdis Ž. Šmits ziņo, ja, ka jauno mākslinieku darbu konkursam izraudzītas divas žūrijas komisijas kompozicijā: prof. T. Ķeniņš, A. Štrombergs un komp. A. Jērums, bet izpildītāju mākslā — T. Ķeniņš, A. Jērums un V. Dambrāne.

Valdis Vāgners uzņēmies vadīt dziesmu svētku koristu un dejotāju gājienu, kam pieprasīta policijas atļauja. Gājiens ilgs 40 minūtes. Tā organizēšanā palīdzēs arī skauti. Attiecīgos plakātus gatavos Valdis un Mārtiņš Vāgneri, bet par māksliniecisko apdari rūpēsies māksl. Alfreds Jaunzems. Gājiens sakārtosies alfabētiskā kārtībā pēc koŗu un tautas deju grupu nosaukumiem. Raimonds Rūtītis ziņoja, ka 13. jūnijā uz Toronto jau nogādās Ēvalda Dajevska izgatavotās dekorācijas dziesmu svētku lugai Rīgas ragana. A. Gubiņš jau saņēmis Japanā izgatavotos 4000 dziesmu svētku žetonus.

—ls—

Krustakaŗi par jaunu dzīvi

ATPESTĪŠANA - DZIEDINĀŠANA - BRĪNUMI

KLAUSAITIES STARPTAUTISKI PAZĪSTAMO MĀCĪTĀJU NO DIEVA MĪLESTĪBAS UN SPĒKA

ALEX W NESS

Māc. Aleks Ness

Milzums ļaužu viņu ir klausījušies vakaru pēc vakara visā plašā pasaulē. Viņa glābšanas spēks, dievišķā dziedināšana un brīnumdarbi ir izplatījušies pa dažādām tautām.

„AKLIE ATGŪST REDZI, TIZLIE STAIGĀ... UN KURLIE DZIRD". Lūk. ev 7:22 Gvajakvillā, Ekvadorā — 50.000 . . . Aba, Nigerijā 200.000, Tegu, Korejas Stadionā 30.000, Eluru, Indijā 100.000... Cebu City, Filipinās 75.000 . . . Dar es Salam, Tanzanijā 50.000 . . . 70 zemēs pasaulē cilvēku masas ir izglābtas, svētītas un dziedinātas.

ATVEDIET NEREDZĪGOS, KURLOS, KROPLOS UN VISUS CITUS CIETĒJUS!

Māc. NESS PAR VIŅIEM LŪGS.

(Piezīme: Māc. Ness tic medicīnas zinātnei un ārstiem; tomēr viņš arī tic, ka lielākais spēks visā pasaulē ir ticība Dievam un Viņa vārdam.

Kurlie un mēmie dziedināti

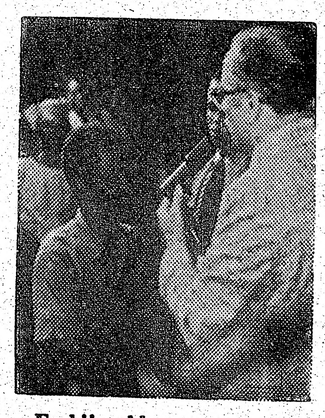

„Es biju akls, tagad varu redzēt"

Kāju balsti vairs nav vajadzīgi

Kruķi atmesti

VARSITY ARENA

BLOOR ST. WEST AT ST. GEORGE STATION

JUNE 14 - 18 7:30pm

Tikai 5 dienas. Dažādu ticibu cilvēkiem

IEEJA BRĪVA. KATRA TAUTĪBA AICINĀTA. SKATAITIES CHANNEL 79
„CONTACT" SVĒTDIEN PL. 6 VAK. — CHANNEL 11 SVĒTD. PL. 8
NO RĪTA CHANNEL 22-6 SVĒTD. PL. 3 PĒCP.

MECENĀTS — CHRISTIAN CENTRE AND ALL CONCERNED CHRISTIANS

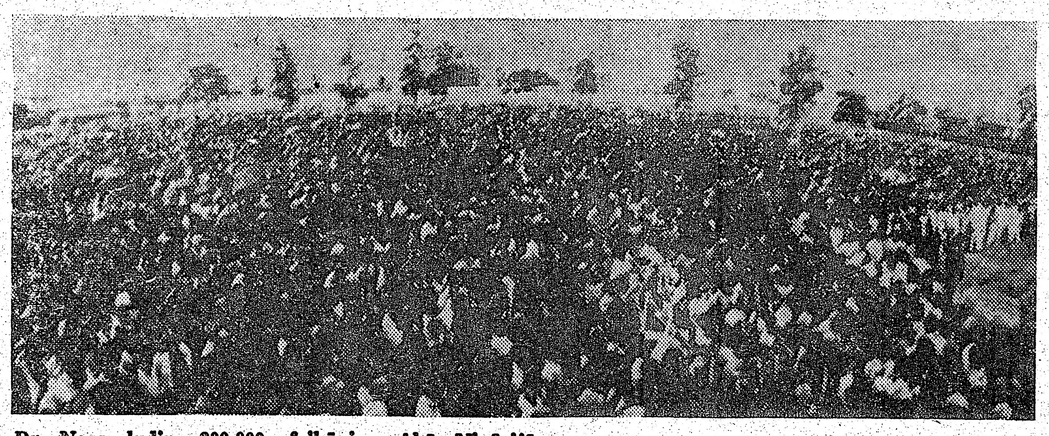

Dr. Ness sludina 200.000 afrikāņiem Abā, Nigērijā

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

Valmieras pulka vēsture	$18.00
Mārtiņa dziesmu grāmata	17.00
A. Dravnieks, Latviešu literātūras vēsture	$11.25
Ceļa zīmes Nr. 58	$2.50
Latvju raksti III d.	$65.00
A. Bērziņš — 1939 gads	$9.50
M. Vētra — Mans baltais nams, atm.	$8.50
A. Eglītis — Piecas dienas, rom.	$9.50
K. Raudive — Laikmeta atjaunotāji, esejas	$6.50
B. Pukelevičute — Septembŗa sestdiena, rom.	$6.50
A Johansons — 1710—1800 Latvijas kultūras vēsture	$30.00
E. Andersone — Viss mainās, rom.	$7.25
L. Bārene — Miera pēc, stāsti	$7.25
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis II d.	$15.00
Latvju māksla II	$4.50
Latvija šodien	$3.00
L. Bērziņa — Līdzinieks, romāns	$8.50
T. Lazdiņa — Teach Yourself Latvian	$2.95
J. Babris — In Human Touch (dzej. angļu val.)	$5.95
L. Muižniece — Pēdas, apcere	$3.75
K. Strods — Nedrīkstu raudāt—nevaru smiet, st.	$8.00
L. Bārene — Dzīves straumē, rom.	$7.25
A. Plaudis — Kaina bērni, rom.	$9.50
H. Vītols — Marta pali, esejas par V. Purvīti	$17.00
M. Čuibe — Torņu un drupu bezdelīgas	$8.50
K. Ieviņš — Medulājs, rom. 3. daļās	$12.00
H. Biezais — Ne ikkatrs, kas uz mani saka...	$12.00
J. Klīdzējs — Prezidents un Latvijas paaudze	$9.60
Ž. Unāms — Es viņu pazīstu, biogr. vārdn.	$12.75
Ž. Unāms — Zem Barbarosas šķēpa	$8.25
Al. Barons — Mana sieva, mans dēls? rom.	$8.00
A. Dziļums — Gaidi mani', rom.	$8.00
Z. Liepa — Zvaigžņu gaisma — sniega gaisma, dz.	$5.00
E. Aistars — Adatas ēnā, rom.	$8.00
Z. Mauriņa — Dzintargraudi, mīlest. st. un pārd.	$7.00
E. G. Uait — Audzināšana	$7.50
A. Baumanis — Grāfa kunga sūtnis, rom. I-II-II	$18.00
" — Saderinātie, rom. I-II	$12.00
" — Hernhūtieši, rom. I-II-III	$18.00
I. Petersons — Mežu vilki, part. cīņas	$8.50
A. Michelsons — Aklais Valentīns, rom.	$7.00
J. Širmanis — Roze un dadzīši, stāsti	$5.50
V. Toma — Pēc uguns, dzej.	$5.00
Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadet, ugunī! atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņicins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varvīksnēm skanot, dzej.	$5.50
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijas laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95

DABŪJAMAS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5,

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupienipš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVAM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Ipatnējas St. CUKURS

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 *Ausma Mikelsone*

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA
OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS
316 Harbord Street, Toronto, Ont.

Realtor

Tel. 534-8447

DAVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ADAS UN KOKA IZSTRADĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Piepom maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

921-7121

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto.

Liela mantu izvēle mūsu veikalā.

Biroja laiks pirmdien — piektd. no pl. 9.00 — 7.00, sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.
M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

Ja esat nodomājuši iegādāties
Jaunu 1976. gada automašīnu,
apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6,

Lietuviešu un latviešu jauniešu konference Čikagā

TĀS ATBALSTĪŠANAI FEDERĀLĀ VALDĪBA PIEŠĶĪRUSI 1590 DOL.

Čikagas latviešu un lietuviešu jaunieši saņēmuši no federālās valdības 1590 dol. atbalstu konferencei, kas notiks Čikagā oktobŗa pēdējā nedēļas nogalē un iesaistīs kā jauniešus, tā arī vecāko paaudzi. Ņemot par paraugu 1975. g. rīkoto lietuviešu un latviešu studentu konferenci, Čikagā bazētā Latvisko interešu grupu kopa un Amerikas lietuviešu studentu apvienība izstrādāja kopēju projektu: „Lietuviešu un latviešu pieredze Amerikā: starppaaudžu diskusiju programma," ko iesniedza Illinojas humānitāro zinātņu padomei, kas savus līdzekļus saņem no federālās iestādes „National Endowment for the Humanities." Projekta vadītāji Uģis Sprūdžs un Indra Ramanauska 26. maijā saņēma oficiālo paziņojumu par naudas piešķīrumu.

Projekta mērķis apskatīt Amerikas latviešu un lietuviešu sabiedrības mijiedirbi ar patvēruma zemes vidi literātūras, izglītības un politikas laučkos. Katram tematam paredzēti ievadreferāti un paneļdiskusija. Starp lektoriem un panelistiem no latviešiem piedalīsies PBLA priekšsēdis Dr. Ilgvars Spilners un politisko zinātņu profesors Dr. Jānis Peniķis. Literātūras zinātniekus pārstāvēs Rakstnieku apvienības un Baltijas studiju veicināšanas biedrības priekšsēdis Dr. Valters Nollendorfs ar rakstnieku un lingvistu Dr. Valdi Zepu. Ieskaņu etniskās izglītības problēmātikā sniegs prof. Solveiga Miezīte, šīs vasaras skolotāju semināra vadītāja Rietummičigenas universitātē. Lietuviešu perspektīvu izgaismos sovjetologs Dr. Vardis un literātūras profesors Dr. Rimvidas Šilbajoris.

Ilinojas humānitāro zinātņu padomes noteikumi nosaka, ka projekta dalībniekiem jābūt vairākumā nestudējošiem pieaugušajiem. Rīkotāji tātad centušies izveidot tādu programmu, kas rastu pēc iespējas plašu interesi visu gadu gājumu latviešos un lietuviešos. Rīkotāji cer uz plašu atbalstu no vidējās un vecākās paaudzes.

Konference notiks 30. un 31. oktobrī lietuviešu jaunatnes centrā Čikagā, 5620 S. Claremont Ave. Piedalīšanās bez maksas.

Uģis Sprūdžs

Sakarā ar izceļošanu
PĀRDODAMAS
sevišķi labi uzturētas modernas riekstkoka dzīvojamās un guļamistabas
MĒBELES
Tel. 621-8940

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKA
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī LA spiestuvē 125 Broadview Ave.

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

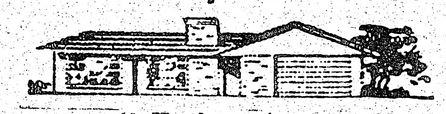

41 Hazelcrest Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pārdot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet man personīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē viņa pieejamā. Palīdzam segādāt obligācijas un ieņēmumus mājas pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

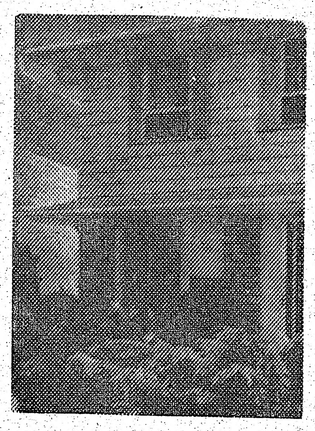

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
kāj viesību galdus
Tel. 922-2931

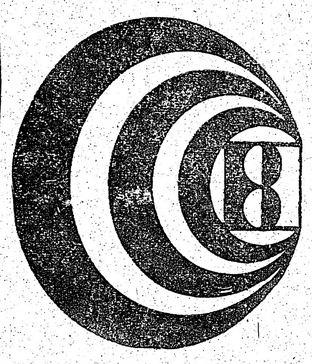

Fotogrāfisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E
TORONTO, ONT
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
491A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LAIT
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

VALUTA

DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVIEŠU ROTAS
Zolitkalos
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

LATVIŠKI KAPA AKMEŅI

latvieša izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
574 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

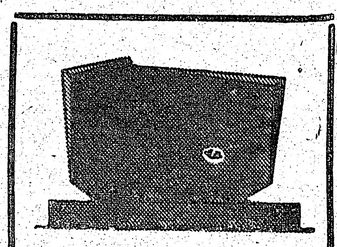

PIEMINEKĻI
Igaunijas uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

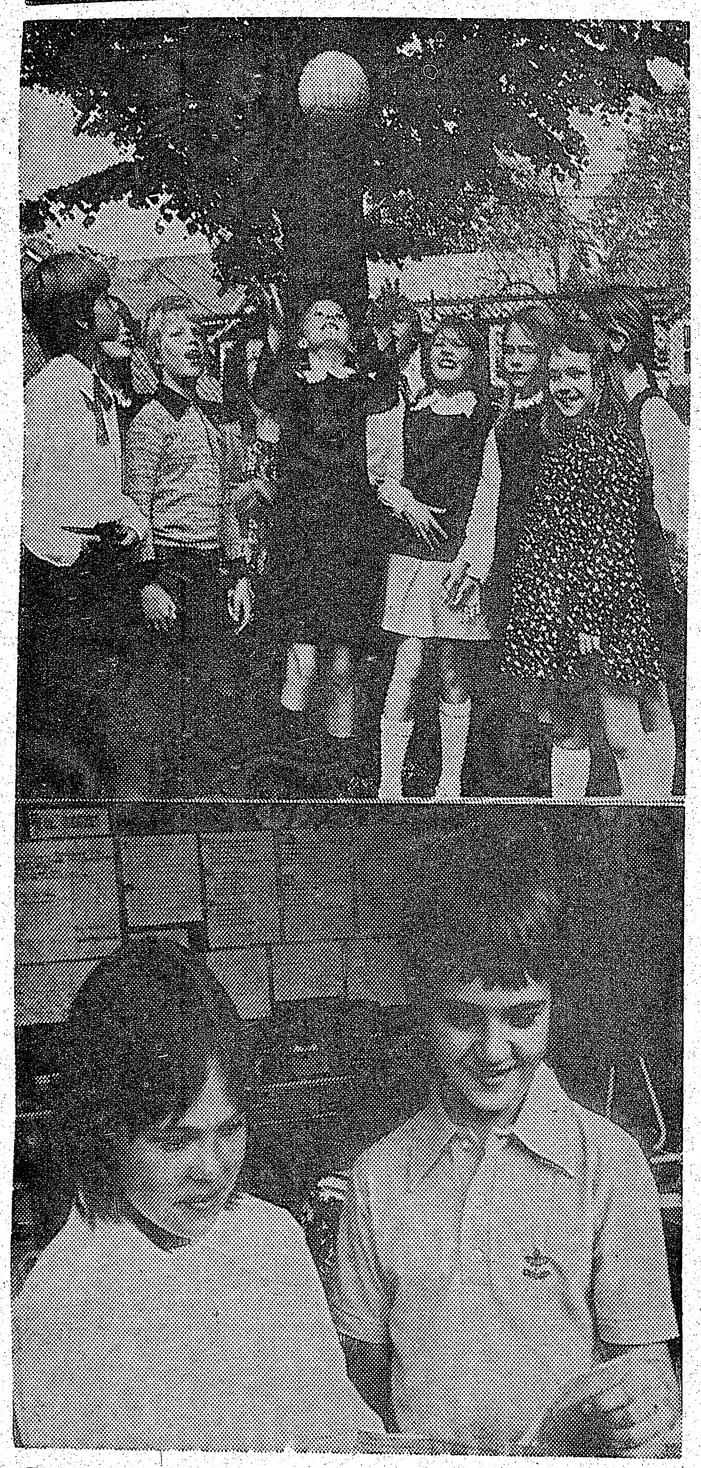

TLB sestdienas skolā mācības beidzās 29. maijā. Augšējā attēlā — rotaļas pēdējā brīvstundā skolas pagalmā. Pēdējā stundā audzēkņi saņēma arī liecības. Apakšējā attēlā Dace Ķuze un Zintis Pērkons priecājas par labajām atzīmēm.

Foto: J. Liģers

Noklusētais dumpis Baltijas jūrā

(Turpinājums no 1. lp.)

Laikā, kad Latvijas okupanti mītiņos un traktieros atzīmēja komūnistu proletāriāta diktatūras dzimšanas dienu, Daugavā gaiši illuminēti bija noenkuroti padomju flotes jaunākā tipa kaŗa kuģi. Pagājušā gada 9. novembŗa agrā rīta stundā, kad Rīgas ostu klāja bieza migla, ar vismodernākiem raķešu ieročiem apbruņotais Storeževoj pacēla enkuru un klusi virzījās uz Daugavgrīvas pusi. Daļa no šī iznīcinātāja 250 vīru apkalpes vēl atradās krastā, daļa vēl savās kabīnēs izgulēja iepriekšējās dienas svinību paģiras. Pats svarīgākais moments — neviena padomju flotes autoritāte nebija devusi pavēli šim Storeževoj manevram. Kuģa vadību bija pārņēmuši dumpinieki. Acīm redzot sazvērestības plānotāji bija cerējuši, ka boļševiku revolūcijas svinību jūklī tiem izdosies nepamanītiem atstāt Rīgas ostu un tad uzņemt kursu uz rietumiem.

Zviedru krasta aizsardzības un flotes vienību radara un radio ierīces, kā tagad atklājies, nepārtraukti sekojušas šai drāmai Baltijas jūŗā. Sarkanās flotes Baltijas jūŗas admirālitāte vispirms mēģinājusi radio sakarus ar Storeževoj. Dumpinieku vadītais iznīcinātājs spītīgi klusējis. Tad pēc Maskavas pavēles gaisā pacēlās padomju lidmašīnas. Pēc dažām stundām tās atrada Storeževoju telpā starp Kurzemes piekrasti un Gotlandi. Par sarkanās flotes štābā sacelto pāniku liecina kaut vai tas, ka Maskava rīkojumus Rīgā stacionētam flotes komandpunktam nemoraidīja slepenā kodā, bet gan tiešā krievu valodā. Bez lidmašīnām apturēt Storeževoju no Rīgas devās arī vairākas ātrlaivas un ctrs iznīcinātājs. Maskava pavēlēja bēglim apturēt mašīnas un palikt mierīgi līdz tālāko rīkojumu saņemšanai.

Acīm redzot dumpinieku apkalpe bija par mazu, lai uzsāktu cīņu ar vajātājiem. Varbūt ka uguns atklāšana uz ķērājiem nozīmētu pašnāvību. Bēgošais padomju kuģis nepaklausīja Maskavas pavēlei un turpināja kursu rietumu virzienā. Tad Maskava pavēlēja bumbvežiem nosviest kuģim ceļā bumbas. Tālākā pretošanās nebija vairs iespējama. Sajukumā kāda bumba bija skārusi vienu no bēgļa ķērājiem — citu iznīcinātāju.

Neiedomājamā sazvērestība — sarkanās flotes modernākā kuģa mēģinājums izbēgt uz rietumiem — šoreiz neizdevās. Šīs drāmatiskās četras stundas ieies vēsturē un dumpinieku upuri varbūt nebūs bijuši veltīgi. No ticamiem avotiem Washington Post līdzstrādnieks Bernards Nositers ieguvis informāciju, ka dumpja vadītāji un visi aktīvie atbalstītāji nekavējoties notiesāti un nošauti. Domā, ka Storežovoja drāmā gāja bojā vismaz 50 sarkanās flotes jūrnieku dzīvības. Līdz pat šai dienai padomju presē nav parādījies ne pušplēsts vārds par šo notikumu.

Nenoliedzama patiesība ir tā, ka padomju iznīcinātāja dumpinieki sacēla Maskavā pāniku — tā šādu iespēju nebija pielaidusi pat sapņos. Kas bija dumpinieku vadonis, kā radās sazvērestība, kā tā īstenojās, tas paliks pagaidām noslēpums. Pēc vienas teorijas dumpja vadonis bijis žīdu izcelsmes politruks. Viņš pakāpeniski savervējis nepieciešamo atbalstītāju skaitu, lai varētu iznīcinātāju vadīt ar vismazāko apkalpi. Pēc citas teorijas pieminētā iznīcinātāja apkalpei pēc četru gadu ilga dienesta tuvojusies demobilizācijas diena.

Angolas dēļ visā padomju flotē bija sacelta trauksme, jo Maskava sagaidīja eventuālu Vašingtonas pretakciju. Pieņem, ka dumpinieki uz rietumiem mēģinājuši izbēgt tādēļ, lai nebūtu vēl ilgāk jāpaliek dienestā. Svarīgākais šajā dumpī ir apstāklis, ka Maskava nebūt nevar paļauties uz simtprocentīgu visu savu bruņoto spēku lojālitāti. Pienāks laiks, kad padomju iznīcinātāja bēgšanu no Rīgas uz rietumiem uzskatīs par padomju bruņoto spēku morālā barometra kritisku pārbaudes punktu

Aleksandrs Ķegumnieks

Rīgā miris diriģents Leonīds Reiters

Ziņas no Rīgas vēstī, ka tur miris diriģents Leonīds Reiters, kas atgriezās Latvijā no Zviedrijas. Viņš atrasts 3 nedēļas pēc nāves savā dzīvoklī; apglabāts blakus tēvam un mātei Meža kapos Rīgā.

PBLA Inf. birojs

14. jūniju . . .

(Turpinājums no 1. lp.)

tā laika jaunajiem vēl ir saglābis savu dzīvību, būdams ozola stipruma, tad arī šodien tas ir sarucis savā varēšanā, jo posta laiks viena cilvēka mūžam par gaŗu un nepanesamu. Kādam tomēr ir laimējies izkļūt no nāves laukiem taigas sniegos un ledū, varbūt pat atgriezties dzimtenē. Bet viņš tai kļuvis par svešķermeni, neieredzētu un izolējamu cilvēku, kuŗam nav nedz vietas, kur apmesties, nedz darba, ko tas vēl varētu strādāt saārdītā mūža pēdējā posmā. Laikam jau ikvienam no mums, kas mītam svešās zemes pajumtē, zināms kāds gadījums ar pazīstamu draugu vai piederīgo dzimtenē, kuŗš pēc gaŗā izsūtījuma posma pārradies mājās, lai vēl tikai īsam laikam skatītu dzimtenes sauli un pārstaigātu savus dzīves posmus kādreiz brīvajā tēvu zemē.

Ko mēs, posta nakti atceroties, varam darīt savas tautas cietēju likteņa labā? Maz. Mēs labi zinām, ka mūsu sauciem brīvajā pasaulē ir niecīga atbalss, bieži vien pat tādas nav. Mūsu nelaime nevienam nesāp. Un ja sāpētu, tad tikai mākslīgas līdzcietības aizsegā. Vēl vairāk: mums ir aizrādīts, mēs esam tikuši skubināti, lai aizmirstam sāpes, kas spiež mūsu dvēseli. Mēs nākam no cita krasta, pilni sāpīgas atcerēšanās, dziļu skumju un apsūdzības pret tiem, kuŗiem nav nedz sirds, nedz dvēseles, bet tikai kaila varas kāre, cīņa par „principiem" pāri nevainīgu cilvēku miljoniem, brīvības un tiesību iznīcināšana.

Neapmierināto skaits pieaug

Krievu lingvists Igors Aleksandrovičs Melčuks, viens no **pasaulslavenākiem zinātniekiem** savā nozarē, atlaists no darba Maskavas lingvistikas institūtā. Viņa pārkāpums— nepaklausība **padomju politiskai ideoloģijai Melčuku apsūdz** vēstules rakstīšanā ASV laikrakstam New York Times, kuŗā viņš **kritizējis Pad. savienību.** Vēstule iespiesta 25. janvāŗa izdevumā, un tanī Melčuks aizstāvējis Nobela prēmijas laureātu Andreju Saharovu, 54 gadus veco padomju fiziķi, kas oficiāli nosaukts par „imperiālisma propogandistu."

„Man neatļauj izteikt manas domas Pad. savienībā," Melčuks rakstīja. Daudz padomju zinātnieku stingri oponē pret „negodīgo kampaņu" pret Sacharovu. Tālāk viņš min, ka zinātņu akadēmijas biedri esot lelles bez dvēselēm. Spēcīga valsts ar 250 milj. iedzīvotāju, kuŗu vada bezprincipu cilvēki un kuŗu rokās ir pirmklasīgas smadzenes bez sirdsapziņas, varētu izrādīties ļoti bīstami— viņš brīdināja.

43 gadus veco Melčuku atlaida no darba, un viņa grāmatas **izņēma no apgrozības bibliotēkās.** Citas grāmatas, kur minēts viņa vārds, pašlaik pārraksta.

Kastro vēlas palikt Angolā

Kubas premjērs Fidels Kastro nodomājis uz nenoteiktu laiku paturēt vairākus tūkstošus kaŗavīru Angolā, lai gan viņš agrāk bija solījies visu Kubas kaŗaspēku atsaukt. No drošiem zviedru avotiem saņemta informācija, ka kubieši palikšot Angolā ar nolūku pasargāt bijušo Portugales koloniju tik ilgi, kamēr prezidents Agostins Neto to uzskatīšos par vajadzīgu. Šī ziņa krasi atšķiras no tās, ko teicis ASV ārlietu ministrs Kisingers. Viņš sapratis, ka nesenā vēstulē Kastro solījies no Angolas atvilkt 200 kaŗavīru katru nedēļu. Tas nozīmētu, ka viss Kubas kaŗaspēks būtu evakuēts apm. gada laikā. Zviedri lēš, ka kubiešu skaits Angolā jau sasniedzis 18.000 vīru vai 5.000 cilvēku vairāk nekā Vašingtona bija kalkulējusi. Tas nozīmē, ka Angolā vēl nākamā gadā būs 8.000 — 9.000 kubiešu.

KALAMAZŪ

Taizemē mirušā, bet Kalamazū kapos guldītā Vietnamas veterāna majora Gunta Bērziņa piemiņai nodibināts Gaŗezera tenisa laukumu izbūves fonds, jo mirušais savā dzīvē ļoti lielu vērību bija veltījis sportam. Līdz šim fondā jau ienācis pāri par 1.700, dol. kas sastādās no naudas, ko izvadīšanas dienā nodeva ziedu vietā. Fonds vēl nav slēgts, un ikviens, kas šādā veidā mirušo grib godināt, var piedalīties fondā, rakstot: Laima Bērziņš, 3627 Hoover St., Kalamazoo, Mich. 49001.

Austra Balika piedalījusies Andrus universitātes radio raidījumu vadības sanāksmē un informējusi par iespējām no šīs universitātes 8 kopraidītājiem pārraidīt latv. mūziku. Ierosinājumus uzņemts labvēlīgi un lūgts A. Balkai sagatavot paraugraidījumus. Sava darba īstenošanai par padomniekiem tā iesaistījusi prof. V. Rušēvicu, prof. D. Langenu un R. Zuiku, cerot uz pirmo latviešu mūzikas raidījumu šī gada rudenī.

V.B.

LNJAK 22. kongress Hamiltonā

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdes sēdē Saulainē 15. maijā piedalījās valdes locekļi Daina Brumele, Ēriks Eglīte, Arnis Puķītis, Jānis Zemītis, Guntą Laure, Ingrida Mukāne, Edīte Ozola, Imants Purvs un Juris Brammanis. Priekšsēdis ziņoja, ka apmeklējis dažādas sēdes un sarīkojumus, kā arī uzrunājis Toronto sestdienas skolas pēdējo klasi 15. maijā, iepazīstinot audzēkņus ar LNJAK un jauniešu darbību.

No LNJAK valdes izstājies vicepriekšsēdis Mārtiņš Zilvers no Toronto. Viņa vietā valdē lūdza darboties torontieti Ritu Plampi. Biedrzine Ingrida Mukāne ziņoja, ka apvienībai patlaban ir 244 biedri un 60 biedri veicinātāji, kopā 304. Pulciņu nozares vadītāji Gunta Laure un Ēriks Eglīte sastādījuši aptauju izsūtīšanai Kanadas jauniešiem. Aptaujas galvenais mērķis ir uzzināt, kādas intereses ir latviešu jauniešiem Kanadā.

LNJAK 22. Kongress notiks oktobrī pie Hamiltonas, un to rīko Hamiltonas jaunatnes pulciņš Rota. Jau sarunāta nometne Ankasterā. 4. Vispasaules latviešu jaunatnes kongresam, kas notiks 1978. gadā Ziemeļamerikā, LNJAK sastāda rīcības komiteju. Amatiem pieteikušies Jānis Beloglāzovs (Otava), Jānis Kancāns (Mineapole, ASV) un Vilnis Plostiņš (Ņujorka, ASV). Citas ieinteresētas personas aicinātas pieteikties pie I. Purva, 160 Woburn Ave. Toronto, (416) 481-6973.

Čikagas Piecīši koncertēs sestdien, 17. jūlija vakarā, gadskārtējās LNJAK Draudzības dienās Niagarā no 17. — 18. jūlijam.

LNJAK piešķīrusi četras stipendijas 2 x 2 nometnei un Rietummičigenas latviešu valodas kursiem. Ilzei Morgenšternai (Toronto) 75 dol., Mārim Graudiņam (Hamiltonā) 40 dol., Mārai Eglītei (Mount Forest) 40 dol. un Paulim Tizekam (Vinipegā) 90 dol.

J. Z.